



မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု သတင်းစာနှစ် ဒီဇိုင်းပုံစံ

မြန်မာနိုင်ငံ UN-REDD အစီအစဉ်

မတ်လ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်

ကိုးကားခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ UN-REDD အစီအစဉ် (၂၀၂၀) မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုသတင်းစာနှစ် ဒီဇိုင်းပုံစံ၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ

ကျေးဇူးတင်လွှာ

မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံအဆင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်
စောင့်ရှောက်မှုများ နည်ပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (TWG-SES) နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ UN-REDD အစီအစဉ်
စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့တို့မှ အဖွဲ့ဝင်များ၏ ပါဝင်ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ SIS ဒီဇိုင်း ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ပြီး
ဤအစီရင်ခံစာကိုလည်း အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များက ကူညီဖတ်ရှု၍ အကြံပြုချက်များ ပေးခဲ့ကြပါသည် -
Dr သောင်းနိုင်ဦး (သစ်တောသုတေသနဌာန)၊ Alexis Corblin နှင့် Steven Swan (UNEP)၊ Charlotte
Hicks၊ Cordula Eppe နှင့် Judith Walcott (UNEP-WCMC)၊ ဦးသိန်းနိုင် (National SIS
Consultant)၊ Kin Yii Yong (UNDP) နှင့် Kristin Devalue (FAO) တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဆက်သွယ်ရန်

Dr Thaung Naing Oo

ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ သစ်တောသုတေသနဌာန

သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန (MONREC)

ရုံးအမှတ် ၂၈၊ ရေဆင်း

စာတိုက်သေတ္တာအမှတ် ၀၅၂၈၂

နေပြည်တော်၊ မြန်မာနိုင်ငံ

ဖုန်း - + 95 67 405384၊ ဖက်စ် - +95 67 405012

မာတိကာ

အတိုကောက်ဝေါဟာရစကားလုံးများ

၁။ နိဒါန်း

၁.၁။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုသတင်းစနစ်များအကြောင်း

၁.၂။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ SIS စနစ် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်

၂။ SIS သတင်းစနစ်၏ ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် အမျိုးအစားများ

၄။ SIS စနစ်အတွက်သတင်းရင်းမြစ်များ

၄.၁။ သတင်းစနစ်များနှင့် သတင်းရင်းမြစ်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း

၄.၂။ REDD+ နှင့်ဆက်စပ်သော အခြား သတင်းစနစ်များ၊ ရင်းမြစ်များနှင့် ချိတ်ဆက်မှုများ

၅။ SIS သတင်းအချက်အလက်ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် အဆိုပြုညွှန်ကိန်း

၆။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အစီအမံများ

၆.၁။ အဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် တာဝန်များ

၆.၂။ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ် ဆောင်ရွက်မှုပိုင်း ဆိုင်ရာ အချက်များ

၇။ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) - ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) - နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းထားသော

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ၊ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် အဆိုပြုညွှန်ကိန်းမူကြမ်းများဇယား

နောက်ဆက်တွဲ (၃) - NFI၊ NFMS နှင့် SIS တို့ကြား ချိတ်ဆက်၍ ရနိုင်ခြေရှိသော အလားအလာများ

နောက်ဆက်တွဲ (၄) - မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ M&E နှင့် SIS သတင်းစနစ်ကြား ချိတ်ဆက်၍ရနိုင်ခြေ ရှိသော အလားအလာများ

အတိုကောက်စကားလုံးများ

CF	Community Forestry ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း
CHRO	Chin Human Rights Organization ချင်းလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့
CSO	Central Statistical Organization ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
CSR	Corporate Social Responsibility စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ လူမှုရေးတာဝန်သိမှု
EAO	Ethnic Armed Organization တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ
ECD	Environmental Conservation Department ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန
EIA	Environmental Impact Assessment ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်း
FD	Forest Department သစ်တောဦးစီးဌာန
FPIC	Free, Prior and Informed Consent ကောင်းစွာကြိုတင်အသိပေး၍ လွတ်လပ်သော သဘောထား တောင်းခံခြင်း
FREDA	Forest Resource Environment Development and Conservation Association သစ်တောသယံဇာတ ပတ်ဝန်းကျင်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး နှင့် ထိန်းသိမ်းရေးအသင်း
FRI	Forest Research Institute သစ်တောသုတေသနဌာန
GAD	General Administrative Department အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
GCF	Green Climate Fund
IEE	Initial Environmental Examination ကနဦးပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်ခြင်း

INGO	International Non-governmental Organization နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ
KBA	Key Biodiversity Area အဓိကအရေးပါသော ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ တည်ရှိနေသောမြေများ
LPG	Liquefied Petroleum Gas ဂတ်စ်မီးဖိုသုံး ဓာတ်ငွေ့အရည်
MERN	Myanmar Environmental Rehabilitation-conservation Network မြန်မာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထူထောင်ထိန်းသိမ်းရေး ကွန်ယက်
MFA	Myanmar Forest Association မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောအသင်း မြန်မာနိုင်ငံ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
MOALI	Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
MONREC	Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
MOPF	Ministry of Planning and Finance စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
MOSWRR	Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန
MRLG	Mekong Region Land Governance Project မဲခေါင်ဒေသမြေယာအုပ်ချုပ်မှုစီမံချက်
NCA	Nationwide Ceasefire Agreement တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်
NFMS	National Forest Monitoring System အမျိုးသားသစ်တောသယံဇာတစောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းစနစ်
NGO	Non-governmental Organization အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ
NTFP	Non-Timber Forest Product သစ်မဟုတ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်း

NWCD	Nature and Wildlife Conservation Division သဘာဝနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်းရေးဌာန
PAs	Protected Areas သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ
PaMs	Policies and Measures မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ
PES	Payment for Ecosystem Services ဂေဟ စနစ်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုအတွက် ပေးချေသည့်စနစ်
PLRs	Policies, Laws and Regulations မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ
POINT	Promotion of Indigenous and Nature Together ရိုးရာဝန်းကျင်မြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့
Q&A	Questions and Answers အမေးအဖြေများ
REDD+	Reducing Emissions from Deforestation and forest Degradation, plus the conservation and enhancement of forest carbon stocks, and the sustainable management of forests သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းခြင်းမှ ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှုလျှော့ချခြင်းနှင့် သစ်တောကာဗွန်ပမာဏ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် သစ်တောများ ရေရှည်တည်တံ့စေရန် စီမံအုပ်ချုပ် လုပ်ကိုင်ခြင်း
SFM	Sustainable Forest Management သစ်တောများ ရေရှည်တည်တံ့စေရန် စီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း
SIS	Safeguards Information System ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုသတင်းစနစ်
TWG	Technical Working Group နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့
TWG-D&S	Technical Working Group on Drivers and Strategy သစ်တောပျက်စီးပြုန်းတီးမှုကို ဖြစ်သော အကြောင်းများနှင့် မဟာဗျူဟာဆိုင်ရာ နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့

TWG-SES	<p>Technical Working Group on Stakeholder Engagement and Safeguards</p> <p>အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့</p>
UAGO	<p>Union Attorney General's Office</p> <p>ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး</p>
UNDRIP	<p>UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples</p> <p>ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ကြေညာစာတမ်း</p>
UNEP-WCMC	<p>UN Environment Programme World Conservation Monitoring Centre</p> <p>ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ် - ကမ္ဘာ့ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေးဌာန</p>
UNFCCC	<p>United Nations Framework Convention on Climate Change</p> <p>ကုလသမဂ္ဂ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း ထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်</p>
UN-REDD အစီအစဉ်	<p>United Nations Collaborative Programme on Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation in Developing Countries</p> <p>ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သစ်တောအတန်းအစား ကျဆင်းမှုမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု လျှော့ချခြင်းဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အစီအစဉ်</p>
VFV ဥပဒေ	<p>The Vacant, Fallow and Virgin Land Law</p> <p>မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ</p>
WCS	<p>Wildlife Conservation Society</p> <p>သားငှက်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့</p>

၁။ နိဒါန်း

၁.၁။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုသတင်းစနစ်များအကြောင်း

REDD+ ၏ မူလရည်ရွယ်ချက်သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ သစ်တောကာဗွန်ပမာဏကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ တိုးပွားအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်းနည်းလမ်းများမှတစ်ဆင့် လေထုတွင်းရှိ မှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့များ၏ ပါဝင်နှုန်းကို လျှော့ချရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း ထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက် (UNFCCC) ၏ REDD+ ဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင်လည်း REDD+ လုပ်ငန်းများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျော့ပါးရေးအတွက်သာမက လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုးများကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်သည့် အလားအလာအား အသိအမှတ်ပြုထားပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် REDD+ လုပ်ငန်းများသည် သစ်တောများအပေါ်မှီခိုရသော ဒေသခံပြည်သူများ အတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဇီဝမျိုးစုံ မျိုးကွဲ ကြွယ်ဝသော သစ်တောဧရိယာများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်အောင် ကူညီခြင်း၊ ရေကို ထိန်းညှိပေးခြင်းကဲ့သို့ သစ်တောများမှ ပံ့ပိုးသော ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများ အားကောင်းစေခြင်း နည်းလမ်းများမှတစ်ဆင့် ကောင်းကျိုးများ ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် လူများနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ မဖြစ်ပေါ်စေရန် တားဆီး ကာကွယ်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း အလေးပေးဖော်ပြထားပါသည်။ ဥပမာ REDD+ လုပ်ငန်းများကြောင့် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အရင်းအမြစ်များ လက်လှမ်းမီအသုံးပြုခွင့်ကို အကြောင်းပြု၍ ပဋိပက္ခများ ပေါ်ပေါက်လာပါက၊ သို့မဟုတ် မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ ဖိအားများသည် နေရာတစ်နေရာမှ အခြားတစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ကျရောက်စေပါက နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် REDD+ လုပ်ငန်းများကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန်နှင့် ရရှိနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးများ တိုးမြှင့်ရရှိနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ (Safeguards) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုက်နာ ရမည့် အချက်များကို သတ်မှတ်ပေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ UNFCCC ၏ သက်ဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်

ချက်များနှင့်အညီ REDD+ ကို အကောင်အထည်ဖော်သော နိုင်ငံများသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါ သတ်မှတ်ချက်သုံးခု^၁ ကို လိုက်နာသင့်ပါသည် -

- ၁။ မည်သည့် ရန်ပုံငွေရင်းမြစ်နှင့် ရန်ပုံငွေအမျိုးအစားဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်ဖြစ်စေ REDD+ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသည့် ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ (Cancun Safeguards) (နောက်ဆက်တွဲ ၁) ကို အားပေးမြှင့်တင် ပံ့ပိုးရန်၊
- ၂။ ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ပုံနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးပုံတို့ကို ဖော်ပြသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးသည့် စနစ်တစ်ခု (ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုသတင်းစနစ်၊ SIS ကို ဆိုလိုသည်) ထူထောင်ရန်၊
- ၃။ REDD+ လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်နေစဉ် ကာလတစ်လျှောက်လုံး ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအားလုံးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်နေပုံနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးနေ ပုံ သတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်သည့် အနှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာကို ပြုစု တင်ပြရန်။

UNFCCC ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် 12/CP.17 တွင် SIS ရလဒ်များပေါ် အခြေခံ၍ ပေးအပ်သော ရန်ပုံငွေအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ပြင် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ထဲတွင် UNFCCC ၏ SIS ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်ကိုလည်း ဖော်ပြပေးထားပါသည် (လေးထောင့်ကွက် ၁)။

လေးထောင့်ကွက် ၁ - UNFCCC ၏ REDD+ SIS ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်

UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် 12, CoP 17 အရ ‘...ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မည်သို့... စီမံဆောင်ရွက်ထားသည်၊ လိုက်နာကျင့်သုံးနေသည် .. ဟူသော သတင်းအချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးသည့် စနစ်များသည် နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားသင့်ပြီး နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် ဥပဒေများ၊ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် သဘောတူညီချက်များကို အသိအမှတ်ပြု၍ ကျားမရေးရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များကို လေးစားလိုက်နာရင်း အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

^၁ UN-REDD အစီအစဉ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ (၂၀၁၆) သဘောတရားမှတ်စု - ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် နိုင်ငံများမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ပုံ နည်းလမ်းများ၊ (Concept brief: Country approaches to safeguards)၊ နည်းပညာမှတ်စု ၀၂၊ UN-REDD အစီအစဉ်၊ ဂျီနီဗာ။ <http://bit.ly/CASgds>

က) [REDD+ နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ကိစ္စရပ်များအတွက် မူဝါဒချဉ်းကပ်နည်းများနှင့် ဆွဲဆောင်အားပေးမှုများဆိုင်ရာ] လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ ဖြစ်စေခြင်း၊

ခ) သင့်လျော်သည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအားလုံး လက်လှမ်းမီ ရရှိနိုင်သော ပွင့်လင်းမြင်သာ၍ တညီတညွတ်တည်းဖြစ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးခြင်းနှင့် နောက်ဆုံးရ အချက်အလက်များ ပုံမှန် စဉ်ဆက်မပြတ်ပံ့ပိုးခြင်း၊

ဂ) ပွင့်လင်းမြင်သာရှိစေခြင်းနှင့် အချိန်ကာလပြောင်းလဲလာသည်နှင့်အမျှ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိစေခြင်း၊

ဃ) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအားလုံးအတွက် မည်သို့ စီမံဆောင်ရွက်နေကြောင်း၊လိုက်နာကျင့်သုံးနေကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးခြင်း၊

င) နိုင်ငံမှ ဦးဆောင်ခြင်းနှင့် နိုင်ငံအဆင့်တွင် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊

စ) ရှိနှင့်ပြီးသားစနစ်များအပေါ် သင့်တော်သလို အားပြုဆောင်ရွက်ခြင်း၊'

ရည်ညွှန်း - UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် 12/CP.17၊ စာပိုဒ် ၂

၁.၂။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ SIS စနစ် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်

မြန်မာနိုင်ငံသည် SIS စနစ်တစ်ခု ထူထောင်နိုင်ရေးနှင့် SIS ဒီဇိုင်းရေးဆွဲနိုင်ရေး တိုးတက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအချို့ကို လုပ်ဆောင်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းကို နိုင်ငံအဆင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ နည်းပညာလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (TWG-SES) ၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ရေးဆွဲနေပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများထဲတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး ဖြစ်ပါသည် -

- နိုင်ငံအဆင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လမ်းပြမြေပုံ တစ်ခု ရေးဆွဲခြင်း၊

- အဆိုပြုထားသော REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ (PaMs) ၏ အကျိုးအပြစ်များ ဆန်းစစ်လေ့လာမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊²
- ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်သော မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ (PLRs) ကို သုံးသပ်လေ့လာခြင်း၊³
- REDD+ ဆိုင်ရာ နစ်နာမှုများအတွက် တရားသဖြင့်ဖြစ်စေရန် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးသော စနစ် (GRM) ၏ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းကို စတင်ခြင်း၊
- (SIS စနစ်၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို သတ်မှတ်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်မည့်) [ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအား နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီစေရန် အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုမှု](#) ပြုလုပ်ခြင်း၊

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီစေရန် အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုချက်နှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ဆက်သွယ်သော တည်ဆဲ PLR များကို သုံးသပ်လေ့လာချက်တို့သည် SIS စနစ် ထူထောင်ရာတွင် အထူးအရေးပါသော အချက်အလက်များ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်စင်စစ် SIS သည် နိုင်ငံအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းထားချက်များ၊ နိုင်ငံ၏ ဥပဒေမူဘောင်များနှင့်အညီ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မည်သို့ စီမံဆောင်ရွက်နေကြောင်း၊ လိုက်နာကျင့်သုံးလျက်ရှိကြောင်း ပြသနိုင်သော သတင်းစနစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

SIS စနစ်တစ်ခုကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရန်နှင့် တည်ထောင်ရန် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းများအဆင့်များသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ မတူညီကြပါ။ SIS စနစ် ဒီဇိုင်းအကြောင်း UN-REDD ၏ နည်းပညာရှင်းလင်းချက်မှတ်စု⁴ တွင် SIS ဒီဇိုင်းအတွက် နိုင်ငံတွင်း ဆွေးနွေးမှုများတွင် အဓိကထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့် အချက်လေးချက်ကို အောက်ဖော်ပြပါပုံ ၁ တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

² ဥပမာအဖြစ် [ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ အနှစ်ချုပ်](#) နှင့် [အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ ဆန်းစစ်ခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံအဆင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ](#)၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ အစီရင်ခံစာကို ကြည့်ပါရန်။

³ See main [PLR လေ့လာသုံးသပ်မှုအစီရင်ခံစာ](#)၊ ၂၀၁၉ နှင့် [PLR လေ့လာသုံးသပ်မှုအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအနှစ်ချုပ်](#)၊ ၂၀၁၉ တို့ကို အဓိကကြည့်ပါရန်။

⁴ UN-REDD အစီအစဉ် (၂၀၁၇)၊ REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုသတင်းစနစ်များ - ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် လက်တွေ့ကျသော အချက်များ (Safeguard Information Systems: Practical Design Considerations)၊ နည်းပညာမှတ်စု ဗားရှင်း ၂.၀၊ ဂျီနီဗာ။

ပုံ ၁ - REDD+ SIS ဒီဇိုင်းအတွက် အဓိကထည့်သွင်းစဉ်းစားသော အချက်များ



ဒီဇိုင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အဆိုပါအချက်များကို အသုံးပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အောက်ပါအဆင့်များကို အဓိက ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည် -

- SIS သတင်းစနစ်၏ ရည်ရွယ်ချက်များ သတ်မှတ်ခြင်း (နောက်ပိုင်းတွင် ပြင်ဆင်မွမ်းမံမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခြေရှိ)
- SIS သတင်းအချက်အလက် လိုအပ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်း၊
- သတင်းစနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များ ဆန်းစစ်လေ့လာမှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်ခြင်း၊

ဆောင်ရွက်ဆဲလုပ်ငန်းများတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ပါသည် -

- SIS သတင်းအချက်အလက်ဖွဲ့စည်းပုံကို သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ညွှန်ကြားမှုများ အဆိုပြုခြင်း၊
- သတင်းအချက်အလက်များ မျှဝေခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအပါအဝင် သတင်းစနစ်အတွက် လိုအပ်ချက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၊

- အဆိုပါ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အစီအမံများကို စီစဉ်ထားရှိနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

ဤအစီရင်ခံစာ၏ အောက်ပါအပိုင်းများတွင် မြန်မာနိုင်ငံ SIS စနစ်ဒီဇိုင်း၏ အခြေခံအစိတ်အပိုင်း များကို ရရှိစေသော အဆိုပါလုပ်ငန်းအဆင့်များ၏ ရလဒ်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။

၂။ SIS သတင်းစနစ်၏ ရည်ရွယ်ချက်များ

UNFCCC ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသော SIS သတင်းစနစ်တစ်ခု၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ REDD+ ကို အကောင်အထည်ဖော်နေသည့် ကာလတစ်လျှောက်လုံး ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် စီမံဆောင်ရွက်နေကြောင်းနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးလျက်ရှိကြောင်း လက်တွေ့ပြသရန် ဖြစ်ပါသည်။^၅ နိုင်ငံများသည် ထိုရည်ရွယ်ချက်အပြင် REDD+ အတွက် ရန်ပုံငွေပံ့ပိုးပေးသော အခြား အဖွဲ့အစည်းများ၏ သတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် သို့မဟုတ် REDD+ အတွက် ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်မှုများ စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်နေမှုအခြေအနေကို တင်ပြနိုင်ရန်၊ စသည့် အခြား ရည်ရွယ်ချက်များကိုလည်း ထပ်ဆောင်းချမှတ်နိုင်ပါသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် TWG-SES နှင့် ကျင်းပခဲ့သည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများက မြန်မာ နိုင်ငံ၏ SIS စနစ်အတွက် ရည်ရွယ်ချက်များကို ဆွေးနွေး၍ အောက်ပါတို့ကို အဆိုပြုခဲ့ကြပါသည် -

- UNFCCC မှ ချမှတ်ပေးထားသော ရည်ရွယ်ချက် - ရလဒ်များပေါ် အခြေခံ၍ ပံ့ပိုးသည့် ရန်ပုံငွေများ လက်ခံရရှိနိုင်သည့် အရည်အချင်းပြည့်မီစေရေးအတွက် UNFCCC ၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရန်၊
- REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှုများအတွက် အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိကနှင့် အခြား ရင်းမြစ်များမှ ပံ့ပိုးကူညီမှုများကို စည်းရုံးရယူနိုင်ရန်၊

^၅ “ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း” ဆိုသည်မှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မူဝါဒ များ၊ ဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ သတင်းစနစ်များ၊ စသည့် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ စီစဉ်ထားရှိခြင်း (စာရွက်ပေါ်တွင်) ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ “ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း” ဆိုသည်မှာ မြေပြင်တွင် ရလဒ်ကောင်းများ အမှန်တကယ် ရရှိစေရန်အလို့ငှာ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အစီအမံ များ ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း (လက်တွေ့) ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

- သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံအဆင့် သတင်းစနစ်များနှင့် ချိတ်ဆက်မှုများ၊ သတင်းအချက်အလက် မျှဝေမှုများ အားကောင်းလာစေရန်၊
- သစ်တော၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးကဲ့သို့ ဆက်စပ်ကဏ္ဍ များရှိ သက်သေအထောက်အထား အခြေခံသော မူဝါဒချမှတ်မှုနှင့် မူဝါဒအကောင်အထည် ဖော်မှုများအတွက် ပါဝင်ကူညီပံ့ပိုးရန်၊

ကနဦးချမှတ်ခဲ့သော အဆိုပါ ရည်ရွယ်ချက်များကို SIS စနစ် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းစဉ် အတွင်း ပြန်လည်သုံးသပ်စဉ်းစားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+ အကောင်အထည် ဖော်မှုတွင် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းနှင့် ရန်ပုံငွေရင်းမြစ်များသည် အပြောင်းအလဲများ ရှိနိုင်သေးသည့်အတွက် SIS စနစ်သည် အဆိုပါလိုအပ်ချက်များ၊ အပြောင်းအလဲများနှင့်အညီ ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်နိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

၃။ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အမျိုးအစားများ

SIS စနစ်တစ်ခု၏ ဒီဇိုင်းအတွက် စဉ်းစားရာတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မည်သို့ စီမံဆောင်ရွက်နေကြောင်းနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးလျက်ရှိကြောင်း ပြသနိုင်ရန် မည်သည့်သတင်း အချက်အလက်များ လိုအပ်မည်ဆိုသည်ကို သတ်မှတ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ လိုအပ်သော သတင်း အချက်အလက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအား နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီ စေရန် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းချက်အပေါ်အခြေခံလျက် အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ သတ်မှတ်နိုင်ပါသည် -

- က) နိုင်ငံအတွက် သီးသန့်ရွေးချယ်ထားသည့် REDD+ PaM များမှ ရရှိနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူး များနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများနှင့်
- ခ) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းတို့ကို အထောက်အကူပြုမည့် PLR မူဘောင်နှင့် အခြား စီစဉ်ထားသော အစီအမံများ/လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ (ဥပမာ GRM)၊

လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်အမျိုးအစားများကို သတ်မှတ်ပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အဆို ပါ လိုအပ်ချက်များနှင့်အညီ SIS သတင်းစနစ်၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို ရေးဆွဲနိုင်ပြီး ဆန္ဒရှိပါက ညွှန်ကြားမှု များကို သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် 'ဖွဲ့စည်းပုံ' ဆိုသည်မှာ SIS သတင်းစနစ်အတွင်း သတင်းအချက်အလက်များကို စီစဉ်ထားရှိမည့် ပုံစံကို ဆိုလိုပါသည်။ သတင်းလိုအပ်ချက်များ ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ သတင်းစနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းကိုလည်း ဆောင်ရွက် နိုင်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မည်သည့် ရင်းမြစ်များမှ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည်ဆိုသည်ကို ဆန်းစစ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် အမျိုး အစားများ စာရင်းကို မူကြမ်းပြုစုခဲ့ပြီးနောက် ၎င်းလိုအပ်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်အတွက် နေပြည်တော်တွင် ၂၀၁၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလအတွင်း အကျိုးသက်ဆိုင်သူအမျိုးမျိုး ပါဝင်တက် ရောက်သည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် နမူနာအချို့နှင့် ရရှိနိုင်ခြေရှိသော ရင်းမြစ်များကို အောက်ဖော်ပြပါ ဇယား (၁) တွင် တွေ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား (၁) - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (ဂ) အတွက် သတင်းလိုအပ်ချက်များနှင့် ရင်းမြစ်များ၏ နမူနာများ

အခြေခံစည်းမျဉ်း ၈ - မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအား ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံလူထု၏ အသိပညာဗဟုသုတနှင့် အခွင့်အရေး များကို လေးစားရန် ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်သင့်ပါသည်။				
စံသတ်မှတ် ချက်	ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှုအတွက် မည်သို့ စီမံဆောင် ရွက်ကြောင်း ပြသရန် လိုအပ်သည့် အချက် အလက် အမျိုးအစား	ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် သတင်းရင်းမြစ်များ	ကာကွယ်စောင့် ရှောက် မှုကို မည်သို့ လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြောင်း ပြသရန် လိုအပ်သည့် အချက် အလက် အမျိုးအစား	ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် သတင်းရင်းမြစ်များ
စံသတ်မှတ် ချက် ၈-၁။ REDD+ မူဝါဒများ	❖ ပြန်လည်နေရာချ ထားမှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ/ မူဝါဒပြဋ္ဌာန်းချက်များ ❖ ဌာနေတိုင်းရင်းသား များနှင့် ဒေသခံပြည်	❖ ပြန်လည်နေရာချ ထားပေးခြင်းနှင့် ဌာနေတိုင်းရင်း သားများနှင့် ဒေသ ခံပြည်သူများ၏	❖ REDD+ နှင့်ဆက်စပ်၍ ပြန်လည်နေရာချထားပေး ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့် ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်ပါက သက် ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း	❖ REDD+ စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးမှု အစီရင် ခံစာများ၊

<p>နှင့် နည်းလမ်းများသည် ဆန္ဒမပါသော နေရာရွှေ့ပြောင်း ရမှုများ မဖြစ်အောင် ရှောင်ရှားသင့်ပြီး ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ မြေယာနှင့် သယံဇာတများ အသုံးပြုခွင့်ကို လေးစားသင့်သည် (ယင်းသည် ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော အခွင့်အရေးများနှင့်သာ မက ဒေသခံလူမှု</p>	<p>သူများ၏ မြေယာနှင့် အရင်းအမြစ်များ အသုံးချမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများအကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များနှင့် မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် အဆိုပါအခွင့်အရေးများ လေးစား လိုက်နာမှုကို အားပေး သည့် ဥပဒေ/ မူဝါဒ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ</p> <p>❖ အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ/ အခွင့်အရေးများကို REDD+ အတွက် စီမံကိန်းများနှင့် လမ်းညွှန်ချက် များ (ဥပမာ နိုင်ငံ အဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစီမံကိန်း) တွင် မည်သို့ ထည့်သွင်းထားကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ ပြန်လည်နေရာချထားပေးခြင်း/ အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးမှုတို့ကို ရှောင်ရှားရန် နည်းလမ်းများ၊ သင့်လျော်သည့် လျော်ကြေးများကို သဘောတူသတ်မှတ်ရ</p>	<p>မြေယာနှင့် အရင်းအမြစ်များ အသုံးချမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အမျိုးသားမူဝါဒများနှင့် ဥပဒေစာရွက်စာတမ်းများ၊ (ဥပမာ VFV ဥပဒေ၊ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ၊ မြေယာဥပဒေ (လက်ရှိ ရေးဆွဲနေဆဲ))၊</p> <p>❖ မိရိုးဖလာ အစဉ်အလာ ကျင့်သုံးမှုများ/ မြေအသုံးချမှုနှင့် အရင်းအမြစ်များ အသုံးချမှုဆိုင်ရာ ဥပဒေများ အကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ</p> <p>❖ နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာနှင့် ဆက်စပ် စာရွက်စာတမ်းများ၊ ဥပမာ အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ ဆန်းစစ်ခြင်း၊ GRM တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍</p>	<p>သတ်မှတ်ချက်များ (ဥပမာ FPIC ၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း) ကို လိုက်နာမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ</p> <p>❖ REDD+ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ အခွင့်အရေးများကို လေးစားစေရန် ချမှတ်ထားသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ကျင့်သုံးခြင်း ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ထားသည့်မှတ်တမ်းများ၊ သဘောတူညီမှု ရယူပေးအပ်ထားသော လျော်ကြေးများဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းများ၊ စသည်။</p> <p>❖ REDD+ PaM များကြောင့် မြေယာနှင့် အရင်းအမြစ်များ အသုံးချပိုင်ခွင့်များ အပေါ်သက်ရောက်မှုများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ အချို့နေရာဒေသများတွင် အသုံးချခွင့် ကန့်သတ်ချက်များ ကျင့်သုံးသည့် PaM အရေအတွက်၊ ဒေသခံပြည်သူများကို အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြုနိုင်အောင် ပံ့ပိုးပေးသည့် (ဥပမာ ဒေသခံအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော</p>	<p>❖ နိုင်ငံအဆင့်နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် သန်းခေါင်စာရင်းများ/ နှစ်စဉ်စာရင်းအင်းစာစောင်များ၊</p> <p>❖ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများမှ ထုတ်ဝေသော အစီရင်ခံစာများ၊ ဥပမာ GAD ၏ နှစ်ပတ်လည်နှင့် သုံးလပတ် အစီရင်ခံစာများ (မြေယာအပါအဝင် ကိစ္စရပ်အများအပြားအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်)၊ MONREC ၏ နှစ်စဉ် ဆောင်ရွက်သော ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းဆန်းစစ်လေ့လာမှု အစီရင်ခံစာများ၊</p> <p>❖ နစ်နာမှုများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးသော လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အစီရင်ခံစာများ၊</p>
--	--	---	---	--

အသိုင်းက အသိ အ မှတ်ပြုထား သည့် မိရိုး ဖလာ ရိုးရာ အခွင့်အရေး များနှင့်လ ည်း သက်ဆိုင် ပါသည်။။	န် လုပ်ထုံးလုပ် နည်းများ၊ GRM		လုပ်ငန်းမှတစ်ဆင့်) PaM အရေအတွက်၊ စသည် ❖ ပြန်လည်နေရာချထား ပေးမှု/ မြေယာနှင့် အရင်း အမြစ်များ အသုံးချမှုအခွင့် အရေးများနှင့်စပ်လျဉ်း သည့် နစ်နာမှုများ အကြောင်း သတင်း အချက်အလက်များ၊	❖ နိုင်ငံတကာ ကွန်ဗင်းရှင်းများသို့ အစိုးရမှ တင်သွင်း သော အစီရင်ခံစာ များနှင့် အခြား/ shadow report များ၊
--	----------------------------------	--	--	--

၄။ SIS စနစ်အတွက် သတင်းရင်းမြစ်များ

UNFCCC ၏ SIS ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်အရ နိုင်ငံများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း ၍ ရှိနှင့်ပြီးဖြစ်သော စနစ်များနှင့် သတင်းရင်းမြစ်များအပေါ် တတ်နိုင်သမျှ အားပြုဆောင်ရွက်ကြ ရန် တိုက်တွန်းထားပါသည်။ ရှိနှင့်ပြီးဖြစ်သော သတင်းစနစ်များသည် SIS စနစ်အတွက် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် သတင်းလိုအပ်ချက်များကို ကူညီဖြည့်ဆည်းပေးနိုင် ခြင်း ရှိ/မရှိ သိရှိနိုင်ရန် ထိုသတင်းစနစ်များတွင် ပါဝင်သည့် အကြောင်းအရာ၊ သတင်းအချက် အလက်များ၊ ထိုစနစ်များ၏ လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ပုံနှင့် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများကို လေ့လာရန် လိုအပ်ပါသည်။

၄.၁။ သတင်းစနစ်များနှင့် သတင်းရင်းမြစ်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အသုံးပြုနိုင်မည့် အလားအလာရှိသော သတင်းစနစ်များနှင့် သတင်းရင်းမြစ်များ ဆန်းစစ်လေ့လာမှုတစ်ခုကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ ၂၀၁၉ ခုနှစ် မေလအထိ ဆောင်ရွက် ခဲ့ပါသည်။ လိုအပ်လိမ့်မည်ဟု သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော သတင်းအချက်အလက် အမျိုးအစား များပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့ (CSO) ရှိ databases များမှစ၍ နိုင်ငံတကာ ကွန်ဗင်းရှင်းများအတွက် အစီရင်ခံစာပြုလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန (GAD) နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန (ECD) တို့ကဲ့သို့သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ဆောင် ရွက်နေသည့်

နိုင်ငံတွင်းအစီရင်ခံတင်ပြမှုလုပ်ငန်းစဉ်များအထိ အဓိကကျသည့် သတင်းစနစ်နှင့် ရင်းမြစ်အမျိုးမျိုးကို လေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ပါသည်။ ကနဦးရလဒ်များကို အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ဆွေးနွေးရန်နှင့် SIS သတင်းရင်းမြစ်များနှင့် အခြား SIS စနစ် ဒီဇိုင်းအစိတ်အပိုင်းများအတွက် ၎င်းတို့၏ အကြံပြုချက်များကို ရယူရန် ရည်ရွယ်၍ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကိုလည်း ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ လတွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ဤဆန်းစစ်လေ့လာမှုမှ ရလဒ်များကို အသုံးပြု၍ SIS စနစ်နှင့် အထူးသင့်လျော်ကိုက်ညီနိုင်မည့် သတင်းစနစ်နှင့် ရင်းမြစ်အမျိုးမျိုးကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခဲ့ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာမှုရလဒ်များ အကျဉ်းချုပ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအလိုက် ဇယား (၂) တွင် ဖော်ပြထားပြီး ဆန်းစစ် လေ့လာမှုအစီရင်ခံစာ အပြည့်အစုံကို သီးခြား ရေးသားပြုစုထားပါသည်။

ဇယား ၂ - မြန်မာနိုင်ငံ၏ SIS စနစ်အတွက် သင့်လျော်ကိုက်ညီမည့် သတင်းစနစ်များနှင့် သတင်းရင်းမြစ်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအလိုက် တင်ပြခြင်း

ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှု	သတင်းစနစ်များ/ ရင်းမြစ်များ	
	စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက်	လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းအတွက်
က - နိုင်ငံရှိ သစ်တောအစီအစဉ် များ၊ နိုင်ငံတကာ ကတိကဝတ်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> ○ နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာ ○ မြန်မာနိုင်ငံ ဥပဒေသတင်း အချက်အလက်စနစ် (ဥပဒေစာရွက်စာတမ်းများ) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ကွန်ဗင်းရှင်းများသို့ အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခြင်း (ဥပမာ Universal Periodic Review အစီရင်ခံစာများ၊ CBD အစီရင်ခံစာများ၊ စသည်) ○ အမျိုးသားအဆင့် အစီအစဉ်များ အလိုက် ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့ (CSO) နှင့် ဝန်ကြီးဌာနများမှ အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းမှုများ၊ ဥပမာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက် ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စီမံကိန်း အတွက် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးမှု၊ ○ အမျိုးသားသစ်တောသယံဇာတ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းစနစ်/NFMS (ဥပမာ မူဝါဒရည်မှန်းချက်များနှင့် သက်ဆိုင်သည့် REDD+ ရလဒ်များ)၊

		<ul style="list-style-type: none"> ○ REDD+ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း / အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း (အနာဂတ်တွင်)
ခ - ပွင့်လင်မြင်သာ ၍ ထိရောက်သော သစ်တော စီမံအုပ်ချုပ်မှု	<ul style="list-style-type: none"> ○ နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာနှင့် ဆက်စပ် စာရွက်စာတမ်း များ၊ ဥပမာ အကျိုးကျေးဇူး မျှဝေခြင်း၊ နစ်နာမှုများ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ် (GRM)၊ REDD+ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ○ မြန်မာဥပဒေသတင်းအချက်အလက်စနစ် (ဥပဒေ စာရွက်စာတမ်းများ)၊ ○ EIA/SEA၊ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုဆိုင်ရာ အဓိက PLR များ၊ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ REDD+ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း/ အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း (အနာဂတ်တွင်)၊ ○ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန (MOPF)/ အခြားဝန်ကြီးဌာနများမှ MOPF သို့ ပေးပို့သော ဌာနစီမံကိန်းများနှင့် အစီရင်ခံစာများ၊ ○ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနမှ EIA/SEA အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ ○ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ဥပမာ သစ်တောလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပုံနှင့် သစ်တောဥပဒေများ လိုက်နာစေရန် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ○ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ (EAOs) နှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာနနှင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးကော်မတီ တို့မှ၊
ဂ - ဌာနတိုင်းရင်းသား လူမျိုးများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ အခွင့်အရေးများ	<ul style="list-style-type: none"> ○ နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာနှင့် ဆက်စပ် စာရွက်စာတမ်း များ၊ ဥပမာ ကောင်းစွာ ကြိုတင်အသိပေး၍ လွတ်လပ်သော သဘောထား ရယူခြင်း (FPIC)၊ GRM၊ အကျိုးကျေးဇူးများ မျှဝေ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ Universal Periodic Review အစီရင်ခံစာများ၊ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းများသို့ တင်သွင်းသော shadow report များ၊ ○ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန၊ အထ

	<p>ခြင်းစနစ်၊ စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊</p> <p>မြန်မာဥပဒေသတင်းအချက်အလက်စနစ် (ဥပဒေ စာရွက်စာတမ်းများ)၊ ဥပမာ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ (၂၀၁၆)၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနည်းဥပဒေများ (၂၀၁၇)၊</p> <ul style="list-style-type: none"> တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဆက်စပ် PLR များ၊ ဥပမာ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေ (၂၀၁၅)၊ 	<p>ွေ့ထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန (GAD) တို့မှ အချက်အလက်များ၊ ဥပမာ မြို့နယ်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များ၊</p> <ul style="list-style-type: none"> One Map၊ Open Data Myanmar နှင့် NGO များမှ သတင်းအချက်အလက်များ REDD+ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း / အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း (အနာဂတ်တွင်) GRM မှ အစီရင်ခံတင်ပြမှုများ (အနာဂတ်တွင်)
<p>ဃ - အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ အပြည့်အဝ ထိရောက်စွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု</p>	<ul style="list-style-type: none"> နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာနှင့် ဆက်စပ် စာရွက်စာတမ်း များ၊ ဥပမာ အကျိုးကျေးဇူး မျှဝေခြင်း၊ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ များကို သုံးသပ်လေ့လာ သတ်မှတ်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုမူဘောင်၊ စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ မြန်မာဥပဒေသတင်းအချက်အလက်စနစ် (ဥပဒေ စာရွက်စာတမ်းများ) 	<ul style="list-style-type: none"> REDD+ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း / အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း (အနာဂတ်တွင်) ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် NGO များ၊ ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ အစီရင်ခံစာများ၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ဥပမာ TWG များ ဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများ၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုလုပ်ငန်းများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊
<p>c - သဘာဝသစ်တောများ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၊ နှင့် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများ၊</p>	<ul style="list-style-type: none"> နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာနှင့် ဆက်စပ် စာရွက်စာတမ်း များ၊ ဥပမာ အကျိုးကျေးဇူးများ နှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်၊ PaM များအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ 	<ul style="list-style-type: none"> NFMS (အမျိုးသား သစ်တောသယံဇာတ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၊ NFI အပါအဝင်) စာရင်းအင်း အချက်အလက်များ၊ ဥပမာ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ MIMU တို့မှ One Map မှ နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊

	<ul style="list-style-type: none"> ○ မြန်မာဥပဒေသတင်းအချက်အလက်စနစ် (ဥပဒေ စာရွက်စာတမ်းများ) ○ EIA/SEA၊ သစ်တောအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊ သစ်တောထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော PLR များ၊ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ EIA/SEA အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာ ECD မှ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ○ မြို့နယ်ထိခိုက်လွယ်မှု အညွှန်းကိန်း/အစီရင်ခံစာ (မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာသတင်းစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ MIMU) ○ REDD+ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း / အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း (အနာဂတ်တွင်)
စ - ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှုများလျော့ချနိုင်ရာမှ မူလအခြေအနေအတိုင်း ပြန်ဖြစ်နိုင်ခြေများ	<ul style="list-style-type: none"> ○ နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာနှင့် ဆက်စပ် စာရွက်စာတမ်း များ၊ ဥပမာ အကျိုးကျေးဇူးများ နှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများဆန်းစစ်လေ့လာချက်၊ PaM များအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ○ NFMS စာရွက်စာတမ်းများ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ REDD+ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း / အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း (အနာဂတ်တွင်) ○ REDD+ အစီအစဉ် ပြန်လည်သုံးသပ်မှု/အကဲဖြတ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာများ ○ NFMS
ဆ - ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှုများ နေရာပြောင်းရွှေ့ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြေများ	<ul style="list-style-type: none"> ○ နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာနှင့် ဆက်စပ် စာရွက်စာတမ်း များ၊ ဥပမာ အကျိုးကျေးဇူးများ နှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများဆန်းစစ်လေ့လာချက်၊ PaM များအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ○ NFMS စာရွက်စာတမ်းများ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ REDD+ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း / အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း (အနာဂတ်တွင်) ○ REDD+ အစီအစဉ် ပြန်လည်သုံးသပ်မှု/အကဲဖြတ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာများ ○ NFMS

လေ့လာဆန်းစစ်မှုနှင့် ယင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော ဆွေးနွေးမှုများမှ မြန်မာနိုင်ငံ၏ SIS သတင်း စနစ်အတွက် အချက်အလက်စုဆောင်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းဆိုင်ရာ အဓိက စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ကွာဟချက်များကို အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည် -

- မြန်မာနိုင်ငံတွင် REDD+ကို အကောင်အထည်ဖော်မည့်၊ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမည့် နည်းလမ်းများကို ရေးဆွဲချမှတ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်များသည် SIS စနစ်အပေါ် သက်ရောက်မှုများ ရှိနိုင်ပါသည် (ဥပမာ မည်သည့် PaM များကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးနှင့် အောက်ပိုင်းအဆင့်များတွင် ဆောင်ရွက်မည်၊ ယင်းတို့အတွက် မည်သည့်သတင်းအချက်အလက်များကို စုဆောင်းရမည်ဆိုသည်တို့အပေါ် သက်ရောက်မှု ရှိပါမည်)။
- ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အဓိကကျသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အချို့ (ဥပမာ 'တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ'၊ 'ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ'၊ 'သဘာဝသစ်တော') အတွက် အများသဘောတူညီကြသည့် ဖွင့်ဆိုချက် (သို့မဟုတ်) တရားဝင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖွင့်ဆိုထားသည့် ဖွင့်ဆိုချက် (သို့မဟုတ်) ထိုနှစ်မျိုးစလုံး မရှိသေးပါ။ တည်ဆဲဥပဒေ မူဘောင်မှလည်း ထိုကဲ့သို့သော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို မရရှိနိုင်ပါ။
- နိုင်ငံအများအပြားမှာကဲ့သို့ပင် အချို့သော အကြောင်းအရာများ (ဥပမာ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ၊ မိရိုးဖလာ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အဂတိလိုက်စားမှု) အတွက် လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်သော/ တစ်နိုင်ငံလုံးလွှမ်းခြုံသော/ တရားဝင် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မရှိပါ။ အဆိုပါအချက်အလက်များထဲမှ အချို့ကို REDD+ နှင့်/သို့မဟုတ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆပါက REDD+ အတွက် သီးခြား စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေးစနစ်ဖြင့် စုဆောင်းရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။
- အချက်အလက်များကို တစ်စုတစ်စည်းတည်း စုဆောင်းရန်မှာ စိန်ခေါ်မှုတစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပါ သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သတင်းအချက်အလက်များကို တူညီသော အဖွဲ့အစည်းဌာန များမှ ဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့အစည်းဌာနအမျိုးမျိုးမှဖြစ်စေ ဌာနစိတ်၊ ဌာနခွဲအမျိုးမျိုးမှ ပြုစုထုတ်ပြန်၊ စီမံခန့်ခွဲနေခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ မျှဝေခြင်းဆိုင်ရာ စံလုပ်ငန်းလမ်းညွှန်နှင့် ကျင့်ဝတ်များ မရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အချက်အလက်အချို့ကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအတွက် နည်းစနစ်များ မရှိသည့် ပြဿနာလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အချက်အလက်များကို ပေါင်းစပ်၍ REDD+ နှင့် ဆီလျော်ကိုက်ညီသည့် နည်းလမ်းများဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ပြန်ဆိုကောက်ယူရန် လိုအပ်သောအခါတွင် ထိုပြဿနာ ရှိနိုင်သည်။
- အချက်အလက်များကို စုဆောင်းသည့် အချိန်ကာလများ ကွာခြားနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခိုင်လုံမှန်ကန်မှုလည်း ကွာခြားနိုင်သည်။ ဥပမာ စံသတ်မှတ်ချက်တစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်းသော

သတင်းအချက်အလက်များထဲတွင် အချို့သည် မကြာသေးမီကမှ ကောက်ယူထားသော နောက်ဆုံးရအချက်အလက်များ ဖြစ်နေသော်လည်း အချို့မှာမူ လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်ကတည်းက ကောက်ယူထားခြင်းမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

- လက်ရှိတွင် သတင်းအချက်အလက်အများစုအတွက် ‘cascade updating methodology’ ဟု ခေါ်သော နည်းစနစ်ကို အသုံးပြုရန် ခက်ခဲနေပါသည်။ ထိုနည်းစနစ်သည် ဝက်ဆိုက်လင့်ခ် တစ်ခု သို့မဟုတ် အချက်အလက်ရင်းမြစ်တစ်ခုမှာ ပြောင်းလဲနေသော အချက်အလက်များ ကို အသုံးပြု၍ နောက်ဆုံးရအချက်အလက်များကို စက်ဖြင့် အလိုအလျောက် ဖြည့်စွက် ပြင်ဆင်သွားသည့် နည်းစနစ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် SIS စနစ်အတွက် အချက်အလက်စု ဆောင်းမှုများသည် များသောအားဖြင့် လူအင်အားနှင့် စုဆောင်းခြင်း၊ အချက်အလက်သွင်း ခြင်း နည်းစနစ်များကိုသာ အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပြီး အချက်အလက်များကို စက်ဖြင့် အလို အလျောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းမှုမှာလည်း ကနဦးအဆင့်သာ ရှိပါသေးသည်။
- အချို့နေရာများတွင် တူညီသည့် သတင်းအချက်အလက်ကို အမျိုးမျိုးသော ရင်းမြစ်များ သို့မဟုတ် စနစ်များမှ ရယူနိုင်ခြင်းများ ရှိနိုင်ပါသည်။ တူညီသော သတင်းအချက်အလက် များကို တစ်ကြိမ်ထက်ပို၍ စုဆောင်းမိခြင်းများကို လျော့ချရန်အတွက် SIS စနစ်ကို တာဝန် ယူစီမံခန့်ခွဲမည့် အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် မည်သည့် သတင်းရင်းမြစ်/ စနစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များသည် ယုံကြည်ကိုးစားနိုင်မှုနှင့် ရေရှည်တွင် လက်တွေ့ အသုံးပြုနိုင်မှုအရှိဆုံး ဖြစ်မည်ဆိုသည်ကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ပေးဖို့ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။
- ဝန်ကြီးဌာနများကြား သတင်းအချက်အလက်မျှဝေရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံ များကို စီစဉ်ထားရှိဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းကို SIS စနစ် စတင်လည်ပတ်ခြင်းမပြုမီ ကြိုတင် စီစဉ်ထားရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

၄.၂။ REDD+ နှင့် ဆက်စပ်သော အခြား သတင်းစနစ်များ၊ ရင်းမြစ်များနှင့် ချိတ်ဆက်မှုများ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် REDD+ အစီအစဉ်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော သတင်း စနစ် သို့မဟုတ် ရင်းမြစ်နှစ်ခု ရှိပြီး SIS စနစ်အတွက် အရေးကြီးသော အထောက်အကူများ ပေး နိုင်မည့် အလားအလာရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ အမျိုးသားသစ်တောသယံဇာတစောင့်ကြည့် စစ်ဆေး ခြင်းစနစ်

(NFMS) နှင့် REDD+ M&E တို့ ဖြစ်ပြီး အောက်တွင်လည်းကောင်း၊ နောက်ဆက်တွဲ (၃) နှင့် (၄) တွင်လည်းကောင်း ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

အမျိုးသားသစ်တောသယံဇာတစောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းစနစ်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသားသစ်တောသယံဇာတဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း (NFI) နှင့် NFMS တို့ကို လုပ်ဆောင်လျက် ရှိပါသည်။ NFI/NFMS အတွက် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲထားသည့်ထဲတွင် SIS စနစ်ကို အထောက်အပံ့ပြုနိုင်မည့် အပိုင်းများ ပါဝင်မည်ဟု မျှော်မှန်းရပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (က)၊ (ခ)၊ (င)၊ (စ) နှင့် (ဆ) တို့နှင့်စပ်လျဉ်းသော သတင်းအချက်အလက်များ အတွက် ဖြစ်ပါသည်။ သတင်းစနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာစဉ် အဆိုပါချိတ်ဆက်မှုများကို ဆန်းစစ်လေ့လာထားပြီးဖြစ်ပါသည် (အထက်ပါ အပိုင်း ၄.၁ တွင် ကြည့်ပါရန်)။ ဆန်းစစ်လေ့လာမှုရလဒ်များထဲတွင် စနစ်နှစ်ခုကို ချိတ်ဆက်ခြင်းဆိုင်ရာ အကျဉ်းချုပ်ရှင်းလင်းချက်တစ်ခု (နောက်ဆက်တွဲ ၃ တွင် ဖော်ပြပေးထားပါသည်) လည်း ပါဝင်ပြီး အောက်ပါအတိုင်း အနှစ်ချုပ်တင်ပြအပ်ပါသည် -

- **အမျိုးသားသစ်တောသယံဇာတဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း** - NFI ဖြင့် တိုင်းတာမည့် ပါရာမီတာများအပြားသည် SIS စနစ်အတွက် အဆိုပြုထားသည့် ညွှန်ကိန်းများနှင့် ဆီလျော်အပ်စပ်မှု ရှိပါသည်။ နိုင်ငံခြားနှင့် စီမံဆောင်ရွက်နိုင်မည့် NFI ပါရာမီတာများ (မြေဆီလွှာတွင်းရှိ အော်ဂဲနစ်ကာဗွန်၊ အပင်မျိုးစိတ်မျိုးကွဲများ၊ စသည်) ကို SIS ညွှန်ကိန်းများနှင့် ကိုက်ညီသည့် နေရာများတွင် SIS စနစ်အတွက် အသုံးပြုရန် ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်။ NFI ရလဒ်များ ရရှိနိုင်မှုကို အခြေခံ၍ အခြား SIS ညွှန်ကိန်းများ ထပ်မံထည့်သွင်းနိုင်ရန်လည်း စဉ်းစားနိုင် ပါသည် (ဥပမာ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် သစ်တောဖွဲ့စည်းပုံပါရာမီတာ များ)။ NFI နှင့် REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှုမှ လေ့လာတွေ့ရှိရသည့် အပြောင်းအလဲများ ကြား ချိတ်ဆက်နေမှုများကို စိစစ်လေ့လာနိုင်ရေးအတွက် သင့်တော်သည့် နည်းလမ်း တစ်ခုကို ရွေးချယ်ရန် လိုအပ်ပါသည် (ဥပမာ REDD+ ဆောင်ရွက်ချက်များ လုပ်ဆောင်နေ သည့် နေရာနှင့် အခြားနေရာများကြား အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်နေပုံကို နှိုင်းယှဉ်လေ့ လာမှုများ အပေါ် အခြေခံ၍)။
- **စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနှင့် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ** - ကာဗွန်ထုတ် လွှတ်မှု လျှော့ချခြင်း/ ကာဗွန်စုပ်ယူခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် REDD+ ရလဒ်များကို ခန့်မှန်း

တွက်ချက်ခြင်းအပြင် NFMS သည် သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှု အပြောင်းအလဲများအတွက် နယ်မြေ ဒေသဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သစ်တောအတန်းအစား ကျဆင်းမှုကို ဖြစ်စေသော အကြောင်းများ၏ သက်ရောက်မှုများ မည်သို့ လျော့ပါးသွားသည် သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲသွားသည်ကို ဆန်းစစ်လေ့လာရာတွင် အသုံးပြုနိုင်မည့် အခြားသတင်း အချက်အလက်များကို စီမံဆောင်ရွက်မှုဝေပေးနိုင်မည်ဟု မျှော်မှန်းပါသည်။ အဆိုပါ သတင်းအချက်အလက်များကို စာရင်းအင်းကိန်းဂဏန်းများအရသော်လည်းကောင်း၊ မြေပုံ များဖြင့်သော်လည်းကောင်း တင်ပြပေးနိုင်ဖွယ်ရှိပြီး SIS စနစ်ကို အထောက်အကူပြုနိုင် ပါသည်။ ဥပမာ သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှု ပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို သစ်တောများ၏ ကာဗွန်နှင့်မသက်ဆိုင်သည့် အခြားတန်ဖိုးများအကြောင်း သတင်းအချက် အလက်များ (နယ်မြေဒေသ ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များပုံစံဖြင့် ရရှိနိုင်ပါက) REDD+ ဆောင် ရွက်ချက်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ပေါင်းစပ်၍ အသုံးပြုနိုင်ပြီး တွဲဖက် ရရှိထားသည့် အကျိုးကျေးဇူးများထဲမှ အချို့ကို ဆန်းစစ်နိုင်ပါသည်။ သဘာဝသစ်တောများ ၏ ဖုံးလွှမ်းမှုနှင့် အရည်အသွေးအပေါ် REDD+ လုပ်ဆောင်ချက်များ၏ သက်ရောက်မှုကို ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ရန် NFMS အချက်အလက်များကို အသုံးပြုနိုင်မည့် နည်းစနစ်များကို လည်း ရှာဖွေပြုစုနိုင်ပါသည်။ ထိုနည်းစနစ်များဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (c) ၏ သဘာဝသစ်တောများနှင့် သက်ဆိုင်သော အပိုင်းကဏ္ဍများကို လိုက်နာကျင့်သုံးနေပုံကို ဖော်ပြနိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

- *SIS နှင့် သက်ဆိုင်သော NFMS လုပ်ငန်းစဉ်များ* - ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (စ) နှင့် (ဆ) တို့ကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီအောင် ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းထားချက်တွင် REDD+ ၏ အောင်မြင်မှုရလဒ်များ နဂိုမူလအတိုင်း ပြန်ဖြစ်သွားခြင်း (reversals) နှင့် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ် မှုများ နေရာရွှေ့ပြောင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်း (displacements) တို့ကို NFMS မှ အချက်အလက်များ အသုံးပြု၍ ဖော်ထုတ် သိရှိနိုင်မည့် နည်းစနစ်များ ရှာဖွေပြုစုရန် ပါရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ထို ကိစ္စများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် အကြောင်းရင်းများကို နားလည်သိရှိနိုင်မည့်၊ ထိုကိစ္စများ ဖြစ်ပေါ်မှုကို ဖော်ထုတ်သိရှိပါက စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအရ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင် မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်လည်း ပါရှိပါသည်။ သို့ပါသောကြောင့် NFMS ကို စနစ်တကျ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက အဆိုပါကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုများ ကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းတို့တွင် နိုင်ငံအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ် နိုင်ပြီး

(တစ်ချိန်တည်းတွင် REDD+ လုပ်ငန်းများ၏ ထိရောက်မှုကို တိုးတက်စေပါမည်) SIS စနစ်တွင်လည်း အဆိုပါသတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်သင့်ပါသည်။ သို့သော် reversal များနှင့် displacement များကို မည်မျှအတိုင်းအတာအထိ ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်မည်ဆိုသည်မှာ ၎င်းတို့၏ နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ အပိုင်းများနှင့် ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပေါ်ပုံများအပေါ်တွင်လည်း မူတည်နေပါသည်။ အပြောင်းအလဲဖြစ်သည့် နယ်မြေဧရိယာ သေးငယ်လေ၊ ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပေါ်မှု ပိုမိုကျပြန့်လေ၊ ဖော်ထုတ်သိရှိရန် ပိုမိုခက်ခဲလေ ဖြစ်ပါသည်။

- *REDD+ ရလဒ်များ* - FRL တွင် အစီရင်ခံတင်ပြထားသည့် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ/ဖယ်ထုတ်မှုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ မြေအသုံးချမှုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ (သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ တည်ရှိနေသော သစ်တောများ (သစ်တောအတန်းအစား ကျဆင်းခြင်း၊ နဂိုမူလအတန်းအစားသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း) သို့မဟုတ် သစ်တောအသစ်များ (သစ်တောပျိုးထောင်ခြင်း/ ပြန်လည်ပျိုးထောင်ခြင်း)၊ စသည့် သက်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို NFMS မှ အချက်အလက်များပေါ်တွင် အခြေခံ၍ အမျိုးသားမှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့စာရင်းကောက်ယူခြင်း နှင့် REDD+ ရလဒ်များ အစီရင်ခံတင်ပြခြင်းတို့အတွက် စုဆောင်းပြုစုရမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါသတင်းအချက်အလက်များသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (က) အတွက် အသုံးဝင်မည်ဖြစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ အချက်အလက်ပုံစံများဖြင့် အတိအကျ ရရှိပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (စ) နှင့် (ဆ) တို့အတွက်လည်း အသုံးဝင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

REDD+ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

သတင်းစနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များ ဆန်းစစ်လေ့လာမှုအရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ SIS စနစ်အတွက် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း (အထူးသဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု များကို မည်သို့ လိုက်နာကျင့်သုံးကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍) ကို အချက်အလက်သစ်များ ကောက်ယူစုဆောင်းခြင်းမှတစ်ဆင့်သာ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအချက်အလက်များ အတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေအရှိဆုံးရင်းမြစ်မှာ နိုင်ငံတွင်းရှိ REDD+ လုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်ထားသော စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်း (M&E) စနစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+အတွက် M&E စနစ်ကို အသေးစိတ် ရေးဆွဲနေဆဲဖြစ်သောကြောင့် ထိုစနစ် တွင် REDD+ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာနှင့် REDD+ ရလဒ်များဆိုင်ရာ အချက်

အလက်နှစ်မျိုးစလုံးကို ကောက်ယူစုဆောင်းနိုင်ရန် စီစဉ်နိုင်မည်ဟု မျှော်မှန်းရပါသည်။ ထိုအချက် အလက်အမျိုးအစားသည် SIS စနစ်အတွက် အောက်ပါနည်းလမ်းနှစ်မျိုးဖြင့် အသုံးဝင်နိုင်ပါသည် -

- REDD+ လုပ်ငန်းများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း (ဥပမာ နေရာဒေသ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ကျင့်သုံးမှုများအရ)နှင့် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုးရလဒ်များ ရရှိခဲ့ကြောင်း တိုက်ရိုက်ပြသနိုင်ခြင်း၊
- အခြားရင်းမြစ်များမှ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးနိုင်ခြင်း၊ ဥပမာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်းများ၊ ရေအရည်အသွေး၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၊ စသည်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လေ့လာတွေ့ရှိရသည့် အပြောင်းအလဲများ အတွက် REDD+ လုပ်ငန်းများက တစ်ဖက်တစ်လမ်း ပါဝင်အထောက်အကူပြုနိုင်ခဲ့ခြင်း ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်လေ့လာမှု ပြုလုပ်ရန် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်းအားဖြင့်။

များသောအားဖြင့် တူညီသော အချက်အလက်များကို M&E စနစ်နှင့် SIS စနစ် နှစ်ခုစလုံးအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ REDD+ PaM များတွင် ကျင့်သုံးသော လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် သတင်းအချက်အလက်များသည် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုကို အများဆုံးလျှော့ချနိုင်သည့်/ သစ်တောကာဗွန်ပမာဏကို အများဆုံး တိုးမြှင့်နိုင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ PaM များ၏ ဒီဇိုင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုအစီအစဉ်များတွင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များကို ထည့်သွင်းချမှတ်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း လက်တွေ့ပြသရာတွင်လည်းကောင်း အသုံးဝင်နိုင်ပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင်မူ M&E သတင်းအချက်အလက်များသည် SIS အတွက် ပိုမိုအသုံးတည့်စေရန် မှတ်တမ်းတင်သည့် ပါရာမီတာများနှင့် ကိုက်ညီအောင် အနည်းငယ်ပြင်ဆင်ညှိနှိုင်းပေးရန် လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ REDD+ M&E တွင် လုပ်ငန်းအချို့၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည့် သို့မဟုတ် အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိသည့် လူအရေအတွက်ကို မှတ်တမ်းတင်ပါလိမ့်မည်။ အဆိုပါအချက်အလက်များကို အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု၊ စသည်အလိုက် အုပ်စုခွဲ၍ ကောက်ယူစုဆောင်းမည်ဆိုပါက SIS စနစ်အတွက် ထိုအချက်အလက်များ၏တန်ဖိုးသည် ပိုမို မြင့်မားလာနိုင်ပါသည်။

REDD+ M&E စနစ်နှင့် SIS စနစ်နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် အထူးသင့်လျော်အသုံးတည့်မည့် သတင်းအချက်အလက်အမျိုးအစားများအဖြစ် အောက်ပါတို့ကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားပါသည် (နောက် ဆက်တွဲ (၄) တွင် ပိုမိုအသေးစိတ် ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်ပါသည်) -

- REDD+ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသည့် နေရာဒေသများ၊
- အကောင်အထည်ဖော်မှုအတိုင်းအတာ (ဥပမာ မူလအခြေအနေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိအောင် ပျိုးထောင်နေသော သစ်တောဧရိယာအကျယ်အဝန်း၊ သန့်ရှင်းသော စွမ်းအင်ကို လက်လှမ်း မီအသုံးပြုနိုင်အောင် ပံ့ပိုးပေးနေသည့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)၊
- ပါဝင်ပတ်သက်သော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၊
- ကျင့်သုံးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ/ လိုက်နာဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊
- ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ရလဒ်များ၊
- အောင်မြင်ခြင်း သို့မဟုတ် ကျရှုံးခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများ၊

REDD+ M&E စနစ်နှင့် SIS စနစ်နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် အကျိုးရှိစေရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်သင့်သည့် အောက်ပါလုပ်ငန်းအဆင့်များ ကို အကြံပြုပါသည် -

- REDD+ အတွက် M&E မူဘောင်ကို ရေးဆွဲစဉ်တွင် SIS စနစ်အတွက် လိုအပ်သော သတင်း အချက်အလက်များ/ ညွှန်ကိန်းများကို အခြေခံ၍ အဆိုပြုထားသော ပါရာမီတာများနှင့် ညွှန်ကိန်းများကို လေ့လာရန် ဖြစ်ပါသည်။ SIS အတွက် အရေးကြီးသည့် သတင်းအချက် အလက်များ M&E မူဘောင်တွင် ပါဝင်ရန် လိုအပ်နေသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါက အဆိုပါ ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် ညွှန်ကိန်းအသစ်များ ထပ်မံထည့်သွင်းနိုင်မည် လား၊ သို့မဟုတ် လက်ရှိ M&E မူဘောင်အတွင်း ထည့်သွင်းရန် စီစဉ်ထားပြီး ဖြစ်သော ညွှန်ကိန်းများကို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်နိုင်မည်လား ဆိုသည်ကို ဆန်းစစ်သင့်ပါသည်။
- M&E အချက်အလက်များကို ကောက်ယူစုဆောင်းခြင်း၊ မျှဝေခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း နည်းလမ်းများကို ရေးဆွဲချမှတ်ရာတွင် စနစ်နှစ်ခုစလုံး၏ လိုအပ်ချက်များကို စဉ်းစား၍ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၅။ SIS သတင်းအချက်အလက် ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် အဆိုပြုညွှန်ကိန်းများ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ SIS စနစ် ဖွဲ့စည်းပုံသည် ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေ အနေနှင့်ကိုက်ညီစေရန် ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းထားချက်နှင့်အညီ ‘အခြေခံစည်းမျဉ်းများ၊ စံသတ်မှတ်ချက် များနှင့် ညွှန်ကိန်းများ’ ပါဝင်သည့် နည်းလမ်းကို အသုံးပြု၍ ဖွဲ့စည်းမည်ဖြစ်သည်။ ကာကွယ်စောင့်

ရှောက်မှု အခြေခံစည်းမျဉ်းတိုင်းအတွက် ထိုကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေအရ မည်သို့ နားလည်သိရှိထားကြောင်း ပြသသည့် စံသတ်မှတ်ချက်အချို့ကို ဖော်ထုတ်ထားပြီး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို အကောင်အထည်ဖော်နေမှု အခြေအနေကိုလည်း အဆိုပါ စံသတ်မှတ်ချက်များဖြင့် နှိုင်းယှဉ်တိုင်းတာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ SIS စနစ်တွင် အဆိုပါ စံသတ်မှတ်ချက် တစ်ခုချင်းစီအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ၏ အစိတ်အပိုင်းအသီးသီးအတွက် မည်သို့မည်ပုံ စီမံဆောင်ရွက်ထားကြောင်း၊ မည်သို့မည်ပုံ လိုက်နာကျင့်သုံးနေကြောင်း သတင်းအချက်အလက် များ ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါသတင်းအချက်အလက်များကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည့် စာသားပုံစံ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ညွှန်ကိန်းများ ပုံစံဖြင့်လည်းကောင်း (အဓိကအားဖြင့် စံသတ်မှတ်ချက်များကို မည်သို့ 'လိုက်နာကျင့်သုံးကြောင်း') ဖော်ပြပေးမည်ဖြစ်သည်။ ရှင်းလင်းတင်ပြသည့် စာသားပုံစံဖြင့် ဖော်ပြပေးရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆက်စပ်နေသည့် နောက်ခံအခြေအနေ အကြောင်းချင်းရာ များကို တင်ပြပေးရန်၊ ညွှန်ကိန်းများကို အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူဖွင့်ဆိုနိုင်အောင် ကူညီပေးရန်နှင့် ညွှန် ကိန်းများ မဖော်ထုတ်ရသေးသည့် အခါမျိုး သို့မဟုတ် ညွှန်ကိန်းများအတွက် လိုအပ်သော အချက် အလက်များ မရရှိနိုင်သေးသည့် အခါမျိုးတွင် အသုံးပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးညွှန်ကိန်းများ စာရင်းကို အဆိုပြုထားပြီး၊ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ဆွေးနွေးပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစာရင်းကို ထပ်မံပြင်ဆင်မွမ်းမံမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ SIS စနစ်ကို ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် တစ်ဆင့်ချင်းစီအကောင်အထည်ဖော်သွားရန် ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်ရာ SIS စနစ်ကို စတင်လည် ပတ်ဆောင်ရွက်သည့် ကနဦးအဆင့်တွင် ဦးစားပေးအကောင်အထည်ဖော်မည့် ညွှန်ကိန်းများကို အဆိုပါစာရင်းမှ ရွေးချယ်မည်ဖြစ်ပါသည် (အပိုင်း ၆.၂ ကို ကြည့်ပါရန်)။

အခြေခံစည်းမျဉ်းများ၊ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် အဆိုပြုထားသော ညွှန်ကိန်းများကို နောက်ဆက် တွဲ (၂) ရှိ ဇယားတွင် တင်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ညွှန်ကိန်းများအတွက် လျာထားသည့် အချက် အလက်ရင်းမြစ်များအကြောင်း မှတ်ချက်များနှင့် ရှင်းလင်းတင်ပြသည့် စာသားများတွင် ပါဝင်ရ မည့် အချက်များအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များကိုလည်း ဖော်ပြပေးထားပါသည်။

အောက်ပါပုံတွင် SIS စနစ်အတွက် အဆိုပြုထားသော သတင်းအချက်အလက်ဖွဲ့စည်းပုံကို ပြသ ထားပါသည် (ပုံ ၂)။

ပုံ ၂ - အဆိုပြုသော SIS သတင်းအချက်အလက် ဖွဲ့စည်းပုံ

မြန်မာ SIS သတင်း စနစ်



၆။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အစီအမံများ

၆.၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် တာဝန်များ

SIS စနစ်တစ်ခု ထူထောင်ခြင်း၊ လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အချက်အလက်များ တောင်းခံခြင်းမှအစပြုကာ အချက်အလက်များကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စိတ်ဖြာစိစစ်လေ့လာ ခြင်း၊ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများထံ မျှဝေပေးခြင်းအထိ လုပ်ငန်းတာဝန်အမျိုးမျိုး ရှိပါသည်။ SIS နှင့် ဆက်စပ်သက်ဆိုင်သော သတင်းစနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာမှု ရလဒ်များအရ လက်ရှိတွင် မြန်မာနိုင်ငံ SIS စနစ်အတွင်းရှိ သတင်းအချက်အလက်အများစုကို အဓိကပံ့ပိုးပေး မည့် သတင်းစနစ် သို့မဟုတ် ရင်းမြစ်တစ်ခု ရှိမနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ပြင် database တစ်ခု စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် စွမ်းဆောင်ရည်များ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ၊ IT အခြေခံအဆောက် အအုံများမှာလည်း အဖွဲ့အစည်းအချို့တွင် ခွဲဖြန့်တည်ရှိနေပါသည်။ SIS စနစ်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ တာဝန်များနှင့် အခန်းကဏ္ဍများကို အဆိုပြုရန်အတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားသည့် အချက်အလက်အချို့ရှိပါသည် -

- REDD+ ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် နှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျင့်သုံးရန် မည်သည့် အဖွဲ့အစည်းတွင် တာဝန်ရှိသနည်း။
- REDD+ နှင့် SIS အတွက် သတင်းအချက်အလက်များကို စုဆောင်းရန် သို့မဟုတ် database များကို တည်ဆောက်ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ မည် မည်သည့် အဖွဲ့အစည်း(များ) တွင် ရှိထားပြီး ဖြစ်သနည်း။
- UNFCCC သို့ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအကြောင်း အချက်အလက်အနှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာ ကို တင်သွင်းရန် မည်သည့်ဌာနတွင် တာဝန်ရှိသနည်း။
- မည်သူ့ထံတွင် database နှင့် ဝက်ဆိုက်တစ်ခုကို သင့်လျော်သလို တည်ထောင်လည်ပတ်ရန် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်နှင့် ဘတ်ဂျက်ကို ပိုင်ဆိုင်ထားပါသနည်း။
- မည်သူ့ထံတွင် သတင်းအချက်အလက်များကို မှန်ကန်စွာ စိစစ်လေ့လာ၍ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို နိုင်ရန် လိုအပ်သည့် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံများ ရှိပါသနည်း။

- အဖွဲ့အစည်းများကြားတွင် သတင်းအချက်အလက်များ မျှဝေခြင်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်းတို့ အတွက် မည်သည့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ လိုအပ်ပါမည်နည်း။ သတင်း အချက်အလက်များ၏ တိကျမှုကို မည်သို့ သုံးသပ်စိစစ်အတည်ပြုသင့်ပါသနည်း။

သတင်းစနစ်များနှင့် ရင်းမြစ်များ ဆန်းစစ်လေ့လာမှုနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၊ အဓိကကျသော အစိုးရကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့မှုများပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မြန်မာနိုင်ငံ SIS စနစ်ကို စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် တာဝန်များကို အဆိုပြုပါသည် (ဇယား ၃)။

ဇယား ၃- မြန်မာနိုင်ငံရှိ SIS စနစ်အတွက် အခန်းကဏ္ဍများ နှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများ

SIS လုပ်ငန်းတာဝန်များ/ အခန်းကဏ္ဍများ	အဖွဲ့အစည်း/များ
SIS ကို 'ကမကထပြုမည့် အဖွဲ့အစည်း' <i>(SIS စနစ် တည်ထောင်ရန် အဆင့် မြင့်ပိုင်းမှ ပံ့ပိုးကူညီမှု၊ ဥပမာ လိုအပ်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့် နှင့် တာဝန်များ၊ အဖွဲ့အစည်းများ ကြား စီစဉ်ဆောင်ရွက် ထားရ မည့် အစီအမံများနှင့် လုပ်ငန်းစဉ် များ ချမှတ်ထားရှိ ဆောင်ရွက် ရန်)</i>	ဝန်ကြီးဌာနအဆင့် - MONREC - အချက်အလက် တောင်းခံမှုများကို ဝန်ကြီးကိုယ်စား MONREC ၏ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်မှ စာထုတ်၍ တောင်းခံနိုင်ပါသည်။

<p>ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ နှင့် SIS စနစ်ကို ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ)</p> <p>(REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း၊ လေးစားလိုက်နာအောင်ဆောင်ရွက်ရန် နှင့် လည်ပတ်နေသော SIS စနစ်တစ်ခု ရှိလာအောင် လုပ်ဆောင်ရန် အလုံးစုံတာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်း)</p>	<p>သစ်တောဦးစီးဌာန (MONREC) သည် လက်ရှိတွင် REDD+ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်လုပ်ငန်းများအားလုံးကို ဦးဆောင်နေသော ဌာနဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် SIS စနစ် တည်ထောင်ခြင်းများကိုလည်း ဦးဆောင်နေပါသည်။ NRS တွင် နိုင်ငံအဆင့် REDD+ ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းမှုအဖွဲ့ (National Coordination Unit - NCU) ကို ဖွဲ့စည်းရန် အဆိုပြုထားပြီး ထိုအဖွဲ့တွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် SIS စနစ် ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်ရန်တာဝန်ရှိသည့် အရာထမ်းများ ပါဝင်မည် ဖြစ်သည်။</p>
<p>SIS database အား လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်း</p> <p>(ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးထံမှ အချက်အလက်များ စုဆောင်းခြင်းအပါအဝင် SIS database နှင့် ဝက်ဆိုက်စာမျက်နှာကို စီမံခန့်ခွဲမည့် အဖွဲ့အစည်း)</p>	<p>SIS Database အား လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်း (SIS Host Institution) သည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ နှင့် SIS စနစ်ကို ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်သည့် အဖွဲ့အစည်း (သို့မဟုတ်) အခြားအဖွဲ့အစည်း (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ဌာနခွဲ နှစ်ခုမှ ယင်းတာဝန်နှစ်ခုလုံးအား တာဝန်ယူလုပ်ကိုင်မှုလည်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ SIS Database အား လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းအား ဆွေးနွေးရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များအား ထည့်သွင်းစဉ်းစား ပါသည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • SIS Database အား စီမံဆောင်ရွက်မည့်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ နှင့် SIS စနစ်ကို ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်သည့် အဖွဲ့အစည်းကြား ချိတ်ဆက်မှုများ။ • SIS သည် နိုင်ငံအဆင့် သစ်တောစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းစနစ် (National Forest Monitoring System) ကဲ့သို့သော အခြားစနစ်များနှင့် တရားချိန်ဆက်မှု။ ယင်းအချက်သည် SIS Database အား လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ရာတွင် သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသည်။

	<ul style="list-style-type: none"> • အချက်အလက်များ စီမံထိန်းသိမ်းမှုအတွက် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် ဝန်ထမ်းလုံလောက်မှု ရှိမရှိ။ နည်းပညာလိုအပ်ချက်နှင့် လိုအပ်သော ကိရိယာများထောက်ပံ့ပေးနိုင်မှု။ • အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများမှ အချက်အလက်များ တောင်းဆိုရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိမှု။ • SIS database အား လက်ခံ ဆောင်ရွက်ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်း ယင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှုအား အထောက်အကူပြုရန် လုပ်ငန်းအဖွဲ့(သို့မဟုတ်) ကော်မတီအား ဖွဲ့စည်းရန် လိုအပ်မှုရှိမရှိ။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့အစည်း SIS database လက်ခံ ဆောင်ရွက်ပေးမည့် အဖွဲ့အဖြစ် REDD+ Task Force နှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများ မှ အဆိုပြုကြပါသည်။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့သည် လက်ရှိတွင် ဌာနအသီးသီးမှ data များ စုဆောင်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ရှိပြီးဖြစ်ပြီး data များ စီမံထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော စွမ်းဆောင်ရည်များလည်းရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့အစည်း SIS Host အဖြစ်ဆောင်ရွက်ရန် သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ စီမံကိန်း၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန သို့ ညှိနှိုင်းမေတ္တာရပ်ခံချက် ပေးပို့ရန် လိုအပ်ပါသည်။
<p>အချက်အလက်ပံ့ပိုးပေးသူများ (ကဏ္ဍအမျိုးမျိုးမှ အဖွဲ့အစည်း အမျိုးမျိုးက ဆောင်ရွက်ပေး ရန်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံအဆင့်၊ တိုင်း ဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အဆင့်နှင့် ဒေသန္တရ/စီမံချက်နေရာ အဆင့်တို့မှ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။)</p>	<p>SIS စနစ်အတွက် အချက်အလက်ပံ့ပိုးပေးမည့် အဓိကအဖွဲ့အစည်းများ အဖြစ် အောက်ပါတို့ကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားပါသည် -</p> <ul style="list-style-type: none"> • သစ်တောဦးစီးဌာန / MONREC (အမျိုးသားသစ်တောသယံဇာတ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးသည့်စနစ် (NFMS) မှတစ်ဆင့်အပါအဝင်) • ECD / MONREC • စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်း ဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန/ MOALI • အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန (GAD)၊ ဒေသန္တရအဆင့်မှ GAD ရုံးများအပါအဝင်၊ • ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့ / MOPF

	<ul style="list-style-type: none"> • တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဦးစီးဌာန/ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန (MoEA) • အပူပိုင်းဇုန်စိမ်းလန်းစိုပြေရေးဦးစီးဌာန / MONREC • အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင် • ပြည်တွင်းအင်အားဦးစီးဌာန၊ လူမှုဖူလုံရေးအဖွဲ့/ အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်တွင်း အင်အားဦးစီးဌာန (MOLIP) • လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုဦးစီး ဌာန/ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထား ရေးဝန်ကြီးဌာန • နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန/ နယ်စပ်ရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန • မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန/ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန • NGO များ • One Map စီမံကိန်း (အခြေခံအချက်အလက်များနှင့် SIS System မူလအစပိုင်းကာလအတွက်) <p>SIS ၏ ပထမအဆင့်တွင် အဖွဲ့အစည်းအနည်းငယ် (MONREC၊ MOALI၊ GAD၊ CSO နှင့် MoEA) ထံမှ အချက်အလက်များကိုသာ အဓိကထား စုစည်းရယူသွားမည်ဖြစ်သည်။</p> <p>SIS design နှင့် ပတ်သက်၍ ဝန်ကြီးဌာနများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု တောင်းခံခြင်းကိစ္စရပ်များအား ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှ စ၍ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ဆွေးနွေးမှုများဆက်လက် လုပ်ဆောင်နိုင်ပါမည်။</p> <p>SIS ပထမအဆင့်အတွက် ဆက်စပ်ပတ်သက်သူများမှ ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသည့် သတင်းအချက်အလက်အချို့တွင် REDD+ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သည့် နေရာများ၊ သစ်တောနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒများအပါ သက်ရောက်နိုင်မှုများအား ရှာဖွေခြင်း၊ မြေအသုံးချခြင်းဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု များ ပါဝင်ပါသည်။</p>
--	--

<p>အချက်အလက်များ စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် အဓိပ္ပါယ်ပြန်ဆိုကောက်ယူခြင်း</p> <p>(အချက်အလက်များကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်းနှင့် database / ဝက်ဆိုက်အတွက် ထုတ်ပြန်ပေးခြင်း)</p>	<p>REDD+ ကို ဦးဆောင်သော အဖွဲ့အစည်းသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာသည့် နေရာတွင် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဦးဆောင် ကမကထပြုမည့် အဖွဲ့အစည်းနှင့် SIS စနစ်ကို စီမံခန့်ခွဲမည့် အဖွဲ့ အစည်းကြား အလုပ်တာဝန်များ တိကျစွာခွဲဝေရန်နှင့် အချက်အလက်များကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း နည်းစနစ်များကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းတာဝန်များကို အသစ်ဖွဲ့စည်းမည့် SIS လုပ်ငန်းအဖွဲ့က ပံ့ပိုးကူညီပေးရန် အဆိုပြုထားပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သတင်းအချက်အလက်များသည် ကဏ္ဍစုံမှ လာမည်ဖြစ်သဖြင့် အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ရန်အတွက် ကဏ္ဍအလိုက် ကျွမ်းကျင်မှုများ လိုအပ်မည်ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။</p>
<p>အချက်အလက်များ နှင့်/သို့ မဟုတ် စာသားများကို စိစစ်သုံးသပ်ခြင်း/ အတည်ပြုခြင်း</p> <p>(သတင်းအချက်အလက်များ၏ ပြည့်စုံမှု၊ တညီတညွတ်တည်းဖြစ်မှု၊ မှန်ကန်တိကျမှု နှင့် ထိုအချက်အလက်များမှ ဆွဲယူထားသော ကောက်ချက်များ၏ သင့်လျော်မှုတို့ကို ဆန်းစစ်ခြင်း)</p>	<p>SIS စနစ်အတွင်းမှ သတင်းအချက်အလက်များကို စိစစ်သုံးသပ်ရန် သင့်ပါသည်။ ထိုတာဝန်ကို တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ် များအပါအဝင် အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အကျိုးသက်ဆိုင်သူ အမျိုးမျိုးက ထမ်းဆောင်သင့်ပါသည်။ ဥပမာ ဝန်ကြီးဌာနများက ၎င်းတို့၏ အချက်အလက်များ အသုံးပြုမှုကို အတည်ပြုပေးသင့်ပါ သည်။ SIS စနစ်အတွင်းရှိ သတင်းအချက်အလက်များ၏ ရင်းမြစ်များ ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖြစ်စေရန် ရည်ညွှန်းကိုးကားချက်များကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ထည့်သွင်းပေးရပါမည်။ SIS လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် အချက်အလက်များ၏ အရည်အသွေးနှင့် ညီညွတ်မှုကို စစ်ဆေးရန် ကူညီပေးသင့်ပြီး အနာဂတ်တွင် တင်သွင်းမည့် SOI များကို ရေးသား ပြုစုရာတွင်လည်း ပါဝင်နိုင်ပါသည်။</p>

<p>SoI အပါအဝင် အစီရင်ခံစာများ ရေးသားထုတ်ပြန်ခြင်း</p>	<p>SIS စနစ်သည် အစီရင်ခံစာတင်သွင်းမှု လုပ်ငန်းစဉ်အချို့ကို ပံ့ပိုးကူညီပေးရန် မျှော်မှန်းထားပါသည်။ အစီရင်ခံစာတင်သွင်းမှုများကို အဆိုပြုထားသော REDD+ NCU က ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • UNFCCC သို့တင်သွင်းရန် SoI များ ရေးသားပြုစုခြင်း၊ • UNFCCC အတွက်ပင် နှစ်နှစ်တစ်ကြိမ် အစီရင်ခံစာများ (Biennial Update Reports - BURs) တွင် ထည့်သွင်းရန် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ • REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ပုံမှန်တင်သွင်းရမည့် နိုင်ငံအဆင့် အစီရင်ခံစာများ
<p>SIS စနစ်ပေါ်တွင် တင်မည့် အကြောင်းအချက်များနှင့် အစီရင်ခံစာများကို အတည်ပြုခြင်း</p>	<p>ထုတ်ဝေမည့် (ဥပမာ အွန်လိုင်းတွင် သို့မဟုတ် အစီရင်ခံစာများတွင် ဖြန့်ဝေပေးမည့်) SIS သတင်းအချက်အလက်များကို နောက်ဆုံးအပြီး သတ်အတည်ပြုခြင်းအား MONREC မှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မည်။</p>
<p>UNFCCC သို့ SoI တင်သွင်းခြင်း</p>	<p>လက်ရှိတွင် ထိုလုပ်ငန်းသည် MONREC ၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။</p>
<p>SIS လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု များကို သုံးသပ် လေ့လာခြင်း နှင့် ပိုကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ရမည့် နယ်ပယ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း</p>	<p>ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကို ဦးဆောင်သည့်အဖွဲ့အစည်းက ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးသင့်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင် သူကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။</p>

အောက်ဖော်ပြပါ ပုံ ၃ တွင် SIS စနစ်အတွက် မျှော်မှန်းထားသော လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်တာဝန်များ ခွဲဖြန့်ထမ်းဆောင်ပုံကို တွေ့ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ ၃ - SIS စနစ် လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ရေး အစီအမံများ

MONREC မှ အချက်အလက် တောင်းခံစာ ထုတ်ပေး SIS host မှ ပေးပို့

အဓိကဌာနအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ MOALI၊ GAD၊ CSO၊ FD၊ ECD၊ NGO၊ MoEA၊ GRM၊ စသည်)
SIS စနစ်ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သူ အချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးခြင်း၊
အချက်အလက်များကို သုံးသပ်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရန်နှင့် SIS လုပ်ငန်းများကို လမ်းညွှန်ရန် SIS လုပ်ငန်းအဖွဲ့တွင် ပါတင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (အောက်တွင် ကြည့်ရန်)

MONREC (ဝန်ကြီး/အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်)
လိုအပ်လျှင် SIS ကို တာဝန်ယူ ဆောင် ရွက်ပေးမည့် host ခန့်အပ်/ အတည်ပြု
အချက်အလက်တောင်းခံနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာရှိ၊
SIS သတင်းများ/ အစီရင်ခံစာများ ထုတ်ပြန်ရန် အပြီးသတ်အတည်ပြု

သဘောတူထားသည့် ပုံစံဖြင့် host ထံ အချက်အလက်များ ပေးပို့

SIS data များကို တာဝန်ယူ ထိန်းသိမ်းပေးမည့် အဖွဲ့အစည်း (SIS host)
ရှင်းလင်းတိကျသော ToR/ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများပေါ် အခြေခံ၍ - က) အချက်အလက်ပေးသူများနှင့် ခ) အခြား အချက်အလက်ရင်းမြစ်များမှ လက်ခံရယူခြင်း၊ ဥပမာ REDD+ M&E NFMS၊ အချက်အလက်များကို လိုအပ်သလို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ဦးဆောင်ဌာနများနှင့် စိစစ်လေ့လာမှု၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုမှု၊ ရှင်းလင်းတင်ပြချက်များ ပြုစုမှုအတွက် ဆက်သွယ်၊ database တည်ဆောက်၊ စီမံ၊ အချက်အလက်များ သုံးသပ်ပြီးနောက် နောက်ဆုံးရအချက်များ ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်၊

REDD+ ရုံးမှ MONREC သို့ တင်သွင်းသော မှုကြမ်းများကို အပြီးသတ် အတည်ပြုခြင်း

SIS လုပ်ငန်းအဖွဲ့
အချက်အလက်ပံ့ပိုးသူများ၊ CSOs ကိုယ် စားလှယ်များ ပါဝင်မည်၊ SIS host ကို ပံ့ပိုး၊
အချက်အလက်များကို စိစစ်၊ သုံးသပ်၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို၊ နောက် ဆုံးရအချက်များ ဖြည့်စွက်ပြင် ဆင်ရာတွင်ဦးဆောင်၊ အစီရင်ခံ စာများ ပြုစုရာတွင် ကူညီ၊

SIS လုပ်ငန်းအဖွဲ့ နှင့်အတူ နည်းပညာ သုံးသပ်မှု၊အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုမှု ပြုလုပ်

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ဦးဆောင်အဖွဲ့ (NCU - အတည်ပြုရန်)
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျင့်သုံးကြောင်း သေချာစေခြင်း၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ချိန်ထိုး၍ တိုးတက်မှုများကို ဆန်းစစ်ပြီး အချက် အလက်များကို စီမံဆောင်ရွက်ရန်၊ စိစစ်လေ့လာ သုံး သပ်ရန် ကူညီခြင်း၊ ရှင်းလင်းတင်ပြချက် (narrative) ပြုစုခြင်း၊ SIS နှင့်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာများပြုစုခြင်း၊



၆.၂။ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ် ဆောင်ရွက်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ အချက်များ

SIS စနစ်၏ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံအတွက် ရွေးချယ်နိုင်မည့် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးကို အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့်လည်းကောင်း၊ TWG-SES နှင့်လည်းကောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ အထူး သဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူထံ မည်သို့မည်ပုံ တင်ပြသင့်သည် ဟူသည့် ရှုထောင့်မှ ဆွေးနွေးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဆွေးနွေးမှုများတွင် အောက်ပါအတိုင်း အဓိက အချက်အချို့ကို သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ SIS သတင်းစနစ်ကို ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် တစ်ဆင့်ချင်းစီ တည်ထောင်သွားမည်

UNFCCC တွင် ချမှတ်ခဲ့သော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြန်ကြည့်လျှင် SIS စနစ်တစ်ခုကို အချိန်ကာလ တစ်ခုအတွင်း တဖြည်းဖြည်းချင်း စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်သွားရန် ခွင့်ပြုထားကြောင်း အတိအလင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည် (အထက်ပါ ဇယား ကွက် ၁ တွင် ကြည့်ပါရန်)။ စဉ်ဆက်မပြတ် ကြိုးပမ်းအားထုတ်သွားခြင်းဖြင့် SIS စနစ်ကို ပိုမိုပြည့်စုံလာအောင်၊ ပါဝင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း လက်ခံအသိအမှတ်ပြုထားသည်နှင့်အညီ SIS စနစ်ကို တည်ထောင်သော နိုင်ငံအများစုသည် တစ်ဆင့်ချင်းစီ သို့မဟုတ် အချိန်ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းကို အသုံးပြုကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း လတ်တလောတွင် SIS စနစ် တည်ထောင်ရာ၌ အောက်ပါကာလအပိုင်းအခြား နှစ်ခုဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားရန် ရည်မှန်းထား ပါသည် -

အပိုင်း ၁ (၂၀၁၉-၂၀၂၁) - ဤကာလအပိုင်းအခြားအတွင်းတွင် UNFCCC ၏ အနိမ့်ဆုံးအနေဖြင့် လိုက်နာရမည့် သတ်မှတ်ချက်များ ပြည့်မီစေရန်အတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော အခြေခံအချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည့် SIS စနစ်တစ်ခုကို တည်ထောင် နိုင်ရေး ဦးတည်လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်သည်။ အောက်တွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ပင် (လုံလောက် သော အရင်းအမြစ်များကို ရရှိနိုင်မည်ဆိုပါက) အွန်လိုင်း database တစ်ခုကို တည်ဆောက်သွား မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထို database တွင် ပထမအဆင့်အနေဖြင့် အထက်ပါ အပိုင်း (၄) တွင် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော အဓိကအဖွဲ့အစည်း ခြောက်ခု (MONREC၊ MOSWARR၊ MOALI၊ GADI၊ CSO နှင့် MoEA) ထံမှ သတင်းအချက်အလက်များကိုသာ ဦးစွာ စုစည်းသွားမည်ဖြစ်သည်။

ဤကာလအပိုင်းအခြား တွင် အဆိုပြုထားသော ညွှန်ကိန်းများနှင့် စနစ်ဖွဲ့စည်းပုံအပြည့်အစုံအတိုင်း SIS စနစ်ကို တည် ထောင်သွားမည်ဖြစ်သော်လည်း လတ်တလောတွင် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များ အားလုံးကို မရရှိနိုင်သေးခြင်းနှင့် SIS စနစ်ကို လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ရာမှ ရရှိလာသည့် အတွေ့ အကြုံများနှင့် အသိအမြင်များပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ရွေးချယ်ထားသော ဦးစားပေးညွှန်ကိန်းများကို ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်သွားရမည်ဟူသော အချက်များကို လက်ခံအသိအမှတ်ပြုထားပါသည်။ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် စီမံဆောင်ရွက်နေပုံနှင့်စပ်လျဉ်းသော အချက်အလက်များကို အဓိက ထား စုဆောင်းသွားဖွယ် ရှိသော်လည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ညွှန်ကိန်းများကိုလည်း ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး သက် ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကိုလည်း ရရှိနိုင်ပါက စုဆောင်းသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်း ၂ (၂၀၂၂-၂၀၂၅) - ဤကာလအပိုင်းအခြားတွင် SIS စနစ်တွင် ပါဝင်သည့် သတင်းအချက် အလက်များကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို ဦးတည် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ဤအတွက် ဦးစားပေးများကို မြန်မာနိုင်ငံ SIS စနစ်အတွက် ထပ် ဆောင်းချမှတ်သည့် ရည်ရွယ်ချက်များပေါ်တွင် မူတည်၍ ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်။ (အထက်ဖော်ပြပါ အပိုင်း ၂ ကို ကြည့်ပါရန်)။ ဥပမာ အဓိကရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုအဖြစ် သက်ဆိုင်ရာရန်ပုံငွေရင်းမြစ် များအလိုက် ဆီလျော်ကိုက်ညီသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းရန် သို့မဟုတ် သက်သေအထောက်အထား အခြေခံသည့် ကဏ္ဍအလိုက် မူဝါဒများ ချမှတ်ရာတွင် ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းရန်ဟူ၍ ရည်ရွယ်ချက် ချမှတ်နိုင်ပါသည်။ နောက်ပိုင်း တွင် REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း၊ NFMS စနစ်၊ စသည် တို့မှတစ်ဆင့် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမို ရရှိလာသောအခါတွင် အထက်ပါရည်ရွယ်ချက် အတိုင်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် မည်သို့ စီမံဆောင်ရွက်နေကြောင်း သတင်းအချက် အလက်များသာမက မည်သို့ လိုက်နာကျင့်သုံးနေကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊ နယ်မြေ ဒေသဆိုင်ရာနှင့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမို ပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့် SIS စနစ်ကို ပိုမို ပြည့်စုံ လာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

SIS စနစ်တွင် အများပြည်သူလက်လှမ်းမီနိုင်သော အွန်လိုင်း database တစ်ခု ပါဝင်ပါမည်

SIS စနစ်အတွက် အဓိကဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းသည် အွန်လိုင်း database တစ်ခု ဖြစ်သင့်ပြီး ထို database မှ ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာရှိ REDD+ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ပြည်သူများကို သတင်းအချက်အလက်များ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ မျှဝေပေးရမည်ဟူသည်ကို TWG အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အခြားသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများက သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။ SIS စနစ်အတွင်းသို့ ထည့်သွင်းရမည့် အချက်အလက်များသည် အသုံးမပြုမီ စီမံဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းပမာဏ ကြီးမားသောအခါတွင်လည်းကောင်း (ဥပမာ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအတွက် သတ်မှတ်ထားသော ညွှန်ကိန်းတစ်ခုကို လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်သည့် နေရာဒေသအဆင့်မှ အမျိုးမျိုးသော dataset များကို အခြေခံ၍ တွက်ချက်ရမည်ဆိုလျှင်)၊ အများပြည်သူကို မျှဝေပေးရန် မသင့်သော အပိုင်းများ ပါဝင်နေလျှင် (ဥပမာ လျှို့ဝှက်ထိန်းသိမ်းမှု သို့မဟုတ် လုံခြုံရေးနှင့် ဆက်နွှယ်နေသော အချက်အလက်များ) အွန်လိုင်း database တွင် အချက်အလက်မည်မျှ ထည့်သွင်းရမည်ဆိုသည်ကို ဖြစ်ရပ်တစ်ခုချင်းစီအလိုက် ဆုံးဖြတ်ရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ မူလစာရင်းအင်းအချက်အလက်များ (raw data)/ အချက်အလက်အပြည့်အစုံကို တင်ပြခြင်းဖြင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု အားကောင်းစေရန် အထောက်အကူပြုမည်ဆိုလျှင် သို့မဟုတ် မူလအချက်အလက်များကိုယ်တိုင်က ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖော်ပြပေးနိုင်မည်ဆိုလျှင် အရင်းအတိုင်း တင်ပြပေးခြင်းက ပိုကောင်းပါလိမ့်မည်။

ပထမကာလအပိုင်းအခြားအတွင်းတွင် အွန်လိုင်းစနစ်တစ်ခုကို မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ အပြည့်အဝ တည်ထောင်နိုင်မည်ဆိုသည်မှာ အရင်းအမြစ်များ ရရှိနိုင်မှုအခြေအနေနှင့် အချက်အလက်များ စုဆောင်းရန်/ လက်လှမ်းမီရရှိရန် လိုအပ်သော အချိန်ပေါ်တွင် မူတည်မည်ဖြစ်ပါသည်။ SIS ၏ အွန်လိုင်းဖြင့် ကြားခံဆက်သွယ်ပေးသော စနစ်ကို REDD+ မြန်မာဝက်ဆိုက် (လတ်တလော တွင် ဤဝက်ဆိုက်လင့်ခ်ဖြင့် ဝင်ရောက်နိုင် - <http://www.myanmar-redd.org/>) နှင့် ချိတ်ဆက်ရန် အဆိုပြုပါသည်။ SIS တစ်ခုတည်းမှ လွှမ်းခြုံမည့် အတိုင်းအတာထက် ပိုမို ကြီးမားသည် မှန်သော် လည်း ယေဘုယျအားဖြင့် REDD+ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ အတိအကျအားဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ဝေးလံခေါင်သီသော ဒေသများ ရှိ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများကို ဘာသာစကားအမျိုးမျိုးဖြင့် မည်သို့ မျှဝေပေးနိုင်မည်နည်းဟူသည့် ကိစ္စကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

SIS စနစ်တွင် စာရင်းအင်းအချက်အလက် အမျိုးအစား အမျိုးမျိုး (အရည်အသွေးဆိုင်ရာ၊ အရေအတွက်ဆိုင်ရာ၊ နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ) ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်

အပိုင်း ၅ တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံ SIS စနစ်တွင် 'အခြေခံစည်းမျဉ်းများ၊ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ညွှန်ကိန်းများ' ပါဝင်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ရှင်းလင်းတင်ပြထားသည့် သတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်မည်ဖြစ်သလို ညွှန်ကိန်းများလည်း ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး အချို့ကို ကိန်းဂဏန်းများ/ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များဖြင့် တင်ပြ သွားမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် SIS စနစ်တွင် အရည်အသွေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ (ဥပမာ PLR အချို့သည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်ချက် များနှင့် မည်သို့ ဆီလျော်ကိုက်ညီမှုရှိသည်ဟူသော အချက်အလက်များ)၊ အရေအတွက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ (ဥပမာ REDD+ စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု အကြံပြုဆွေးနွေးပွဲများတွင် တက်ရောက်သူ အရေအတွက် သို့မဟုတ် REDD+ အကောင်အထည်ဖော်နေသည့် နေရာဒေသများရှိ လူမှုစီးပွား ဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲများကို ဖော်ပြသော စာရင်းအင်းအချက်အလက်များ) နှင့် သက်ဆိုင်မှု ရှိပါက နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ (ဥပမာ REDD+ အကောင်အထည်ဖော်သည့် နေရာဒေသများ၏ တည်နေရာ သို့မဟုတ် သဘာဝသစ်တောများ ပျံ့နှံ့ပေါက်ရောက်နေပုံကို ပြသ သော မြေပုံများ) အပါအဝင် စာရင်းအင်းအချက်အလက် အမျိုးအစား အမျိုးမျိုးကို တင်ပြပေးသွား မည်ဖြစ်သည်။

SIS database ထဲတွင် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းပေးခြင်းနှင့်စပ် လျဉ်း၍ ယခုလောလောဆယ်တွင် One Map ဝက်ဆိုက် သို့မဟုတ် အနာဂတ်တွင် NFMS ဝက်ဆိုက် ပေါ်တယ် သို့မဟုတ် နှစ်ခုစလုံးသို့ လင့်ခ်များ ချိတ်ဆက်၍ မြေပုံအချို့ကို မျှဝေပေးမည်ဟု နားလည် သိရှိထားပါသည်။ သို့သော် အခြားသော နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ အချက်အလက်များမှာမူ SIS စနစ် နှင့် သင့်လျော်စေရန်အတွက် အချက်အလက်စီမံဆောင်ရွက်မှုများ (data processing) ထပ်ဆောင်း ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ကောင်း လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ရမည်ဆိုပါက မူရင်းဖိုင်များနှင့် စီမံဆောင်ရွက်ထားသော မြေပုံများကို SIS database ထဲတွင် သိမ်းဆည်းထားမည်ဖြစ်ပါသည်။

နည်းစနစ်ပိုင်း/နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များ

SIS စနစ်တစ်ခုကို လည်ပတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးတွင် အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းအဆင့်တစ်ခုမှာ database ဒီဇိုင်း၊ ဆာဗာ အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ လုပ်ငန်းတည်ရာဌာနများ၊ network bandwidth၊

အချက်အလက်လိုခြုံရေးတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတ်မှတ်ချက်များ (system requirements) ကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ တည်ဆောက်မည့် database ဒီဇိုင်းသည် အသုံးပြုမည့်သူများ အသုံးပြုရန် မျှော်လင့် ထားသည့် case များ သို့မဟုတ် function များပေါ်တွင် မူတည်ပါသည်။ ဥပမာ database သည် နှစ်အလိုက်/ နေရာဒေသအလိုက် အချက်အလက်များကို တင်ပြနိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ၊ နှစ်တစ်နှစ်နှင့် တစ်နှစ်ကြား နှိုင်းယှဉ်ချက်များ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ တို့ ဖြစ်ပါသည်။ SIS စနစ်ကို လည်ပတ် ဆောင်ရွက်လာသည့် ကာလတစ်လျှောက်တွင် အချိန်ကာလအသစ်များအတွက် အချက်အလက် များ database ထဲတွင် ထပ်မံထည့်သွင်းခြင်းနှင့် အချက်အလက်ကွာဟချက်များကို ဖြည့်ဆည်းခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်နှင့်အညီ သိုလှောင်သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်မည့် အချက်အလက် ပမာဏသည် တိုးပွားလာနိုင်ဖွယ် ရှိပါသည်။ သို့သော် စုစုပေါင်း သိုလှောင်သိမ်းဆည်းရန်နေရာ (storage space) လိုအပ်ချက်သည် အတန်အသင့်သာ ရှိလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားပါသည်။^၆ SIS စနစ်ကို လည်ပတ်ဆောင်ရွက်သည့် အဆင့်တွင် beta version တစ်ခုကို မထုတ်ပြန်မီ ကနဦး ခန့်မှန်းထားသည့် ဆာဗာလိုအပ်ချက်များကို ဦးစွာစမ်းသပ်စစ်ဆေးရန် အကြံပြု ပါသည်။

အခြားသော hardware လိုအပ်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍မူ SIS စနစ်ကို ဦးဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် တာဝန်ယူစီမံဆောင်ရွက်မည့် အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ထိုအဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုစလုံးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော လုပ်ငန်းတာဝန်ခွဲဝေမှုများပေါ် မူတည်၍ နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာနှင့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စိစစ်လေ့လာမှုများ၊ ဝက်ဆိုက်ပေါ်တွင် တင်မည့် အကြောင်းအရာများကို တည်းဖြတ်ခြင်းများ၊ database စီမံခန့်ခွဲခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သင့်လျော်သည့် software နှင့် အချက်အလက်စီမံဆောင်ရွက်မှု စွမ်းရည် (processing capacity) များရှိသော လုပ်ငန်းဌာန ၁ ခု သို့မဟုတ် ၂ ခု လိုအပ်လိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။

SIS လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ရေးစီမံကိန်းတစ်ခုကို ရေးဆွဲခြင်းဖြင့် system requirement များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မျှော်လင့်ချက်များနှင့် လိုအပ်ချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

^၆ အခြားနိုင်ငံများမှ ရရှိနိုင်သော ခန့်မှန်းချက်များအရ သိုလှောင်သိမ်းဆည်းရန် နေရာသည် ၄၀ နှင့် ၁၀၀ GB ကြား ရှိပါသည်။

၆။ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ SIS သတင်းစနစ်ကို အပြည့်အဝလည်ပတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါ လုပ်ငန်းစဉ်အချို့ကို အဆိုပြုပါသည် -

(က) SIS ဒီဇိုင်း အပြီးသတ်ရေးဆွဲခြင်း

- အဆိုပြု SIS ဒီဇိုင်းကို REDD+ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း၊ SIS ဒီဇိုင်းကို အတည်ပြုခြင်းနှင့် SIS database ကို တာဝန်ခံ စီမံဆောင်ရွက်ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းကို အတည်ပြုခြင်း၊
- SIS ကနဦးဗားရှင်းအတွက် ဦးစားပေးညွှန်ကိန်းများကို အတည်ပြုခြင်းနှင့် ညွှန်ကိန်းဖော်ပြ ချက်နမူနာစာရွက်အချို့ပြုစုခြင်း၊

(ခ) SIS စနစ်လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ရေး စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း⁷

- မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းများကို မည်မျှ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရာ တွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်အလို့ငှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု စံသတ်မှတ်ချက်တစ်ခု ချင်းစီအတွက် ညွှန်ကိန်းများကို မူကြမ်းပြုစုထားပြီးဖြစ်သည် (နောက်ဆက်တွဲ ၂)။ အဆိုပါ ညွှန်ကိန်းများကို အောက်ပါလုပ်ငန်းများအပါအဝင် ပြန်လည်မွမ်းမံခြင်းနှင့် လက်တွေ့ အသုံးပြုရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည် -
 - ညွှန်ကိန်းများစာရင်းမူကြမ်းကို အောက်ပါအချက်များနှင့် ချိန်ထိုး၍ စစ်ဆေးခြင်း - (၁) တိုင်းတာရန် ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် လက်တွေ့ကျမှု (ဥပမာ နည်းပညာအရ၊ ငွေကြေးအရ၊ အချက်အလက် ရရှိနိုင်မှုအရ)၊ (၂) ပြည်စုံမှု (ဥပမာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လွှမ်းခြုံနိုင်မှု)၊ (၃) ညွှန်ကိန်းများကို ပေါင်းစပ်နိုင်မည့်၊ ထိရောက်မြန်ဆန်စွာ ဆောင် ရွက်နိုင်မှုကို တိုးတက်စေမည့် အခွင့်အလမ်းများနှင့် (၄) SIS ၏ ကာလအပိုင်းအခြား အလိုက် ဦးစားပေးရမည့် ညွှန်ကိန်းများကို ထပ်မံရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်း (ဥပမာ နိုင်ငံ ၏

⁷ SIS စနစ် လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲမည့် ဤလုပ်ငန်းစဉ်သည် ၆ လမှ ၉ လအထိ အချိန်ယူရဖွယ်ရှိပါ သည် (မြန်မာနိုင်ငံရှိ UN-REDD အစီအစဉ် မပြီးဆုံးမီ မြန်မာနိုင်ငံ SIS စနစ်ကို တရားဝင် စတင်နိုင်မည့် အလားအလာ ရှိပါသည်)။

အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ မည်သည့်ညွှန်ကိန်းများသည် တိုင်းတာရန် အရေးကြီး ဆုံးနှင့် ဖြစ်နိုင်ခြေ အရှိဆုံးနည်း။

- အပြီးသတ်ရွေးချယ်လိုက်သော ညွှန်ကိန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် metadata set များ ပြုစုခြင်း (အချက်အလက်များ အစီရင်ခံတင်ပြရန် တာဝန်များ၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် များ/ အခြေခံသဘောတရားများ၊ အချက်အလက်ရင်းမြစ်များနှင့် စုဆောင်းသည့် နည်း စနစ်များ၊ အချက်အလက်အရည်အသွေးနှင့် ရရှိနိုင်မှု၊ အသုံးပြုသည့် နည်းစနစ်များ နှင့် ညီမျှခြင်းများ အသုံးပြုမှု၊ စသည်တို့ ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။)
- SIS စနစ်အတွက် အချက်အလက်များ စုဆောင်းရန် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများကို သတ်မှတ်ခြင်း၊ အချက်အလက်မျှဝေမှု လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ နောက်ဆုံးရအချက်အလက်များ ကို စုဆောင်းဖြည့်စွက်မည့် ကြိမ်နှုန်းများအပါအဝင် SIS စနစ်ကို တာဝန်ယူစီမံဆောင် ရွက်မည့် အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် အချက်အလက်များကို လက်ခံရယူမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များကို ဆိုလိုပါသည်။ ထို့ပြင် SIS၊ NFI/NFMS နှင့် REDD+ M&E စနစ်များကြား ထိရောက် စွာ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများကို ဆက်လက်ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း နှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို သတ်မှတ်ခြင်းများလည်း ပါဝင်ပါသည်။
- Database နှင့် ဝက်ဆိုက်စာမျက်နှာအတွက် အသုံးပြုမည့် (ဝက်ဆိုက်အခြေခံသော) technical platform များကို သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် SIS စနစ် တည်ထောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်း ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် (လိုအပ်သော စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုများအတွက် အပါအဝင်) ကုန်ကျစရိတ်များ၊ ရရှိနိုင်သည့် ရန်ပုံငွေရင်းမြစ်များကို ခန့်မှန်းခြင်း။

(ဂ) နိုင်ငံမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းကို အပြီးသတ် ရေးဆွဲခြင်း^၈

- စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုအပါအဝင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ/ အထောက် အကူများကို အပြီးသတ်ရေးဆွဲခြင်း သို့မဟုတ် လိုအပ်သလို ထပ်မံရေးဆွဲခြင်း (ဥပမာ REDD+

^၈ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းကို သီးခြားစာရွက်စာတမ်း တစ်ခုတွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။ ထိုစာရွက်စာတမ်းတွင် အဆိုပါနည်းလမ်းအကြောင်း အသေးစိတ်အချက်အလက်များ၊ ထိုနည်းလမ်းကို ရေးဆွဲပြုစုခဲ့ပုံနှင့် ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများ ပါရှိပါသည်။

ကို အကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်းများအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု များဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်များ၊ FPIC လမ်းညွှန်ချက်များ၊ GRM လုပ်ငန်းစဉ်တို့ကို ရေးဆွဲပြုစု ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- PLR မူဘောင်အတွင်းရှိ အဓိကကျသော ကွာဟချက်များ/ အားနည်းချက်များကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရန်နှင့် လက်တွေ့ကျင့်သုံးနိုင်ရန် PLR အားကောင်းရေးနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး တို့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- NCU ရှိ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ တာဝန်ခံအရာရှိ (Safeguards Officer) ကို စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်းနှင့် အရင်းအမြစ်များ ပံ့ပိုးပေးခြင်း။

(ဃ) SIS database နှင့် ဝက်ဆိုက်စာမျက်နှာ၏ ပထမဗားရှင်းကို တည်ထောင်ခြင်း

- Database ဒီဇိုင်းနှင့် ဝက်ဆိုက်စာမျက်နှာ ဖွဲ့စည်းပုံတို့ကို ရေးဆွဲခြင်းနှင့် (သတင်းစနစ် သည် မျှော်မှန်းထားသည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများ (functions) ကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက် နိုင်စွမ်းရှိကြောင်း သေချာစေရန်အတွက်) အဓိကဌာနအဖွဲ့အစည်းများ၊ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ များထံမှ အကြံပြုချက်များ ရယူ၍ မွမ်းမံပြင်ဆင်ခြင်း၊
- ညွှန်ကြားတိုင်းအတွက် အခြေခံအချက်အလက်များ (baselines) (နှစ်/ အချိန်ကာလနှင့် တန်ဖိုးများ) ကို စုဆောင်းခြင်းနှင့် SIS database အတွက် (ရှင်းလင်းတင်ပြချက်စာသားများ အပါအဝင်) ပထမဆုံးသော သတင်းအချက်အလက်များကို စုစည်းထည့်သွင်းခြင်း၊
- SIS database နှင့် ဝက်ဆိုက်စာမျက်နှာ၏ ရှေ့ပြေးစမ်းသပ်သည့် ဗားရှင်းကို ထုတ်ပြန် ခြင်းနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် စမ်းသပ်ကြည့်ခြင်း၊
- SIS စနစ်ကို တာဝန်ယူစီမံဆောင်ရွက်ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်း၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ အတွက် ဦးစီးဦးဆောင်ပြုမည့် အဖွဲ့အစည်း၊ အချက်အလက် ပံ့ပိုးပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် SIS လုပ်ငန်းအဖွဲ့တို့အတွက် ကနဦး စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၁) - ခန့်ခွန်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ (Cancun Safeguards)

[REDD+] လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သောအခါတွင် အောက်ပါ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို အားပေးမြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ပံ့ပိုးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။ -

- (က) ထိုလုပ်ငန်းများသည် နိုင်ငံအဆင့် သစ်တောအစီအစဉ်များ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတကာကွန်ဗင်းရှင်းများ၊ သဘောတူညီချက်များကို ဖြည့်စွက်ထောက်ပံ့ ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ကိုက်ညီစေခြင်း၊
- (ခ) နိုင်ငံ၏ ဥပဒေများနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက် ပွင့်လင်းမြင်သာ ရှိပြီး ထိရောက်သော နိုင်ငံအဆင့် သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံများ ထားရှိခြင်း၊
- (ဂ) သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာတာဝန်ဝတ္တရားများ၊ နိုင်ငံအခြေအနေများနှင့် ဥပဒေများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက်၊ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံကြီးမှ ဌာနေတိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကြေညာစာတမ်းကို ထောက်ခံအတည်ပြုထား ခြင်းအား သိရှိသတိပြု၍ ဌာနေတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ အသိ ပညာဗဟုသုတများနှင့် အခွင့်အရေးများကို အလေးထားလေးစားခြင်း၊
- (ဃ) ဆီလျော်ဆက်စပ်သည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၊ အထူးသဖြင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားလူမျိုး များနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ အပြည့်အဝနှင့် ထိရောက်စွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း၊
- (င) အဆိုပါလုပ်ငန်းများသည် သဘာဝသစ်တောများနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်းစောင့် ရှောက်သည့် လုပ်ငန်းများနှင့် လိုက်လျောညီထွေမှုရှိပြီး [REDD+] လုပ်ငန်းများကို အသုံး ပြု၍ သဘာဝတောများကို ပြောင်းလဲအသုံးပြုခြင်း မပြုအောင် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ထိုလုပ် ငန်းများကို သဘာဝတောများနှင့် ၎င်းတို့၏ ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများအား ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ရန်နှင့် အခြား လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများ တိုးမြှင့်ရရှိ စေရေးအတွက်သာ ဖြစ်စေခြင်း၊*
- (စ) ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျော့ကျသွားမှုများ မူလအခြေအနေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိနိုင်မှု (reversals) ကို ကိုင်တွင်ဖြေရှင်းသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ၊
- (ဆ) ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ နေရာပြောင်းရွှေ့ဖြစ်ပေါ်မှု (displacement) ကို ကိုင်တွယ်ဖြေ ရှင်းသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ၊

*ဌာနေတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂကြေညာစာတမ်းနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မိခင်ကမ္ဘာမြေနေ့တို့တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း နိုင်ငံအများစုရှိ ဌာနေတိုင်းရင်း သားလူမျိုးများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ ရေရှည်လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်မည့် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှုလုပ်ငန်းများနှင့် ၎င်းတို့၏ သစ်တောများအပေါ် အပြန်အလှန်မီခိုနေမှုများကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန် ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း - UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် 1/CoP 16

နောက်ဆက်တွဲ (၂) နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းထားသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ၊ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် အဆိုပြုညွှန်ကိန်းများဇယား

စံသတ်မှတ်ချက်	Information needs	စီမံဆောင်ရွက်/ လိုက်နာကျင့်သုံး	အဆိုပြုညွှန်ကိန်း/ ရှင်းလင်းတင်ပြသည့် ပုံစံ
အခြေခံစည်းမျဉ်း က - မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒများ နှင့် နည်းလမ်းများ (Policies and Measures – PaMs) သည် နိုင်ငံအဆင့် သစ်တောအစီအစဉ်များနှင့် သက်ဆိုင် ရာ နိုင်ငံတကာ ကွန်ဗင်းရှင်းများ၊ သဘောတူညီချက်များ ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို အထောက်အပံ့ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ကိုက်ညီခြင်း ရှိသင့်ပါသည်။			
စံသတ်မှတ်ချက် က-၁။ မြန်မာ နိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒများ နှင့် နည်းလမ်း များအား ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင် သစ်တောလုပ်ငန်း၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု၊ ပတ်ဝန်းကျင် စီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ မြေအသုံးချမှု၊ ဇီဝမျိုးစုံ မျိုးကွဲများအား ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှု၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ချခြင်း၊ စဉ်ဆက် မပြတ်သော ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု၊ လူ့အခွင့်အရေး၊	<ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+ PaM များသည် အခြားမူဝါဒ ရည်မှန်းချက်များကို ဖြည့်စွက်ထောက် ကူပေးနိုင်မှု တိုးပွားစေပြီး ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်ခြင်းများကို ရှောင်ရှားနိုင်စေ မည့် နည်းလမ်းဖြင့် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အ ကောင်အထည်ဖော်နိုင်စေရန် ကျင့်သုံး မည့် နည်းလမ်းများ/ ချမှတ်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ/ ကျင့်သုံးမည့် တည်ဆဲ PLR များအကြောင်း ဖော်ပြချက် (ဥပမာ နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာ ဗျူဟာအတွက် ကဏ္ဍစုံပါဝင်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ၊ PaM များကို မည်သို့ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်မည်ဆိုသည်ကို သဘောတူ ချမှတ်ထားသော လမ်းညွှန်ချက်များ) ❖ စံသတ်မှတ်ချက်ထဲတွင် ပါဝင်သော နယ်ပယ်များ (သစ်တော၊ 	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့် ပုံစံဖြင့်သာ (Narrative text)

<p>အလုပ် သမား အခွင့်အရေး၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် ကျားမ တန်းတူညီမျှမှုတို့အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံအဆင့် မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်များနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိအောင် ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။</p> <p>အမျိုးသား မူဝါဒများနှင့် အစီအစဉ်များ၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် REDD+ PaM များကြား ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နိုင်ခြေများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်၍ ဖြေရှင်းသင့်သည်။</p>	<p>ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ ပတ်ဝန်းကျင် စီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ မြေအသုံးချမှု၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ချခြင်း၊ စဉ်ဆက်မပြတ် သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ လူ့အခွင့်အရေးများ၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် ကျားမ တန်းတူညီမျှမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အမျိုးသားမူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်များအတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များကို ဖော်ပြချက်</p> <p>❖ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ (နှင့် နိုင်ငံအဆင့် REDD+မဟာဗျူဟာ ကြီးတစ်ခုလုံး) သည် အထက်ဖော်ပြပါ ရည်ရွယ်ချက်များအား မည်သို့ဖြည့်စွက်ထောက်ပံ့သည် သို့မဟုတ် မည်သို့ ကိုက်ညီမှုရှိသည်ကို ဖော်ပြချက်၊ (ဥပမာ REDD+ PaM များ ရွေးချယ်ရာတွင် မည်သည့် PaM အမျိုးအစားများသည် အဆိုပါ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် အကိုက်ညီဆုံး ဖြစ်ကြောင်း ထည့်သွင်း စဉ်းစားခဲ့ပါသလား သို့မဟုတ် REDD+ အတွက် ဦးစားပေးနယ်ပယ်များအား ရွေးချယ်ရာတွင် အခြားမူဝါဒ ရည်မှန်းချက်များကို ကူညီပံ့ပိုးရန် သို့မဟုတ်</p>		
--	--	--	--

	ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နိုင်ခြေများကို ရှောင်ရှားရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ ရွေးချယ်ခဲ့ပါသလား)		
❖ မြန်မာနိုင်ငံတွင် REDD+မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအား မည်သည့်နေရာ တွင်၊ မည်သို့ အကောင်အထည်ဖော် မည်ဆိုသည့် သတင်းအချက်အလက် များနှင့် ယင်းသည် သတ်မှတ်ဖော် ထုတ်ထားသော အထောက်အကူပြု မူဝါဒရည်မှန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်း ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ချက် (ဥပမာ REDD+ PaM များအား ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ အတွက် အရေးကြီးသည့် နေရာဒေသ များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် အသုံးပြုခဲ့ပါသလား၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါး သည့် ဒေသများကို အထောက်အပံ့ဖြစ် စေမည့်နည်းလမ်းဖြင့် အကောင် အထည်ဖော်ခဲ့ပါသလား)	လိုက်နာကျင့်သုံး	NBSAP ကို အထောက်အကူပြု - က.၁.၁။ REDD+ PaM များမှတစ်ဆင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုများ ဆောင်ရွက်နေသည့် ဦးစားပေးထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့် နေရာများ ၏ ဧရိယာ (သတ်မှတ်ရန်လို၊ KBA/PA သို့မဟုတ် အလားတူ ဖြစ်နိုင်)၊ (င.၄.၅ နှင့် ချိတ်ဆက်)၊	
	လိုက်နာကျင့်သုံး	NBSAP ကို အထောက်အကူပြု - က.၁.၂. REDD+ PaM များမှတစ်ဆင့် တည်ထောင်ထားသည့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ (လူထုမှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားသော ဧရိယာများအပါအဝင်) ၏ ဧရိယာ (ဟက်တာဖြင့်) နှင့် နိုင်ငံမှ ရည်မှန်းထားသည့် သဘာဝထိန်းသိမ်းနယ်မြေများ၏ လွှမ်းခြုံမှုတွင် အဆိုပါ ဧရိယာများ ပါဝင်မှု အချိုးအစား	
	လိုက်နာကျင့်သုံး	NBSAP ကို အထောက်အကူပြု - က.၁.၃။ နေရာဒေသအခြေပြုသည့် REDD+ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသည့် ဧရိယာအတွင်းပြင်ရှိ NFI အကွက်များ ပေါ်ရှိ biodiversity metrics များ၏ အပြောင်းအလဲများ	
	လိုက်နာကျင့်သုံး	မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားအဆင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာနှင့် ပင်မလုပ်ငန်းအစီအစဉ်၊ ၂၀၁၈-၂၀၃၀၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာမူဝါဒ (၂၀၁၉)နှင့်DRR	

	သစ်တော အရွယ် အစား၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲညွှန်းကိန်းများ တွင် တိုးတက်လာမှုများ၊ REDD+ ဒေသ များရှိ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ)		လုပ်ငန်း စီမံချက်တို့ကို အထောက်အကူပြု - က.၁.၄။ REDD+ ဧရိယာများရှိ မြို့နယ်ထိခိုက်လွယ်မှု အညွှန်း ကိန်းဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲများ [အညွှန်းကိန်းကို ပုံမှန် ကောက်ယူနေသည်ဆိုပါက]
		လိုက်နာကျင့်သုံး	မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားအဆင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာနှင့် ပင်မလုပ်ငန်းအစီအစဉ်၊ ၂၀၁၈-၂၀၃၀၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာမူဝါဒ (၂၀၁၉)နှင့် DRR လုပ်ငန်း စီမံချက်တို့ကို အထောက်အကူပြု - က.၁.၅။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ လျှော့ချနိုင်မှု တွင် REDD+ GHG ရလဒ်များ၏ ပါဝင်အထောက်အကူပြုမှု (က.၂/NDC နှင့် ချိတ်ဆက်နေ၊ အောက်တွင် ကြည့်ပါရန်)
		လိုက်နာကျင့်သုံး	မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားအဆင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာနှင့် ပင်မလုပ်ငန်းအစီအစဉ်၊ ၂၀၁၈-၂၀၃၀၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာမူဝါဒ (၂၀၁၉)နှင့် DRR လုပ်ငန်း စီမံချက်တို့ကို အထောက်အကူပြု - က.၁.၆။ REDD+ PaM များမှတစ်ဆင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပုံပိုးကူညီမှုများ လက်ခံရရှိသည့် တောင်သူ လယ်သမားများ အရေအတွက် (ဥပမာ ရာသီဥတုနှင့် သဟဇာတဖြစ်စေသော စိုက်ပျိုးရေး)၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	မြန်မာ့သစ်တောမူဝါဒကို အထောက်အကူပြု - က.၁.၇။ အမြဲတမ်းသစ်တောနယ်မြေ (PFE) ဧရိယာ၊ စုစုပေါင်း

			နှင့် အပြောင်းအလဲများ [REDD+ ၏ ပါဝင်ကူညီမှု ကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ် သို့မဟုတ် PFE တိုးချဲ့ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်များအားလုံးသည် REDD+ အောက်တွင် လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယူဆ]
		လိုက်နာကျင့်သုံး	မြန်မာ့သစ်တောမူဝါဒကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၁.၈။ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောဧရိယာ၊ စုစုပေါင်းနှင့် အပြောင်းအလဲများ [REDD+ ၏ ပါဝင်ကူညီမှု ကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ် သို့မဟုတ် ဒေသခံပြည်သူအစု အဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများ တိုးချဲ့ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်များ အားလုံးသည် REDD+ အောက်တွင် လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ယူဆ]
		လိုက်နာကျင့်သုံး	MSDP ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၁.၉။ REDD+ မှတစ်ဆင့် ပံ့ပိုးသည့် ရေရှည်လုပ်ကိုင် စားသောက်နိုင်သော/ အစားထိုးလုပ်ကိုင်နိုင်သော အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းမှု လုပ်ငန်း ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိသည့် အကျိုးခံစား ခွင့်ရှိသူအရေအတွက်
		လိုက်နာကျင့်သုံး	MSDP ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၁.၁၀။ REDD+ အကောင်အထည်ဖော်သော နေရာဒေသ များရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စု အချိုးအစား (င.၄.၂ နှင့် ချိတ်ဆက်)

		လိုက်နာကျင့်သုံး	MSDP ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၁.၁၁။ (ကုမ္ပဏီ/အိမ်ထောင်စုမှ) အသေးစားငွေရေးကြေး ရေး/ချေးငွေ လက်လှမ်းမီရရှိမှုဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲများ (အသေးစားငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ PaM ပေါ်တွင် အခြေခံ၍)
		လိုက်နာကျင့်သုံး	MSDP ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၁.၁၂။ ခုတ်လှဲထုတ်ယူခြင်းမဟုတ်သည့် သစ်တော အသုံးပြုမှု/လုပ်ငန်းဆောင်တာများ၏ စီးပွားရေးတန်ဖိုး အပြောင်းအလဲများ ('ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စာရင်း' PaM ပေါ်တွင် အခြေခံ၍)
		လိုက်နာကျင့်သုံး	MSDP ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၁.၁၃။ ပြည်နယ်များ/ တိုင်းဒေသကြီးများ၏ သစ်နှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ရောင်းချရာမှ ရရှိသည့် အခွန် ဘဏ္ဍာငွေပမာဏ အပြောင်းအလဲများ (အခွန်ဘဏ္ဍာ ခွဲဝေမှု စနစ် PaM ပေါ်တွင် အခြေခံ၍)
		လိုက်နာကျင့်သုံး	အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ (၂၀၁၆) - က.၁.၁၄။ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြစ်စေရန် ဆောင်ရွက် ခြင်းတို့အပါအဝင် NLUP အကောင်အထည်ဖော်မှုကို ပံ့ပိုး ကူညီသည့် REDD+ PaM များအတွက် လျာထားသော ရန်ပုံငွေ ပမာဏ (သို့မဟုတ် လွှမ်းခြုံသည့် ဧရိယာ) (င.၄.၁ နှင့် ချိတ်ဆက်)

		လိုက်နာကျင့်သုံး	အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ (၂၀၁၆) - က.၁.၁၅။ REDD+ ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ICCA အဖြစ်၊ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများအဖြစ် ကြေညာသတ်မှတ်ပြီးဖြစ် သော နှင့်/သို့မဟုတ် မြေလုပ်ပိုင် ခွင့်ပြုလက်မှတ် ထုတ် ပေးပြီးဖြစ်သော ဧရိယာ (ဂ.၂.၅၊ င.၄.၆ တို့နှင့် ချိတ်ဆက်)၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာမူဝါဒ (၂၀၁၈) - က.၁.၁၆။ ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းအတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှု - ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းဆိုင်ရာ အကောင်းဆုံးအလေ့အထများ နှင့် သက်ဆိုင်သည့် င.၂.၂ နှင့် ချိတ်ဆက်
		လိုက်နာကျင့်သုံး	အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာမူဝါဒ (၂၀၁၈) - က.၁.၁၇။ REDD+ PaM များမှတစ်ဆင့် ထိန်းသိမ်းစောင့် ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသော ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ များ၊ ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများ သို့မဟုတ် ပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုအတွက် ဦးစားပေးဧရိယာများ၏ အတိုင်းအတာ (ဟက်တာဖြင့်)၊ (က.၁.၂ နှင့် ချိတ်ဆက်)
စံသတ်မှတ်ချက် က-၂။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒ များနှင့် နည်းလမ်းများကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် CBD၊ UNCCD၊ UNFCCC၊ CITES ၊	<ul style="list-style-type: none"> REDD+ PaM များသည် အခြားမူဝါဒ ရည်မှန်းချက်များကို ဖြည့်စွက်ထောက် ကူပေးနိုင်မှု တိုးပွားစေပြီး ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်ခြင်းများကို ရှောင်ရှားနိုင်စေ မည့် နည်းလမ်းဖြင့် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အ ကောင်အထည်ဖော်နိုင်စေရန် ကျင့်သုံး မည့် နည်းလမ်းများ/ ချမှတ်မည့် လုပ် ငန်းစဉ်များ/ 	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြမှု ပုံစံဖြင့်သာ

<p>ရန်ဆာ ကွန်ဗင်းရှင်း၊ CEDAW ၊ UNDRIP၊ အဂတိ လိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေး ဆိုင်ရာ UN ကွန်ဗင်းရှင်း ကဲ့သို့သော သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ ကွန်ဗင်းရှင်း များနှင့် သဘောတူညီချက် များ၊ SDGs နှင့် FLEGT ကဲ့သို့ နိုင်ငံတကာ မူဝါဒ များနှင့် အစီအစဉ်များ အဆိုပါသဘောတူညီချက် များကို အကောင်အထည် ဖော်ရန်အတွက် ရေးဆွဲ ထားသော နိုင်ငံအဆင့် မဟာ ဗျူဟာများ၊ စီမံကိန်း များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိအောင် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်သင့်ပါ သည်။</p>	<p>ကျင့်သုံးမည့် တည်ဆဲ PLR များအကြောင်း ဖော်ပြချက် (ဥပမာ နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာ ဗျူဟာအတွက် ကဏ္ဍစုံပါဝင်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ၊ PaM များကို မည်သို့ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်မည်ဆိုသည်ကို သဘောတူ ချမှတ်ထားသော လမ်းညွှန်ချက်များ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • နိုင်ငံတကာကွန်ဗင်းရှင်းများနှင့် သဘောတူညီချက်များမှ သင့်လျော် သည့် ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် (ရရှိနိုင် ပါက) အဆိုပါ ကွန်ဗင်းရှင်းများနှင့် သဘောတူညီချက်များအတွက် အမျိုး သားမဟာဗျူဟာများနှင့် အကောင် အထည်ဖော်မှုစီမံကိန်းများအား ဖော်ပြချက်၊ • REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ (နှင့် နိုင်ငံအဆင့် REDD+မဟာဗျူဟာ ကြီးတစ်ခုလုံး) သည် အထက်ဖော်ပြပါ ရည်ရွယ်ချက်များအား မည်သို့ ဖြည့် စွက်ထောက်ပံ့သည် သို့မဟုတ် မည်သို့ ကိုက်ညီမှုရှိသည်ကို ဖော်ပြချက်၊ 		
	<p>❖ မြန်မာနိုင်ငံတွင် REDD+မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအား မည်သည့်နေရာ တွင်၊ မည်သို့ အကောင်အထည်ဖော် မည်ဆိုသည့် သတင်းအချက်အလက် များနှင့် ယင်းသည်</p>	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>NDC & UNCCD ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၂.၁။ REDD+ PaM များမှတစ်ဆင့် ပြန်လည်ပျိုးထောင်ထား သော/ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးထားသော သစ်တောမြေ ဧရိယာ (ဟက်တာဖြင့်) နှင့် ယင်းဧရိယာမှ သစ်တောများ ပြန်လည်</p>

	သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော အထောက်အကူပြု မူဝါဒရည်မှန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်း ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ချက် (ဥပမာ REDD+ PaM များအား ကန့်သတ်သွား နိုင်ခြေရှိသည့် နေရာများကို ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းရာတွင် အသုံးပြုခဲ့ပါသလား၊ အမျိုးသမီးများကို ခွဲခြား ဆက်ဆံမှုများအား ရှောင်ရှားနိုင်မည့် နည်းလမ်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပါသလား)၊		ပျိုးထောင်ရေး နိုင်ငံမှ ရည်မှန်းထားသော NDC / UNCCD ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မီရေး ပါဝင်ပံ့ပိုးမှု အချိုးအစား (င.ငှ.၅ နှင့် ချိတ်ဆက်)၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	NDC & UNCCD ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၂.၂။ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ လျှော့ချမှုတွင် ပါဝင်ကူညီပေးသည့် REDD+ ရလဒ်များ (က.၁.၅ နှင့် ချိတ်ဆက်)
		လိုက်နာကျင့်သုံး	CBD၊ CITES၊ RAMSAR တို့ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၂.၃။ က.၁ အောက်ရှိ NBSAP ညွှန်ကိန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်
		လိုက်နာကျင့်သုံး	CBD၊ CITES၊ RAMSAR တို့ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၂.၄ - နေရာဒေသအခြေပြု နည်းလမ်းများမှတစ်ဆင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ထပ်ဆောင်း လက်ခံရရှိသည့် ရန်ဆာဒေသများ (နှင့်/သို့မဟုတ် အာဆီယံ/နိုင်ငံ အသိအမှတ်ပြု ရေတိမ်ရေဝပ်ဒေသများ) အချိုးအစားနှင့် ဧရိယာ (က.၁.၂ နှင့် ချိတ်ဆက်)
		လိုက်နာကျင့်သုံး	CBD၊ CITES၊ RAMSAR တို့ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၂.၅။ REDD+ PaM များမှတစ်ဆင့် ပြန်လည်ပျိုးထောင်/ပြန်လည်စိုက်ပျိုးထားသော ဒီရေတောများ ဧရိယာ (က.၂.၂ နှင့် ချိတ်ဆက်)
	❖ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော မူဝါဒ ရည်မှန်းချက်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အကောင်အထည် ဖော်သော REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်း လမ်းများ၏ ရလဒ်များ ဆိုင်ရာ စာရင်းအင်း အချက်အလက်များ	လိုက်နာကျင့်သုံး	CBD၊ CITES၊ RAMSAR တို့ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၂.၆။ သစ်တောတွင်းရှိ (CITES စာရင်းဝင်မျိုးစိတ်များအပါအဝင်) အဓိကကျသည့် စီးပွားရေးသုံး အပင်မျိုးစိတ်များ

			ပေါများစွာရှိမှု အပြောင်းအလဲများ (NFI မှတစ်ဆင့်) (င.င.၅ ကို ချိတ်ဆက်နိုင်မည့် အလားအလာရှိ)
	လိုက်နာကျင့်သုံး		CBD၊ CITES၊ RAMSAR တို့ကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၂.၇။ REDD+ မှတစ်ဆင့် ပံ့ပိုးအားပေးမှုဖြင့် ဒေသန္တရ အစိုးရ၊ လူထုများ လုပ်ဆောင်သော၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော နယ်စပ်ထိန်းချုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ အရေအတွက် (နယ်စပ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်း PaM ပေါ်တွင် မူတည်၍)
	လိုက်နာကျင့်သုံး		CEDAW / အမျိုးသမီးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၂.၈။ ကျေးလက်/တောင်ပေါ်ဒေသများတွင် ဆောင်ရွက်ပေးသော ကျားမတန်းတူညီမျှမှုကို အားပေးနိုင်မည့် တိုးချဲ့ ဝန်ဆောင်မှု အရေအတွက်၊
	လိုက်နာကျင့်သုံး		CEDAW / အမျိုးသမီးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းကို အထောက်အပံ့ပြု - က.၂.၉။ ယ.၁.၁ နှင့်/သို့မဟုတ် ယ.၃.၃ နှင့် ချိတ်ဆက် - REDD+ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း/ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း/ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းတွင် အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု
	လိုက်နာကျင့်သုံး		UNDRIP နှင့် ကုလသမဂ္ဂ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ကွန်ဗင်းရှင်း -

			က.၂.၁၀။ ဒေသခံပြည်သူ/ IP များ၏ မြေယာအခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ဂ.၂.၅ နှင့် ချိတ်ဆက်၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	UNDRIP နှင့် ကုလသမဂ္ဂ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ကွန်ဗင်းရှင်း - က.၂.၁၁။ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ဆိုင်ရာ ဂ.၃ နှင့် ချိတ်ဆက်၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	UNDRIP နှင့် ကုလသမဂ္ဂ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ကွန်ဗင်းရှင်း - က.၂.၁၂။ ဃ.၁.၁ နှင့်/သို့မဟုတ် ဃ.၃.၃ နှင့် ချိတ်ဆက် - REDD+ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း/ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း/ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းတွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသား/ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ကုလသမဂ္ဂ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး ကွန်ဗင်းရှင်း/ မြန်မာနိုင်ငံ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ချက်ရေးဥပဒေ - က.၂.၁၄။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုဆိုင်ရာ ၁.၁.၁ နှင့် ချိတ်ဆက်၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ကုလသမဂ္ဂ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး ကွန်ဗင်းရှင်း/ မြန်မာနိုင်ငံ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ချက်ရေးဥပဒေ - က.၂.၁၅။ REDD+ မှတစ်ဆင့် ပံ့ပိုးကူညီခဲ့သော အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေး မဟာဗျူဟာများ/ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ/ ဆောင်ရွက်ချက်များ အရေအတွက် (ACC PaM ပေါ်တွင် အခြေခံ၍)

		လိုက်နာကျင့်သုံး	SDGs / MSDP - က.၂.၁၆။ NRS ၏ SDG ပန်းတိုင်များကို ရည်ညွှန်းချက်များ ပေါ် အခြေခံ၍ - SDG ပန်းတိုင် ၁ (ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပပျောက် ရေး - က.၁ အောက်ရှိ MSDP ညွှန်ကိန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်)၊ SDG ပန်းတိုင် ၅ (ကျားမတန်းတူညီမျှမှု - အထက်ဖော်ပြပါ CEDAW ညွှန်ကိန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်)၊ SDG ပန်းတိုင် ၁၃ (ရာသီဥတုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက် - အထက်ဖော်ပြပါ NDC ညွှန်ကိန်း၊ က.၁ အောက်ရှိ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ ညွှန်ကိန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်)၊ SDG ပန်းတိုင် ၁၅ (မြေပေါ်ရှိ သက်ရှိများ - က.၁ အောက်ရှိ NBSAP ညွှန်ကိန်း များနှင့် ချိတ်ဆက်)
		လိုက်နာကျင့်သုံး	FLEGT - က.၂.၁၇။ ‘ပြည်နယ်များ/ တိုင်းဒေသကြီးများ သစ်နှင့် သစ် တောထွက်ပစ္စည်းများ ရောင်းချခြင်းမှ ရရှိသော အခွန်ဘဏ္ဍာ ငွေပမာဏ အပြောင်းအလဲများ’ ဆိုင်ရာ က.၁.၁၃ အောက်ရှိ ညွှန်ကိန်းနှင့် ချိတ်ဆက် (အခွန်ဘဏ္ဍာ ခွဲဝေမှု စနစ် PaM ပေါ် တွင် အခြေခံ)
			FLEGT - က.၂.၁၈။ တရားဝင်ထုတ်လုပ်သော သစ်များအတွက် ချုပ်ဆို နိုင်ခဲ့သော ကုန်သွယ်မှု သဘောတူစာချုပ်များ အရေအတွက် (ကုန်သွယ်မှုသဘောတူစာချုပ်များဆိုင်ရာ PaM ပေါ်တွင် အခြေခံ၍)

		လိုက်နာကျင့်သုံး	FLEGT - က.၂.၁၉။ အထက်ဖော်ပြပါ က.၂.၇ နှင့် ချိတ်ဆက်
အခြေခံစည်းမျဉ်း ၁။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများသည် နိုင်ငံရှိ ဥပဒေများနှင့် နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာအာဏာကို ထည့်သွင်းစဉ်း စားကာ ပွင့်လင်းမြင်သာ ရှိပြီး ထိရောက်သည့် သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေးဖွဲ့စည်းပုံများ ကို ပံ့ပိုးပေးသည့် မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ ဖြစ်သင့်ပါသည်။			
စံသတ်မှတ်ချက် ၁-၁။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒ၊ များနှင့် နည်းလမ်း များအား ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစွာ အကောင်အထည်ဖော်သင့် ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လုပ်ငန်းများနှင့် လုပ် ဆောင် မည့် နေရာဒေသများကို ရွေးချယ်ခြင်း၊ အကျိုးသက် ဆိုင်သူများနှင့် ဆက်သွယ် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် တာဝန်များကို ခွဲဝေပေး ခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် ရှင်းလင်းစွာ ချမှတ်ထား သော	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်မှုနှင့် သတင်း အချက်အလက် မျှဝေမှုတို့ ပွင့်လင်း မြင်သာမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော ဥပဒေ ကြောင်းအရ သတ်မှတ်ချက်များ/ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအား ဖော်ပြချက် ❖ အောက်ပါတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ဆုံး ဖြတ်ချက်များတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာ ရှိကြောင်း သေချာစေရန် ချမှတ် ထားရှိသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား ဖော်ပြချက် - ❖ REDD+ PaM များနှင့် နေရာဒေသ များအား ရွေးချယ်ခြင်း၊ ❖ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု/ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ များနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှု ❖ အကျိုးခံစားခွင့်များနှင့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး များ/ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများအား ခွဲဝေပေးမှု၊ ❖ REDD+ လုပ်ငန်းများတွင် ဘဏ္ဍာရေး တာဝန်ခံမှုရှိစေရန် ချမှတ်ထားရှိသော 	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြမှုပုံစံဖြင့်သာ

<p>စံသတ်မှတ်ချက်များပေါ်တွင် အခြေခံသင့်ပြီး မှတ်တမ်း မှတ်ရာဖြင့် စနစ်တကျ မှတ်တမ်း တင်ထားရှိ သင့်ပါသည်။ ငွေရေး ကြေးရေးအရ တာဝန်ခံမှုရှိ ကြောင်း သေချာအောင် ဆောင်ရွက်သင့်ပြီး စီမံကိန်း ရေးဆွဲစဉ် နှင့် အကောင် အထည်ဖော်စဉ် အတွင်းတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ အတွက် ပြည့်စုံသော သတင်း အချက်အလက် များကို သင့်လျော်သည့် ပုံစံဖြင့် ရရှိ ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ မျှဝေပေး သင့်သည့် သတင်း အချက် အလက်များတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ပါသည် - အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော နည်းလမ်းများ (ရည်ရွယ်ချက်၊</p>	<p>သက်ဆိုင်ရာ တည်ဆဲ PLR များအပါ အဝင် လုပ်ငန်းစဉ်များအား ဖော်ပြချက်၊</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+လုပ်ငန်းများအတွက် အစီ အစဉ်ရေးဆွဲစဉ်နှင့် အကောင်အထည် ဖော်စဉ် ကာလနှစ်ခုစလုံးတွင် အကျိုး သက်ဆိုင်သူများသည် သင့်လျော်သည့် သတင်းအချက်အလက်ကို ပြည့်စုံစွာ ရရှိစေရန် ချမှတ်ထားရှိသော လုပ်ငန်း စဉ်များအား ဖော်ပြချက်၊ ❖ မည်သူတို့အား သင့်လျော်သည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအဖြစ် သတ်မှတ်သည်ဟူသည့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ <ul style="list-style-type: none"> ❖ □ ချမှတ်ထားသော လမ်းညွှန်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ် များ၊ စသည်အား လက်တွေ့ကျင့်သုံးနေသည့် အတိုင်းအတာနှင့် ရလဒ်ဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များ၊ ဥပမာ မည်သည့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့သနည်း၊ ငွေစာရင်းများအား မည်သည့်အချိန်တွင် စာရင်းစစ်ခဲ့သနည်း၊ မည်သည့် သတင်း အချက်အလက် အမျိုးအစားများကို ထုတ်ပြန် ခဲ့သနည်း၊ 		
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ခ.သ.ခ။ အဓိကကျသည့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုဆိုင်ရာ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များ လိုက်နာနိုင်မှုကို မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် REDD+ PaM များ၏ ရာခိုင်နှုန်း (ဥပမာ ထုတ်ဝေထားသော အစည်းအဝေးအစီရင်ခံစာများ၊ အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် အလုပ် တာဝန်များ ခွဲဝေခြင်းဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် အခြေခံစဉ်းစားသော စံသတ်မှတ်ချက်များ (မှတ်တမ်းမှတ်ရာ ဖြင့်ထားရှိ)၊ ထုတ်ဝေထားသော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံ စာများ၊ ဆောင်ရွက်ထားသော စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းများ၊ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများကို ခွဲဝေပေးခဲ့သော ရလဒ်များ)</p>

<p> မျှော်မှန်းသော အကျိုးရလဒ်များ၊ အကျိုးကျေးဇူးများ၊ ရန်ပုံငွေများ၊ ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများ၊ အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေလျော့ ချမည့် နည်းလမ်းများ၊ စသည်)၊ လက်ရှိမြေအသုံးချမှုနှင့် မျှော်မှန်း ထားသော အပြောင်းအလဲ၊ သက်ဆိုင်ရာ PLR များ၊ REDD+ သဘောတရားဆိုင်ရာ အထွေထွေ သတင်းအချက်အလက်များ၊ တိုင်ကြားမှုနှင့် အကြံပြုမှု ယန္တရား များဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များ ဖြစ်ပါသည်။ REDD+ မူဝါဒ သို့မဟုတ် နည်းလမ်း အတွက် တာဝန်ရှိသော အဖွဲ့အစည်းများက ထိုအချက် အလက်များကို အများပြည်သူ </p>	<p> အကျိုးခံစားခွင့်များနှင့် ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးများကို မည်သို့ ခွဲဝေပေးခဲ့သနည်း၊ စသည်။ ❖ ဘဏ္ဍာရေးတာဝန်ခံမှု ရှိရန် ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ REDD+ PaM များ အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လက်ခံရရှိသော နစ်နာဆုံးရှုံးမှုများအတွက် တိုင်တန်းချက်များနှင့် မည်သို့ ဖြေရှင်းပေး သည်ဟူသည့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ </p>	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p> ၁.၁.၂။ REDD+ PaM များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လက်ခံရရှိသည့် နစ်နာမှု တိုင်ကြားချက်များနှင့် ဖြေရှင်းပေးခဲ့သော နစ်နာမှုများ အရေအတွက်၊ </p>
---	---	-------------------------	---

ရရှိနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။			
<p>စံသတ်မှတ်ချက် ၁-၂။</p> <p>ဖြစ်နိုင်သည့် နေရာများတွင် REDD+ မူဝါဒများ နှင့် နည်းလမ်းများ၌ အောက်ပါ တို့နှင့် ဆက်စပ်သည့် လုပ်ငန်းများ အပါအဝင် သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း ပွင့်လင်း မြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေးတို့ကို အားကောင်း စေမည့် လုပ်ငန်းများကို ထည့်သွင်း သင့်ပါသည် - သစ်တော လုပ်ငန်းများ၊ မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း နှင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှု စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း၊ လုပ်ကိုင်ခွင့်များ ချပေးခြင်း၊ EIA နှင့် SEA ကဲ့သို့သော ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့်</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံမှုနှင့်တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် REDD+ PaM များမှ ပါဝင်ကူညီနိုင်မည့် နည်းလမ်း များကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန် ဆောင်ရွက် သည့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်အား ဖော်ပြ ချက် (ဥပမာ လေ့လာမှုများ၊ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးအကြံပြုချက် ရယူမှုများ၊ စသည်)။ ❖ သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံမှုနှင့်တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေး အားကောင်းစေရန် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားသော REDD+ PaM များအကြောင်း ဖော်ပြချက် (ဥပမာ FLEGT/VPA နှင့်စပ်လျဉ်း၍) ❖ သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဆိုင် ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ (ဥပမာ သစ်တော လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အစီ အစဉ် ရေးဆွဲခြင်း၊ ခွင့်ပြုချက်များ ချ ပေးခြင်း)နှင့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော မြေ အသုံးချစီမံကိန်းရေးဆွဲမှု (ဥပမာ EIA/ SEA)၊ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံအုပ်ချုပ် လုပ်ကိုင်မှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ပွင့်လင်းမြင်သာ 	<p>စီမံဆောင်ရွက်</p>	<p>၁.၂.၁။ အောက်ပါတို့အပါအဝင် သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှုတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး တို့အတွက် ပံ့ပိုးကူညီရန် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားသော (စုစုပေါင်း PaM များထဲမှ) REDD+ PaM များ အရေအတွက် -</p> <ul style="list-style-type: none"> - သစ်တောလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှု၊ - မြေအသုံးချမှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲခြင်း၊ - ခွင့်ပြုချက်များ ချပေးခြင်း၊ - EIA နှင့် SEA ကဲ့သို့ စည်းကမ်းဥပဒေများကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးမှု၊

သတ်မှတ်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	ရှိစေရေးအတွက် ဥပဒေကြောင်းအရ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း ချက်များ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစဉ်များ ရှိပါက ယင်းတို့အား ဖော်ပြချက် နှင့် REDD+ PaM များ/ နိုင်ငံအဆင့် REDD+ မဟာဗျူဟာသည် အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ/လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်း ပံ့ပိုးသည့် နည်းလမ်းများအကြောင်း ဖော်ပြချက်၊		
	❖ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ် တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် REDD+ PaM များမှ အထောက်အကူပြုမှု ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ PLR မူဘောင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ အကောင် အထည်ဖော်နိုင်မှု စွမ်းရည်မြင့်မားလာမှု၊ စသည်၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	ခ.၂.၁ တွင် ပါရှိသည့် PaM များမှတစ်ဆင့် ပြည့်မြောက် အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ ညွှန်ကိန်းများ၊ ဥပမာ - ခ.၂.၂။ သစ်တောကဏ္ဍရှိ စည်းမျဉ်းဥပဒေချိုးဖောက်မှုများ အတွက် ဥပဒေကြောင်းအရ သင့်လျော်သည့် အရေးယူအပြစ် ပေးမှုများကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည့် အရေ အတွက်နှင့် တိုးပွားလာမှု
	❖ အောင်မြင်ခဲ့သည့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များ၊ ဥပမာ သစ်တော လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဥပဒေအား လေးစားလိုက်နာမှုအနေအထားများ၊ EIA များနှင့် SEA များ၏ လွှမ်းခြုံနိုင်မှု၊ အရည် အသွေးနှင့် follow-up ပြုလုပ်မှု အနေအထား၊ သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု စီမံကိန်းများ	လိုက်နာကျင့်သုံး	ခ.၂.၃။ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းများဆိုင်ရာ ညွှန်ကိန်း ခ.၃.၃ နှင့် ချိတ်ဆက်၊

	တွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု အနေအထားများ၊ စသည်၊		
စံသတ်မှတ်ချက် ၁-၃။ REDD+ မူဝါဒများ နှင့် နည်းလမ်းများသည် မြေအသုံးချမှု နှင့် ဆက်သွယ်သော မူဝါဒများနှင့် စီမံကိန်းများ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကဏ္ဍများ ကြား၊ အစိုးရအဆင့် အမျိုးမျိုးကြားနှင့် နယ်ပယ်များကြား/ EAO များနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများ အားကောင်းစေရန်အတွက် (လက်ရှိ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး အဖွဲ့များကို အပြည့်အဝ လည်ပတ်နိုင်အောင် ပံ့ပိုးပေးခြင်း နည်းလမ်းဖြင့် အပါအဝင်) ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပြီး လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်းတွင် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များကို	<ul style="list-style-type: none"> ❖ မြေအသုံးချမှု/ REDD+ နှင့် ဆက်စပ်သော ကဏ္ဍများ/ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးအတွက် နိုင်ငံအဆင့်/ပြည်နယ်-တိုင်းဒေသကြီး အဆင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်/သို့မဟုတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းယန္တရားများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ REDD+ အတွက် နိုင်ငံအဆင့်/ ပြည်နယ်-တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် ကဏ္ဍစုံနှင့် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုများ ပြုနိုင်ရန်အတွက် အဆိုပါယန္တရားများကို အသုံးပြုရန်၊ တိုးတက်အောင် ပြုလုပ်ရန်နှင့်/ သို့မဟုတ် အခြား ယန္တရားများ ထူထောင်ရန် စီစဉ်ထားသော နည်းလမ်းများအား ဖော်ပြချက်၊ ❖ ကဏ္ဍများကြားနှင့် အစိုးရအဆင့်များ ကြား၊ နိုင်ငံများကြား/ EAO များနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားသော REDD+ PaM များအကြောင်း ဖော်ပြချက်၊ ❖ REDD+ PaM များမှ ပံ့ပိုးကူညီသည့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးလုပ်ငန်းယန္တရားများ/ 	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့် စာသားပုံစံဖြင့်သာ

အလေးထား ဆောင်ရွက်မှု လုံလောက်စွာ ရှိသင့်ပါသည်။	လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များ အား မည်သို့ ထည့်သွင်းထားသည်/ ထည့်သွင်းမည်ဆိုသည်နှင့် စပ်လျဉ်း သည့် သတင်းအချက်အလက်များ၊		
❖ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန် စေရန် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းယန္တရားများ အကောင်အထည် ဖော်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ဥပမာ တည်ထောင်ထားသော သို့မဟုတ် အားကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်ထားသော ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့များ၊ ကျင်းပခဲ့ သော အစည်းအဝေးများ၊ ကိုက်ညီအောင် ညှိနှိုင်းထားသော ကဏ္ဍအလိုက်စီမံကိန်း ရေးဆွဲမှု စာရွက်စာတမ်းများ၊ ရေးဆွဲ ထားသော ဘက်စုံပေါင်းစပ်ထားသည့် စီမံကိန်းများ)၊		လိုက်နာကျင့်သုံး	ခ.၃.၂။ REDD+ PaM များ၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုမှတစ်ဆင့်/ဖြင့် ဘက်စုံ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းများနှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေး နယ်မြေ စီမံအုပ်ချုပ်မှုအစီအစဉ်များအပါအဝင် စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲထားမှု အရေအတွက်နှင့် လွှမ်းခြုံမှု (ဟက်တာဖြင့်)၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ခ.၃.၃။ REDD+ PaM များ၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုမှတစ်ဆင့်/ဖြင့် ရေးဆွဲထားပြီး လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ် ချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားကြောင်း ပြသနိုင်သော ဘက်စုံမြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းများ အရေအတွက်နှင့် လွှမ်းခြုံမှု (ဟက်တာဖြင့်)၊ (ဥပမာ မြေအသုံးချမှုဇုန်များ သတ်မှတ်သောအခါ လက်ရှိ မြေအသုံးချမှုများနှင့် ပတ်ဝန်း ကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအရ အရေးပါသော နယ်မြေဒေသများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ကြောင်း မှတ်တမ်းများ ရှိခြင်း)။
	❖ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ် ချက်များအား ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းမှု ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ဥပမာ လူမှု ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက် များအား ပေါင်းစပ် ထည့်သွင်းရန်အတွက်	လိုက်နာကျင့်သုံး	ခ.၃.၄။ မြေအသုံးချမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းရင်းသားလက်နက် ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသား အုပ်စုများနှင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှစ်မျိုးစလုံးဖြင့်သော် လည်းကောင်း အတူတကွ ရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များ နှင့်/သို့မဟုတ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းများ အရေ

	ကဏ္ဍအလိုက်စီမံကိန်းများနှင့် မူဝါဒများ အား ပြင်ဆင်မွမ်းမံမှု အတိုင်းအတာ)		အတွက် (PaM ၄၄ နှင့်ချိတ်ဆက်) [ဤညွှန်ကိန်းမှ လွှမ်းခြုံ မည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်/လုပ်ဆောင်မှု အမျိုးအစားများကို သတ်မှတ်ပေးရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်] (သို့မဟုတ်) လုပ်ငန်း စီမံချက်များထဲမှ အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည့်/ အနည်း ဆုံး လုပ်ငန်းများ၏ သုံးပုံတစ်ပုံကို အကောင်အထည်ဖော်နေ သည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့်/သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများနှင့် ရေးဆွဲထားသော လုပ်ငန်းစီမံ ချက်များ အချိုးအစား၊
စံသတ်မှတ်ချက် ၁-၄။ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်း များကို ရေးဆွဲသောအခါတွင် အချက် အလက်များ ရရှိနိုင်မှုနှင့် အဖွဲ့အစည်း များ/အကျိုး သက်ဆိုင် သူများ၏ ၎င်းတို့အား ထိရောက်စွာ အကောင်အ ထည်ဖော်နိုင်စွမ်း တို့ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားသင့်ပြီး ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိသော အားနည်းချက်များကို	<ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ အား အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် အချက်အလက်များနှင့် အဖွဲ့အစည်း/ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ စွမ်းဆောင် ရည်များတွင် ရှိနေသည့် လိုအပ်ချက် များအား သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် လုပ်ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်အကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအတွက် REDD+နှင့် သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်း စဉ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိစေရန် အထောက်အပံ့ပြုမည့် ဥပဒေ/ မူဝါဒ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ သို့မဟုတ် စီမံ ကိန်းများ/ 	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့် စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>ကိုကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးသင့်ပါသည်။</p>	<p>အစီအစဉ်များအကြောင်းသတင်းအချက်အလက်များ၊</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+ PaM များအကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် အချက်အလက်များ ရရှိနိုင်မှုနှင့် စွမ်းရည်များကို ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ရန် ဆောင်ရွက်သော နည်းလမ်းများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသည့် အချက်အလက် ရရှိနိုင်မှု သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း/အကျိုးသက်ဆိုင်သူ စွမ်းရည်တို့တွင် ရှိနေသည့် အဓိကလိုအပ်ချက်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော အချက်အလက် သို့မဟုတ် စွမ်းဆောင်ရည် လိုအပ်ချက်များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသည့် နည်းလမ်းများ အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ REDD+ PaM များ အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ရရှိနိုင်သော အချက်အလက်များနှင့် အဖွဲ့အစည်း/အကျိုးသက်ဆိုင်သူ စွမ်းရည်များ၏ အနေအထား (ဥပမာ အချို့အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်းသော စာရင်းအင်းများနှင့် မြေပုံများ ရရှိနိုင်သည့် 	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ခ.၄.၁။ REDD+ PaM များကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ/အကျိုးသက်ဆိုင်သူများသည် စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် အချက်အလက် ရရှိနိုင်မှုတို့ကို ဆန်းစစ်ထားသော လေ့လာဆန်းစစ်မှု အရေအတွက် (ဥပမာ နိုင်ငံအဆင့်၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့် နေရာအဆင့်ဟူ၍ အဆင့်လိုက် ခွဲခြားရရှိ နိုင်မှု)</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ခ.၄.၂။ ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များပေါ်အခြေခံ၍ အချက်အလက် များ ထပ်ဆောင်းကောက်ယူရန် သို့မဟုတ် လက်လှမ်းမီရရှိ ရန် ချမှတ်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းအရေအတွက်၊</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ခ.၄.၃။ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိသည့် စွမ်းဆောင်ရည် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊ REDD+ PaM များကို ပံ့ပိုးနိုင်ရေး/ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေး စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းများအား ခွဲဝေပေးသော ရန်ပုံငွေ ပမာဏ၊</p>
			<p>ခ.၄.၄။ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုအစီအစဉ်များ (ဥပမာ အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်း၊ ရှေ့ပြေးစမ်းသပ်ဆောင်ရွက်မှု) သို့ တက်ရောက်သည့် သူများ [သင်တန်းလက်ခံရရှိသူအုပ်စု (အစိုးရဝန်ထမ်း၊ ဒေသခံပြည်သူ၊ စသည်)]၊ ကျား/မ၊ ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းအလိုက် ခွဲခြား၍နှင့် တက်ရောက်သည့် နေရာများကို မြှောက်ခြင်းဖြင့် ရရှိသော အရေအတွက်၊ ဥပမာ</p>

	ဒေသများ၊ သင့်လျော်သည့် ကျွမ်းကျင်မှုများ ရရှိအောင် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးထားသော ဝန်ထမ်းအရေအတွက်)		နေ့တစ်ဝက်ကျင်းပသည့် အသိပညာမြှင့်တင်မှု အစီအစဉ်တစ်ခုအတွက်ဆိုလျှင် တက်ရောက်သူ အရေအတွက်ကို ၀.၅ ဖြင့် မြှောက်ရပါမည်။ ၅ ရက်တကာ သင်တန်းတစ်ခုဆိုလျှင် ၅ ဖြင့် မြှောက်ရမည်။
<p>အခြေခံစည်းမျဉ်း ၈ - မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအား ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် ဌာနတိုင်းရင်းသား များ*နှင့် ဒေသခံလူထု**၏ အသိပညာ ဗဟုသုတနှင့် အခွင့်အရေးများကို လေးစားရန် ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်သင့်ပါသည်။</p> <p>*ဌာနတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ’ အတွက် ရှင်းလင်းတိကျသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို အဓိကကျသော အစိုးရဌာနများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သော ပြည့်စုံသည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ဆွေးနွေးဖလှယ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြင့် သဘောတူသတ်မှတ်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို အသေးစိတ်ဆန်းစစ်လေ့လာမှု၊ သုံးသပ်မှုအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ်သင့်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်သော်လည်းကောင်း ဆက်နွှယ်မှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်။ သဘောချင်းမတိုင်ဆိုင်မှုများ ရှိပါက ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် စံသတ်မှတ်ချက်ကို ဦးစားပေးသင့်ပါသည်။ ဤအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အတွက် နောက်ဆက်တွဲ အစီအစဉ် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစဉ်ကို မသတ်မှတ်ရသေးပါ။</p> <p>** ‘ဒေသခံပြည်သူများ’ ကို သတ်မှတ်သောအခါတွင် ပဋိပက္ခ သို့မဟုတ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် နေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းရသူများကို ဖယ်ချန်မထားမိစေရန် သတိပြုဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။</p>			
စံသတ်မှတ်ချက် ၈-၁။ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများသည် ဆန္ဒမပါသော နေရာရွှေ့ပြောင်း ရမှုများ မဖြစ်အောင် ရှောင်ရှားသင့် ပြီး ဌာနတိုင်းရင်းသားများ နှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ပြန်လည်နေရာချ ထားမှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ/ မူဝါဒပြဋ္ဌာန်းချက်များ ❖ ဌာနတိုင်းရင်းသား များနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ မြေယာနှင့် အရင်းအမြစ်များ အသုံးချမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများအ ကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များနှင့် မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် 	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့် စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>မြေယာနှင့် သယံဇာတများ အသုံးပြုခွင့်ကို လေးစားသင့်သည် (ယင်းသည် ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းပေး ထားသော အခွင့်အရေး များနှင့်သာမက ဒေသခံလူမှု အသိုင်းက အသိအမှတ်ပြု ထားသည့် မိရိုးဖလာ ရိုးရာ အခွင့်အရေးများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ပါသည်။)</p>	<p>အဆိုပါအခွင့်အရေး များ လေးစား လိုက် နာမှုကို အားပေး သည့် ဥပဒေ/ မူဝါဒ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ</p> <p>❖ အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များ/ အခွင့်အရေး များကို REDD+ အတွက် စီမံကိန်းများ နှင့် လမ်းညွှန်ချက် များ (ဥပမာ နိုင်ငံ အဆင့် REDD+ မဟာ ဗျူဟာ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ မှုစီမံကိန်း) တွင် မည်သို့ ထည့်သွင်း ထားကြောင်း သတင်း အချက်အလက်များ၊ ဥပမာ ပြန်လည် နေရာချထားပေးခြင်း/ အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးမှုတို့ကို ရှောင် ရှားရန် နည်းလမ်း များ၊ သင့်လျော်သည့် လျော်ကြေးများကို သဘောတူသတ်မှတ်ရန် လုပ်ထုံးလုပ် နည်းများ၊ GRM</p>		
	<p>❖ REDD+ နှင့်ဆက်စပ်၍ ပြန်လည်နေရာချထားပေး ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့် ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်ပါက သက် ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း သတ်မှတ်ချက်များ (ဥပမာ FPIC ၊ လျော်ကြေးပေး ခြင်း) ကို လိုက်နာမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ</p>	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ဂ.၁.၁။ FPIC ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာရန် လိုအပ်ပြီး စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ရမည့် FPIC လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအဆင့်ဆင့်ကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသားထားသော စာရွက်စာတမ်းများ ရှိသည့် PaM များ ရာခိုင်နှုန်း၊</p>
	<p>❖ REDD+ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ဌာနေတိုင်း ရင်းသားများနှင့် ဒေသခံ ပြည်သူများ၏ အခွင့်အရ ဝေးများကို လေးစားစေရန် ချမှတ်ထားသည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို ကျင့်သုံး ခြင်း ဆိုင်ရာ</p>	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ဂ.၁.၂။ REDD+ PaM များနှင့်ဆက်စပ်၍ ပြန်လည်နေရာချ ထားပေးမှု အရေအတွက်၊ ပြန်လည်နေရာချထားပေးမှု ဖြစ်ရပ်များ ရှိပါက FPIC လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လျော် ကြေးပေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို သဘောတူညီချက် ရယူ ဆောင်ရွက်ထားကြောင်း ပြသနိုင်သည့် မှတ်တမ်း အပြည့် အစုံ ရှိသော ဖြစ်ရပ် အရေအတွက်</p>

	သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ထားသည့်မှတ်တမ်းများ၊ သဘောတူညီမှု ရယူ ပေးအပ်ထားသော လျော်ကြေးများဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းများ၊ စသည်။	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၁.၃ REDD+ မူဝါဒများကြောင့် ဒေသခံများ၏ အသုံးပြုခွင့် (ယင်းဒေသမှ အသိအမှတ်ပြုထားခြင်း နှင့် မိရိုးဖလာ ရပိုင် ခွင့်များအပါအဝင်) ကန့်သတ်ခြင်းခံရသော မြေဧရိယာ (ဟက်တာ)
	❖ REDD+ PaM များကြောင့် မြေယာနှင့် အရင်းအမြစ် များ အသုံးပြုခွင့်များ အပေါ် သက်ရောက်မှုများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များ၊ ဥပမာ အချို့နေရာဒေသများတွင် အသုံးပြုခွင့် ကန့်သတ်ချက်များ ကျင့်သုံးသည့် PaM အရေအတွက်၊ ဒေသခံပြည်သူ များကို အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြုနိုင်အောင် ပံ့ပိုး ပေးသည့် (ဥပမာ ဒေသခံ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းမှတ်တမ်းဆင့်) PaM အရေအတွက်၊ စသည် ပြန်လည်နေရာချထား ပေးမှု/ မြေယာနှင့် အရင်း အမြစ်များ အသုံးပြုမှုအခွင့် အရေးများနှင့်စပ်လျဉ်း သည့် နှစ်နာမှုများ အကြောင်း သတင်း အချက်အလက်များ၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၁.၄ မြေနှင့်သယံဇာတများ အသုံးပြုခွင့်နှင့် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းဆိုင်ရာ နှစ်နာချက်/ မကျေနပ်ချက်များ လက်ခံရရှိသော အရေအတွက်နှင့် ဖြေရှင်းပေးပြီးသောအရေအတွက် (ဤအချက်သည် အခြား များစွာသော စံမှုများအတွက် တိုင်းတာသော အညွှန်းကိန်း အဖြစ်တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။)
စံသတ်မှတ်ချက် ၈-၂။ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်း များတွင် လက်ရှိ မြေအသုံး ချမှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်း စားသင့်ပြီး မြေယာနှင့်	❖ မြေနှင့် အရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ အခွင့် အရေးများအား မှတ်တမ်းတင်ခြင်း ဆိုင်ရာ မူဝါဒများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း များ၊ မိရိုးဖလာ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်/ မိရိုးဖလာမြေအသုံးချမှုနှင့် အသုံးချမှု အခွင့်အရေးများအား တရားမျှတစွာနှင့်	စီမံဆောက်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>အရင်းအမြစ်များကို အသုံးချခွင့်ပြုသည့် တရားဝင်စာရွက်စာတမ်းများ မရှိသော ထိခိုက်လွယ်သည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ (ဥပမာ မိရိုးဖလာ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်သာရှိသော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများ) အပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ မရှိရလေအောင် ရှောင်ရှားသင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဖြစ်နိုင်လျှင် မြေယာလက်ဝါးကြီးအုပ် သိမ်းပိုက်မှုများကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန် အတွက် အသုံးချပိုင်ခွင့် များကို တရားမျှတ၍ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းမှုများ ပြုနိုင်အောင် ပံ့ပိုးကူညီ သင့်ပါသည်။ လိုအပ်သည့် နေရာများတွင် REDD+ PaM များအတွက် EIA/SEA ကို ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။</p>	<p>ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းမှု အတွက် အခြားသော လုပ်ငန်းစဉ်များ အကြောင်းသတင်းအချက်အလက်များ၊</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုးအတွက် မြေ ယာခွဲဝေချထားပေးမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် 'လက်ရှိမြေအသုံးချမှုများ' အား ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မူဝါဒများနှင့် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များ (REDD+ နှင့်သက်ဆိုင် ပါက၊ ဥပမာ စိုက်ခင်းများ၊ သဘာဝ ထိန်းသိမ်းနယ်မြေများ၊ အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု စီမံချက်များ၊ မိရိုးဖလာမြေယာဆိုင်ရာ ကျင့်သုံးမှုအစဉ်အလာများ၊ စသည်) ❖ အသုံးချမှုအခွင့်အရေးများအား တရားမျှတစွာနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းစေရန် ချမှတ်ထားရှိသည့် REDD+ နှင့်သက်ဆိုင်သည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ၊ အသုံးချမှုအခွင့်အရေး များ/ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်များအား ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းမှုကို အထောက်အပံ့ ပြုသော PaM များအကြောင်း ဖော်ပြချက်၊ ❖ PaM များ ရေးဆွဲရာတွင် လက်ရှိ မြေအသုံးချမှုများအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားစေရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အကျိုး 		
--	---	--	--

	<p>သက်ဆိုင်သူများအပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများအား ရှောင်ရှားနိုင်ရန် ချမှတ်ထားရှိသော REDD+ နှင့် သက်ဆိုင်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအား ဖော်ပြချက် (ဥပမာ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုနှင့် လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်သော စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များ၊ နစ်နာချက်များအား တရားသဖြင့်ဖြစ်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးသည့် လုပ်ငန်းယန္တရား (GRM))</p> <p>❖ မည်သူများအား ‘ထိခိုက်လွယ်သော အကျိုးသက်ဆိုင်သူအုပ်စုများ’ ဟု ယူဆမည်ဟူသည့်နှင့်သက်ဆိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များ၊</p>		
	<p>❖ REDD+ PaM များတွင် လက်ရှိမြေအသုံးချမှုများအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားစေရန်နှင့် မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများအား တရားမျှတစွာ၊ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းစေရန် ချမှတ်ထားသော (တည်ဆဲ သို့မဟုတ် အသစ် ဖြစ်သော) လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအား</p>	လိုက်နာကျင့်သုံး	<p>ဂ.၂.၁။ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲနေမှုများ</p> <ul style="list-style-type: none"> - သစ်တောများနှင့် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်အမျိုးအစား အမျိုးမျိုးအောက်ရှိ အခြား မြေအသုံးချမှုများ၏ အချိုးအစား (ဥပမာ အသုံးပြုခွင့် ချပေးခြင်း၊ ပူးတွဲစီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း၊ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများ)၊ - အသုံးချပိုင်ခွင့် အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းများ မရှိဘဲ

	<p>အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ ဆောင်ရွက်ထားသော စစ်တမ်းများ၊ လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်များ၏ မှတ်တမ်းများ၊ REDD+ PaM ကြောင့် လက်ရှိမြေအသုံးချမှုများကို ထိခိုက်စေခဲ့သည့် နယ်ပယ်၊</p> <p>❖ အသုံးချမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ/ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်တို့အား အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုမှုကို သီးခြား ပံ့ပိုးပေးသည့် PaM များ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ မြေအသုံးချမှုလက်မှတ်များ (သို့) အခြား စာရွက်စာတမ်းများ ထုတ်ပေးသည့် နယ်ပယ်၊ မြေနှင့် မြေအရင်းအမြစ်များ အသုံးချခွင့် အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ မရှိသည့် ထိခိုက်လွယ်သော အကျိုးသက်ဆိုင်သူ အုပ်စုများ (ဥပမာ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ) နှင့် ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းထားသော မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်ရှိသည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းနှင့် နေရာဆိုင်ရာအချက်အလက်များ၊ မိရိုးဖလာမြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်၊</p>		ဒေသခံအကျိုးသက်ဆိုင်သူများ အသုံးပြုနေသည့် မြေဧရိယာ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုအလိုက် ခွဲခြား၍ပြရန်။
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၂.၃။ REDD+ PaM များအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် EIA/SEA လုပ်ငန်းစဉ်များ အရေအတွက်နှင့် လွှမ်းခြုံသည့် ဧရိယာ (စုစုပေါင်းနှင့် EIA/SEA ဆောင်ရွက်ရန် လိုသော PaM များကို ဆောင်ရွက်သည့် ဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်) (ဂ.၂.၁ နှင့်ချိတ်ဆက်)၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၂.၄။ နေရာဒေသအလိုက် ဆောင်ရွက်သော REDD+ PaM များ (သို့မဟုတ် သီးခြားလုပ်ဆောင်ချက်များ) ထဲမှ လက်ရှိ မြေအသုံးချမှုများ (မြေအသုံးပြုခွင့်လက်မှတ် သို့မဟုတ် အခြား တရားဝင်စာရွက်စာတမ်းမရှိဘဲ အသုံးချမှုများအပါ အဝင်) ကို ဖော်ထုတ်သိရှိရန်၊ ထိုမြေအသုံးချမှုများကို စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုများထဲတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်နှင့် မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ဆိုးကျိုးများကို ရှောင်ရှားရန် လုပ်ဆောင်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ကျင့်သုံးခဲ့ကြောင်း ပြသသည့် စာရွက်စာတမ်းမှတ်တမ်းများ ရှိသည့် REDD+ PaM များ ရာခိုင်နှုန်း၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၂.၅။ REDD+ PaM များမှတစ်ဆင့် လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်သော၊ အားလုံးအကျိုးဝင်သော လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ဒေသခံ ပြည်သူများ၏ မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများ (ဒေသခံလူမှု

	❖ အသုံးပြုခွင့်များ ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ GRM သို့ အသိပေးတိုင်ကြားလာသော အမှုကိစ္စများနှင့် ရလဒ်များအကြောင်း သတင်းအချက် အလက်များ၊		အသိုင်းအဝိုင်းမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော၊ မိရိုးဖလာ အခွင့်အရေးများ အပါအဝင်) ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖြစ်စေ ခြင်း၊ မြှင့်တင်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် တရားဝင်အသိအမှတ်ပြု ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် မြေဧရိယာ (ဟက်တာဖြင့်) (ကိန်းဂဏန်းများကို မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်အမျိုးအစား၊ ကျား/မ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအလိုက် ခွဲခြားပြသသင့်သည်)။
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၂.၆ --- ဂ.၁.၃ နှင့် ချိတ်ဆက် (အခွင့်အရေးများ ကန့်သတ်ခြင်း)
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၂.၇ ---- ဂ.၁.၄ (နစ်နာမှုများ) နှင့် ချိတ်ဆက်
စံသတ်မှတ်ချက် ၈-၃။ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်း များအား ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည် ဖော်ရာ တွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသား များနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ နှင့် မိရိုးဖလာအစဉ်အလာ ကျင့်သုံးမှုများကို လေးစား မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်သင့်ပါ သည်။	❖ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်နှင့် မိရိုးဖလာ အစဉ်အလာများဆိုင်ရာ မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း များအကြောင်း သတင်းအချက် အလက်များ၊ ❖ ဒေသခံပြည်သူများ၏ ယဉ်ကျေးမှုအမွေ အနှစ်များနှင့် မိရိုးဖလာအစဉ်အလာ များ (ဒေသအလိုက် လက်ခံကျင့်သုံးနေ ကြသော ကျင့်သုံးမှုအစဉ်အလာများ အပါအဝင်)ကို လေးစားမှု ရှိစေရန် ချမှတ် ထားရှိသော REDD+ နှင့် သက် ဆိုင်သည့် နည်းလမ်းများ/ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများအား ဖော်ပြချက် (ဥပမာ လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်သော စီမံကိန်း ရေးဆွဲမှု၊ ကောင်းစွာကြိုတင်အသိပေး ၍	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>ဒြပ်ရှိဒြပ်မဲ့ အမွေအနှစ်များ၊ တည်နေရာကို အခြေခံသည့်၊ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော၊ မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော အမွေအနှစ်များနှင့် ယုံကြည်ချက်များ အပါအဝင်</p>	<p>လွတ်လပ်သော သဘောထား ရယူခြင်း၊ (GRM)</p> <p>❖ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေး အားပေးမှုညီသော PaM များအကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ မိရိုးဖလာအသိ ပညာဗဟုသုတများကို အားပေးသော PaM များ၊</p>		
	<p>❖ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်၊ မိရိုးဖလာကျင့်သုံး မှုအစဉ်အလာများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မူဝါဒ များ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ရလဒ်များ အကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ နိုင်ငံတကာကွန်ဗင်းရှင်း အစီရင်ခံစာ များ၊ မိရိုးဖလာအစဉ်အလာများကို ကျင့်သုံး နေမှုအနေအထားများ၊</p> <p>❖ REDD+ အား အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ - ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်/ မိရိုးဖလာအစဉ် အလာများကို လေးစားရန် သီးသန့်ချမှတ် ထားသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ ဥပမာ ကျင်းပခဲ့သည့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုမှတ်တမ်း များ၊ ရယူခဲ့သည့် FPIC များ၊ ဒေသခံများက ၎င်းတို့၏ ဘဝအပေါ် REDD+ ၏ အကျိုး</p>	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>အောက်ပါကဲ့သို့ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကို ပံ့ပိုးခြင်းကို သီးခြားလုပ်ဆောင်သည့် PaM များအတွက် ရလဒ်ညွှန်းကိန်း များ (Outcome indicators) ကို သတ်မှတ်နိုင်သည် - ဂ.၃.၁။ တည်ထောင်ထားသည့် ICCA များအရေအတွက် - ဂ.၂.၅ နှင့် ချိတ်ဆက်၊</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ဂ.၃.၂။ REDD+ မှတစ်ဆင့် ပံ့ပိုးထားသည့် ထုံးတမ်းစဉ်လာ အသိပညာဗဟုသုတနှင့် အလေ့အထများကို ရေရှည်အသုံး ပြုမှုများ ပါဝင်သော သဘာဝထိန်းသိမ်းရေး နယ်မြေ စီမံ အုပ်ချုပ်မှုအစီအစဉ်များ အရေအတွက် (သဘာဝထိန်းသိမ်းရေး နယ်မြေ စီမံအုပ်ချုပ်မှုအစီအစဉ်များ ဆိုင်ရာ PaM ပေါ်တွင် အခြေခံ၍)၊</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ဂ.၃.၃။ REDD+ သည် ၎င်းတို့၏ ဘဝအဆင်ပြေသာယာရေး ကို ကောင်းကျိုးပြုခဲ့သည်ဟု ဆိုသောဒေသခံပြည်သူ ရာခိုင်နှုန်း (င.၄.၂ နှင့် ချိတ်ဆက်)၊ (အဓိကကျသော အုပ်စု များအလိုက် ခွဲခြားပြထားသော ရာခိုင်နှုန်းများအပါအဝင်) စစ်တမ်းတွင် ဒြပ်မဲ့</p>

	<p>သက်ရောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သဘောထားအမြင်များ၊</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် သို့မဟုတ် မိရိုးဖလာ ကျင့်သုံးမှုများအား ပံ့ပိုးပေးသည့် PaM များ အား အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ မိရိုးဖလာ ကျင့် သုံးမှုများကို လေးစားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ GRM သို့ တိုင်ကြားသော အမှုကိစ္စများနှင့် ထွက်ပေါ် လာသောရလဒ်များအကြောင်း သတင်း အချက်အလက်များ၊ 		အမွေအနှစ်များနှင့် အထွတ်အမြတ်ထား ရာ နေရာများအပေါ် REDD+ ၏ သက်ရောက်မှုများအကြောင်း မေးခွန်းတစ်ခု ထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် ပိုမို တိကျအောင် လုပ်နိုင် ပါသည် (ဥပမာ ကောင်းကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရှိသည်ဟု ဆိုသော နေရာဒေသအခြေပြုလုပ်ဆောင်ချက်များ အရေ အတွက်
		လိုက်နာကျင့်သုံး	၈.၃.၄။ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်နှင့် မိရိုးဖလာအလေ့အထများ အတွက် နစ်နာမှုများကို တိုင်ကြားမှုများ လက်ခံရရှိသည့် အရေအတွက်နှင့် ဖြေရှင်းပေးခဲ့သည့် အရေအတွက်၊
စံသတ်မှတ်ချက် ၈-၄။ မူဝါဒတစ်ခု သို့မဟုတ် နည်းလမ်း တစ်ခုအား အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ဌာနတိုင်း ရင်းသားများနှင့် ဒေသခံ ပြည်သူများ၏ အခွင့်အရေး များအပေါ် သက်ရောက်မှု များကို မရှောင်ရှားနိုင်ပါက ကောင်းစွာ ကြိုတင် အသိပေး၍ လွတ်လပ်သည့်	<ul style="list-style-type: none"> ❖ လျော်ကြေး၊ FPIC ၊ စသည်နှင့်စပ်လျဉ်း ၍ မူဝါဒ/ဥပဒေသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက် များ ရှိပါက ယင်းတို့အကြောင်း သတင်း အချက်အလက်များ (နိုင်ငံတကာလူ့ အခွင့်အရေးသဘောတူညီချက်များနှင့် နိုင်ငံတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ အရ ထမ်းဆောင်ရသော တာဝန် များအပါအဝင်) ❖ သင့်လျော်သည့်လျော်ကြေးရရန်နှင့် FPIC ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဆောင်ရွက်သည့် REDD+ နည်းလမ်း များ/ လုပ်ငန်းစဉ်များရှိပါက ယင်းတို့ အကြောင်းသတင်းအချက်အလက်များ၊ 	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

သဘောထားရယူသည့် (FPIC) လုပ်ငန်းစဉ်များ မှတစ်ဆင့် သဘောတူညီမှု ရယူခြင်း၊ သင့်လျော်သည့် လျော်ကြေးပေးလျော်မှု ပုံစံများကို အသိပေး၍ သဘောတူညီမှုရယူ ပေးအပ် ခြင်းများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။	❖ REDD+အတွက် ကျင့်သုံးသည့် ကောင်းစွာ ကြိုတင်အသိပေး၍ လွတ် လပ်သော သဘောထားတောင်းခံမှု ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအား ဖော်ပြချက်၊		
	❖ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော အမျိုးသား မူဝါဒများ/ဥပဒေများ/ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များအား ကျင့်သုံးခြင်းနှင့် ရလဒ်များ အကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၄.၁ --- FPIC ဆိုင်ရာ ဂ.၁.၁ နှင့် ချိတ်ဆက်
	❖ REDD+အတွက် သီးခြားချမှတ်ထားရှိသော နည်းလမ်းများ/ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင် အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ထွက်ပေါ်လာသော ရလဒ်များ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် များ၊ ဥပမာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော FPIC နှင့် လျော်ကြေးပေးမှုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ ပေးအပ်ခဲ့သော လျော်ကြေးများ၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၄.၂။ ဒေသခံ ရပိုင်ခွင့်ရှိသူများ/ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ထံ ပေးအပ်သော လျော်ကြေးပမာဏ (လျော်ကြေးအမျိုးအစား (ဥပမာ ငွေကြေးဖြင့်၊ ငွေကြေးမဟုတ်သော အခြားပုံစံဖြင့်)၊ ကျား/မနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုအလိုက် ခွဲခြားဖော်ပြရန်)၊
	❖ FPIC သို့မဟုတ် အခွင့်အရေးများ ကန့်သတ် ခံရခြင်းကြောင့် လျော်ကြေးပေးမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ GRM သို့ တိုင်ကြားသော အမှု ကိစ္စများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၄.၃။ REDD+ PaM များကြောင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ အခွင့်အရေးများအပေါ် ဆိုးကျိုးသက် ရောက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် နစ်နာမှုများကို တိုင်ကြား မှုများအား လက်ခံရရှိသည့် အရေအတွက်နှင့် ဖြေရှင်းဆောင် ရွက်ပေးသည့် အရေအတွက်။
စံသတ်မှတ်ချက် ဂ-၅။ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့်	❖ REDD+မှ မျှော်မှန်းထားသော အကျိုး ကျေးဇူးများကို ဖော်ပြချက် (ငွေကြေး ဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးနှင့် မသက်ဆိုင် သော)၊	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>ဒေသခံ ပြည်သူများသည် REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအား အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပါဝင်ကူညီပါက သို့မဟုတ် REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများသည် ၎င်းတို့၏ နယ်မြေဒေသများ ပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါက ၎င်းတို့အား ရရှိ လာသည့် အကျိုးကျေးဇူး များကို တရား မျှတစွာ၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိစွာ ခွဲဝေပေးသင့်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+နှင့်နှိုင်းနှိုင်း၍ အကျိုးကျေးဇူး မျှဝေခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ရှိပါက ထိုသတင်းအချက်အလက်များ၊ (ဥပမာ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြား ချက်များ၊ မြေယာအား ပတ်ဝန်းကျင်ကို မထိခိုက်စေသော နည်းဖြင့် စီမံလုပ် ကိုင်သော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ အတွက် ငွေကြေးဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေး နှင့်မသက်ဆိုင်သော အကျိုးကျေးဇူး များ မျှဝေခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်များ ရှိသည့် အခြား PLR များနှင့် ယင်းတို့အား REDD+ PaM များအတွက် ကျင့်သုံးရန် အစီအစဉ်များ ရှိပါက ထိုသတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ REDD+အကျိုးကျေးဇူးများ (ငွေကြေး ဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးနှင့်မသက်ဆိုင် သော) အား တရားမျှတစွာ ခွဲဝေမှု ရှိစေရန် ချမှတ်ထားရှိသည့် လုပ်ငန်း စဉ်များ/ ယန္တရားများ ရှိပါက ယင်းတို့ အကြောင်း ဖော်ပြချက်၊ 		
---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ အကျိုးကျေးဇူးမျှဝေမှုလုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများကို ကူညီပြီး အကျိုးကျေးဇူးမျှဝေပေးသည့် အစီအမံများ ပါရှိသည့် REDD+ PaM ရာခိုင်နှုန်း၊ မျှဝေပေးသော အကျိုးကျေးဇူး အမျိုးအစားနှင့် ပမာဏ၊ ဒေသခံအကျိုးသက်ဆိုင်သူများက ၎င်းတို့၏ သက်သာချောင်ချိရေး REDD+ မှ အထောက်အကူပြုမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သဘောထား အမြင်များ၊ ❖ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၊ ဒေသခံပြည်သူများ အား ပံ့ပိုးပေးသည့်/ လက်လှမ်းမီသည့် REDD+ မှ အကျိုးကျေးဇူးများ မျှဝေပေးမှု အမျိုးအစားအား အခြားအကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ရရှိသည့်/ လက်လှမ်းမီသည့် အမျိုးအစားနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြသော သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ အကျိုးကျေးဇူးမျှဝေမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ GRM သို့ တိုင်ကြားသော အမှုကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ 	လိုက်နာကျင့်သုံး	၈.၅.၁ - ၈.၃.၃ နှင့် ချိတ်ဆက် (ဘဝသာယာအဆင်ပြေမှု ဆိုင်ရာ စစ်တမ်း)
		လိုက်နာကျင့်သုံး	၈.၅.၂။ လူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေး အစီအစဉ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သော၊ ထိုအစီအစဉ်များမှတစ်ဆင့် ဆွဲဆောင်အားပေးမှုများကို လက်ခံရရှိသောသူ အရေအတွက် (လူထုစောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေး အစီအစဉ်များဆိုင်ရာ PaM ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ - ဤအချက်အလက် ကို စုဆောင်းပါက ဆွဲဆောင်အားပေးမှု ပမာဏကို လည်း ထည့်သွင်းပေးစုဆောင်းနိုင်သည်)
		လိုက်နာကျင့်သုံး	၈.၅.၃။ အကျိုးကျေးဇူးမျှဝေမှု/ ခွဲဝေမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နစ်နာမှုများ တိုင်ကြားမှုကို လက်ခံရရှိသော အရေအတွက်နှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးသော အရေအတွက်
		လိုက်နာကျင့်သုံး	၈.၅.၄။ ခွဲဝေပေးသည့် အကျိုးကျေးဇူး အမျိုးအစားနှင့် အတိုင်းအတာ၊ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ အရေအတွက်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ညွှန်ကိန်း (ကျား/မ၊ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု၊ စသည်အလိုက် ခွဲခြားပြရန်) - အကျိုးကျေးဇူး ခွဲဝေမှု အစီအစဉ်များနှင့် PaM အမျိုးမျိုးကို လွှမ်းခြုံမှုအတိုင်းအတာ/ အကျိုးဝင်မှုတို့ကို ရှင်းလင်းသွားလျှင် သတ်မှတ်ရန်၊
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ရှိနေသည့် GRM များ နှင့်/သို့မဟုတ် တရားမျှတမှု လက်လှမ်းမီရေးဆိုင်ရာ 	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>စံသတ်မှတ်ချက် ၈-၆။ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများကြောင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသား များနှင့် ဒေသခံပြည်သူ များ၏ အခွင့်အရေးများ အပေါ် သက်ရောက်မှု များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အရေးကိစ္စများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးရန် အတွက် လက်တွေ့ အသုံး ချနိုင်သော နစ်နာမှုများ ဖြေရှင်းပေးရေး ယန္တရား တစ်ခုကို ဌာနေတိုင်းရင်း သားများနှင့် ဒေသခံပြည် သူများ၏ သဘောတူညီ ချက်ဖြင့် ထူထောင် ထားရှိပေးသင့်ပါသည်။</p>	<p>မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်း ကမ်းများအကြောင်း သတင်းအချက် အလက်များ၊</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်သည့် နစ်နာမှုများအား တရားသဖြင့် ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်အကြောင်း ဖော်ပြချက်၊ ❖ GRM မှ တစ်ဆင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း ပေးမည့် မျှော်မှန်းထားသည့် REDD+ မှ ပေါ်ထွက်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသော နစ်နာမှုများအကြောင်း ဖော်ပြချက်၊ 		
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+အတွက် နစ်နာမှုများကို တရားသဖြင့် ဖြစ်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးသော လုပ်ငန်းစဉ်အား အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ - တိုင်ကြားသော အမှုကိစ္စများ၊ ❖ - ဖြေရှင်းပေးလိုက်သော အမှုကိစ္စများ၊ 	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>၈.၆.၁။ နစ်နာမှုများအတွက် တိုင်ကြားမှုများ လက်ခံရရှိသည့် အရေအတွက်နှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးသည့် အရေအ တွက်၊ အကြောင်းအရာအလိုက် (ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု များအတွက် သင့်လျော်သည့် စံသတ်မှတ်ချက်များအလိုက် အုပ်စုခွဲပေးနိုင်သည်) နှင့် တိုင်ကြားသည့် လူအုပ်စုအလိုက် (ဥပမာ ကျား/မ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု) ခွဲခြားပြရန်၊</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>၈.၆.၂။ တိုင်ကြားမှုများကို ဖြေရှင်းရန် ပျမ်းမျှကြာချိန်၊ အကြောင်းအရာအလိုက်၊ တိုင်ကြားသူအုပ်စုအလိုက် (ဥပမာ IP များ၊ ဒေသခံပြည်သူများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ စသည်) ခွဲခြားပြရန်၊</p>

	❖ - အမျိုးအစားအလိုက်ခွဲခြားဖော်ပြချက်များ (ဥပမာ ကျား/မ၊ တိုင်ကြားမှုအမျိုးအစား၊ အကျိုးသက်ဆိုင်သူအုပ်စု၊ စသည်)။	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဂ.၆.၃။ နစ်နာမှုဖြေရှင်းသည့် လုပ်ငန်းစဉ်၏ ရလဒ်အပေါ် တိုင်ကြားသူများ၏ ပျမ်းမျှ စိတ်ကျေနပ်မှုအဆင့်၊ အကြောင်း အရာအလိုက်၊ တိုင်ကြားသူအုပ်စုအလိုက် ခွဲခြားပြရန်၊
အခြေခံစည်းမျဉ်း ဃ။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအား ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် သင့်လျော်သော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၊ အထူးသဖြင့် ဌာန တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ ထိရောက်သည့် အပြည့်အဝ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ၏ သက်ရောက်မှုကို ခံရနိုင်ခြေရှိသော အုပ်စုများအားလုံးကို သင့်လျော်သည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအဖြစ် ယူဆသင့်ပါသည်။			
စံသတ်မှတ်ချက် ဃ-၁။ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများ အား အစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင် အထည်ဖော်ခြင်းတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာအောင် တက်ကြွစွာ လုပ်ဆောင် သင့်ပြီး ပါဝင်ဆောင်ရွက် နိုင်စွမ်း နည်းပါးသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူအုပ်စုများ (ဥပမာ အမျိုးသမီးများ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၊ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုငယ် များ၊ မြေယာအသုံးချခွင့် တရားဝင် စာရွက်စာတမ်း မရှိသူများ) ကို	❖ REDD+နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နယ်ပယ် များ၊ ဥပမာ သဘာဝသယံဇာတစီမံ ခန့်ခွဲမှု၊ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲမှု၊ EITI ၊ FLEGT တို့တွင် အကျိုးသက် ဆိုင်သူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဥပဒေသတ်မှတ်ချက် များ/ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ရှိပါက ထိုသတင်း အချက်အလက်များ၊ ❖ REDD+အတွက် မည်သူများအား အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအဖြစ် ယူဆ မည်၊ ၎င်းတို့အား မည်သို့ သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်မည်၊ မည်သူများတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း နည်းပါးနေသည် တို့နှင့်စပ်လျဉ်းသော သတင်းအချက် အလက်များ၊ ❖ REDD+ တွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် အသုံးပြုနေသော လက်ရှိလုပ်ငန်းစဉ်များအကြောင်း ဖော်ပြချက်၊	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

သင့်လျော်သည့် အစီအမံများ (ဥပမာ ဘာသာစကား အခက် အခဲများနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်း စဉ်လာများကို ထည့်သွင်း စဉ်းစား၍ စွမ်းရည်မြှင့်တင် ပေးခြင်း၊ သင့်လျော်သော ဆက်သွယ်ရေးပုံစံ နည်းလမ်းများ ရွေးချယ်ခြင်း) ဖြင့် ကူညီပံ့ပိုးပေး သင့်ပါသည်။	❖ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၊ အထူးသဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းနည်းပါးသူများသည် REDD+ စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုများတွင် ထိရောက်စွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ထားရှိသော အခြားသင့်လျော်သည့် အစီအမံများအကြောင်း ဖော်ပြချက်၊		
	❖ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက် ရန်အတွက် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းစဉ်များအား အကောင်အထည်ဖော်မှု နှင့် ထွက်ပေါ်လာသော ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ -	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဃ.၁.၁။ ဖော်ထုတ်သိရှိသည့် လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင်သော လူအရေအတွက် (ကျား/မ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု၊ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် အဆင့်အတန်း အလိုက် ခွဲခြား၍)
	❖ - ကျင်းပခဲ့သော အစည်းအဝေးများ/ အခမ်းအနားအစီအစဉ်များ၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဃ.၁.၂။ PaM အတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု နှင့်/သို့မဟုတ် အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ပံ့ပိုးပေးသည့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှု လုပ်ငန်းများကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော နှင့်/သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော PaM များ ရာခိုင်နှုန်း (ဃ.၃.၄ နှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်မည့် အလားအလာရှိ)။
	❖ - ထူထောင်ထားသော Platform များ၊ ❖ - ရရှိခဲ့သော သုံးသပ်ချက်များ၊ ရလဒ်များ ❖ - အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ ပါဝင်မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော လုပ်ငန်းများ၊ ❖ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း နည်းပါးသော အကျိုး သက်ဆိုင်သူအုပ်စုများ ပါဝင်နိုင်စေရန် လုပ် ဆောင်ပေးသည့်	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဃ.၁.၃။ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုများတွင် တက်ရောက်သူများနှင့် တက်ရောက်သည့် နေ့ရက်ကို မြှောက်ထားသော အရေအ တွက်၊ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုများ ရရှိသူအုပ်စုအလိုက် (ကျား/မ၊

	<p>လုပ်ငန်းများနှင့် ထွက်ပေါ်လာသော ရလဒ်များအကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊ (ဥပမာ ရရှိသော သင်တန်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သင်တန်းသားများ၏ စိတ်ကျေနပ်မှု၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု နှုန်း ပြောင်းလဲလာမှုများ)၊</p> <p>❖ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ နစ်နာမှုများ၊ မကျေနပ်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ စွမ်းဆောင်ရည်နည်းပါးသည့် အုပ်စုများ (ဥပမာ အမျိုးသမီးများ) ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု အခွင့်အလမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် နစ်နာမှုများအပါအဝင်၊</p>		တိုင်းရင်းသား၊ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် အဆင့်အတန်း) ခွဲခြား၍။ (ခ.၄.၄ နှင့်ချိတ်ဆက်)၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ဃ.၁.၄။ သင်တန်းရရှိသူများပေးသည့် ပျမ်းမျှ စိတ်ကျေနပ်မှု အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များ၊ သင်တန်းလက်ခံရရှိသူအုပ်စု အလိုက် ခွဲခြား၍
<p>စံသတ်မှတ်ချက် ဃ-၂။ မူဝါဒ သို့မဟုတ် နည်းလမ်းတစ်ခု အား အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာ တွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ တိုက်ရိုက်ပါဝင်ဆောင်ရွက် ရန် မဖြစ်နိုင်သော နေရာများ (ဥပမာ PaM ကို အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဧရိယာ</p>	<p>❖ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများကို ကိုယ်စား ပြုရန် လက်ခံအသိအမှတ်ပြုခံရသည့် ကိုယ်စားလှယ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် အကျိုးသက်ဆိုင် သူများ ထံ အချက်အလက်များ ပြန်ပေးရန်၊ ၎င်းတို့မှ တုံ့ပြန်မှုများကို ပြန်လည် စုစည်းပေးရန်အပါအဝင် ၎င်းတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို သတ်မှတ်ရန် ထားရှိဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ထုံး</p>	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>ကြီးမားခြင်းကြောင့်) သက်ဆိုင်ရာအုပ်စုများမှ ၎င်းတို့ အားကိုးစားပြုရန်အတွက် သင့်လျော်သည့် နည်းလမ်း ဖြင့် ရွေးချယ်ခန့်အပ် ပေးသော အကျိုးသက်ဆိုင် သူ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို ရရှိအောင် ဆောင်ရွက် သင့်ပြီး ထိုကိုယ်စားလှယ် များ၏ ၎င်းတို့နှင့်သက် ဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ အုပ်စုအပေါ် ကျေပြန်ရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို သတ်မှတ်သင့်ပါသည်။ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ ကိုယ်စား လှယ်များသည် ၎င်းတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့် တာဝန် များကို ကောင်းစွာ သိရှိနေ အောင် ဆောင်ရွက် ပေးသင့် ပါသည်။ ၎င်းတို့ သည် ၎င်းတို့၏ အကျိုးသက်ဆိုင် သူအုပ်စုများအား သတင်း</p>	<p>လုပ်နည်းများအား ဖော်ပြချက် (ဥပမာ ToR များ ရေးသားပြုစုပေးခြင်းဖြင့်)၊</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု (၎င်းတို့အား မည်သို့ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ် သည်၊ ၎င်းတို့၏ တာဝန်များအား မည်သို့ သတ်မှတ်သည်၊ မည်သို့ ထမ်းဆောင်သည်၊ ဥပမာ သတင်းအချက်အလက်များကို အကျိုးသက်ဆိုင်သူများထံ မည်သို့ ပြန်လည်အစီရင်ခံသည်တို့အပါအဝင်) ❖ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု/ ကိုယ်စားပြုပါဝင်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နှစ်နာမူများဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များ၊ 	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ဃ.၂.၁။ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ဆောင် ရွက်သည့် PaM စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်များထဲမှ အကျိုး သက်ဆိုင်သူကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ရှင်းလင်း တင်ပြပေးခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာဆောင် ရွက်ထားကြောင်းပြသသည့် စာရွက်စာတမ်းမှတ်တမ်းများ ရှိသည့် လုပ်ငန်းစဉ် ရာခိုင်နှုန်း၊</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ဃ.၂.၂။ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ဆောင် ရွက်သည့် PaM စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်များထဲမှ ကိုယ် စားလှယ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ အုပ်စုများ ကြား နှစ်လမ်းသွား ဆက်ဆံပြောဆိုဆွေးနွေးမှုများ ရှိကြောင်း ပြသသည့် စာရွက်စာတမ်းမှတ်တမ်းများ ရှိသော လုပ်ငန်းစဉ် ရာခိုင်နှုန်း၊</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>ဃ.၂.၃။ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ်မှု၊ ၎င်းတို့၏ လုပ်ဆောင်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် တိုင်ကြားမှုများ လက်ခံရရှိသည့် အရေအတွက်နှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေး ခဲ့သည့် အရေအတွက်၊</p>

<p>အချက်အလက်များ မျှဝေပေးပြီး ၎င်းတို့ထံမှ တုံ့ပြန် အကြံပြုမှုများကို ရယူသင့်ပါသည်။</p>			
<p>စံသတ်မှတ်ချက် ဃ-၃။ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၊ အထူးသဖြင့် ဒေသခံပြည်သူများသည် မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်း များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့်/သို့မဟုတ် စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းတို့တွင် (မူဝါဒနှင့် နည်းလမ်း၏ သဘာဝကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍) ထိရောက်စွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဆိုပါက ၎င်းတို့အား ပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အခွင့်အရေးပေးသင့် ပါသည် (ယင်းအတွက် ဘာသာစကားအခက်အခဲနှင့် ဓလေ့ထုံးစံများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှု၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ယန္တရားများ၊</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို အားပေးသည့် ဥပဒေသတ်မှတ်ချက်များ သို့မဟုတ် ပြဋ္ဌာန်းချက်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ဥပမာ သဘာဝထိန်းသိမ်းနယ်မြေ များအား ပူးတွဲစီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ ဒေသခံ ပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တော လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ)၊ ❖ REDD+ PaM များအား အကောင်အထည်ဖော်မှု နှင့်/သို့မဟုတ် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် မျှော်မှန်းထား သော အခန်းကဏ္ဍများ ရှိပါက ယင်းတို့အကြောင်း ဖော်ပြချက်၊ ❖ REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို အားပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် စွမ်းရည်များ မြှင့်တင်ပေးရန် ချမှတ်ထားရှိသော 	<p>စီမံဆောင်ရွက်</p>	<p>ဃ.၃.၁။ အကောင်အထည်ဖော်မှု နှင့်/သို့မဟုတ် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှုတို့တွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများကို တက်ကြွစွာ ပါဝင်ခွင့်ပြုရန် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားသော PaM များ အရေ အတွက် (စုစုပေါင်းထဲမှ)၊</p>

ကွန်ရက်များ၊ စသည် တည်ထောင်မှုတို့ လိုအပ်နိုင်ပါသည်။	လုပ်ငန်းစဉ်များအကြောင်း သတင်း အချက်အလက်များ၊		
	❖ REDD+တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို အားပေး ရန် အသုံးပြုနေသော အစီအစဉ်များအား အကောင်အထည်ဖော်မှု/ ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဃ.၃.၂။ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင် ရွက်နိုင်သည့် အလားအလာ ရှိပြီး လက်တွေ့ ပါဝင်ဆောင် ရွက်နိုင်ပြီး ထိုဆောင်ရွက်မှုများကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော REDD+ လုပ်ဆောင်ချက်များ ရာခိုင်နှုန်း၊
	❖ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ ပါဝင်မှုဖြင့် ဆောင် ရွက်နေသော REDD+ အကောင်အထည် ဖော်မှုနှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှု လုပ်ငန်း များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သော အကျိုးသက် ဆိုင်သူများ အရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ၊ ၎င်းတို့ ပါဝင် ဆောင်ရွက်သော အခန်းကဏ္ဍများ၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဃ.၃.၃။ PaM များ အကောင်အထည်ဖော်မှု နှင့်/သို့မဟုတ် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူ အရေအတွက် (ပါဝင်သည့် အခန်းကဏ္ဍ၊ ကျား/မ၊ တိုင်းရင်းသား၊ မြေယာ လုပ်ပိုင်ခွင့်အဆင့်အတန်း၊ စသည်အလိုက် ခွဲခြား၍)၊
	❖ REDD+ PaM များနှင့် ၎င်းတို့အား စောင့် ကြည့်လေ့လာမှုများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအား စွမ်းရည်မြှင့်ပေး သည့် လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မှု နှင့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် များ၊ ဥပမာ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှု အမျိုးအစား၊ တက်ရောက်သူများ အရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့ ၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ၊ ရရှိသော သင်တန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဃ.၃.၄။ PaM များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် စွမ်းရည်မြှင့်တင် မှုများ လက်ခံရရှိသည့်သူ (အထက်ပါ ဃ.၁ တွင် ကြည့်ပါရန်) အရေအတွက်နှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှု နှင့်/စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးမှုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သောသူ အချိုး
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ဃ.၃.၅။ များ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ခြင်းတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် တိုင်ကြားမှုများ လက်ခံရရှိသည့် အရေအတွက်နှင့် ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် အရေအတွက်၊

	<p>တက်ရောက်သူများ၏ စိတ်ကျေနပ်မှု၊ လက်ခံရရှိသည့် အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်များ၊ REDD+ PaM များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများထဲမှ သင်တန်းရရှိပြီး ပါဝင်လာသည့်သူ ရာခိုင်နှုန်း၊</p>		
<p>အခြေခံစည်းမျဉ်း - c။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများသည် သဘာဝ သစ်တော များနှင့် ဇီဝမျိုးစုံ မျိုးကွဲများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သည့် လုပ်ငန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသင့်ပြီး သဘာဝသစ်တောများအား ပြောင်းလဲအသုံးပြုခြင်းများ မဖြစ်ပေါ်အောင် ဆောင်ရွက်ကာ အဆိုပါ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြု၍ သဘာဝသစ်တောများနှင့် ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများ အား ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းချင်လာအောင် ဆွဲဆောင်အားပေး ခြင်းနှင့် အခြားသော လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများ တိုးမြှင့်ရရှိစေခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။</p>			
<p>စံသတ်မှတ်ချက် c-၁။ သဘာဝ သစ်တောများအပေါ် သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်သော REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများကို အကောင်အထည်မဖော်မီ PaM ကို ဆောင်ရွက်မည့် နေရာ ဒေသအတွင်းရှိ သဘာဝ သစ်တောများ ပျံ့နှံ့ပေါက်ရောက်နေမှုကို အမြဲတမ်း သစ်တော ဧရိယာများ ပြင်ပရှိ သစ်တောများအား အထူးအလေးပေးကာ ယုံကြည်</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ အောက်ပါတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေ သတ်မှတ်ချက်များ သို့မဟုတ် ပြဋ္ဌာန်းချက်များရှိလျှင် ထိုသတင်းအချက်အလက်များ - ❖ - သစ်တောအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် (ရရှိလျှင် သဘာဝသစ်တော အတွက်)၊ ❖ - မြေအသုံးပြုမှု/သစ်တောအသုံးပြုမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နည်းလမ်း များ အကောင်အထည်မဖော်မီ သက်ရောက်ဆန်းစစ်ချက်/ လေ့လာမှုများ (ဥပမာ EIA)၊ ❖ - အမြဲတမ်းသစ်တောဧရိယာများ အတွင်းနှင့် အပြင်ရှိ သစ်တော 	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>စိတ်ချရသည့် လေ့လာမှုတမ်းတင်မှုများကို ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။ အဆိုပါ သစ်တောများအား အခြား သော မြေအသုံးချမှုများ (စိုက်ခင်းများ အဖြစ်သို့ အပါအဝင်) သို့ ပြောင်းလဲ ခြင်းကို လုံးဝခွင့်မပြုသင့်ပါ။ သွယ်ဝိုက်ပြောင်းလဲ ပစ်ခြင်းများ (ဥပမာ မြေ အသုံးချမှုများကို နေရာ ရွှေ့ပြောင်း ပြုလုပ်ခြင်းမှ တစ်ဆင့်) ကိုလည်း နည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင် လျှော့ချသင့်ပါသည်။</p>	<p>သယံဇာတများ လေ့လာ မှတ် တမ်းတင်မှု/ စာရင်းပြုစုထားမှု၊</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ - သစ်တောအား အခြားမြေ အသုံးချမှုများအတွက် ပြောင်းလဲအသုံးချမှု၊ ❖ REDD+ PaM များအား မဆောင်ရွက်မီ ဆန်းစစ်မှု/လေ့လာမှု (သို့မဟုတ် သင့် လျော်သည့် မြေပုံများကို လေ့လာမှု) တို့ကို ပြုလုပ်ရန် ချမှတ်ထားရှိသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ သဘာဝသစ်တောများအား ပြောင်းလဲ အသုံးပြုခြင်းမရှိစေရန်နှင့် သွယ်ဝိုက် ပြောင်းလဲ အသုံးပြုမှု ဖြစ်ပေါ် နိုင်ခြေ များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ကာ အနည်းဆုံးဖြစ်အောင် လျှော့ချရန် ထားရှိသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အကြောင်း သတင်းအချက် အလက်များ၊ 		
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ သဘာဝသစ်တောများ ပျံ့နှံ့ပေါက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (စာရင်းအင်းများ/မြေပုံများ)၊ ❖ သဘာဝသစ်တောဖုံးလွှမ်းမှု/ အရည်အသွေးဆိုင်ရာ အနေအထားများ၊ အနာဂတ်အလား 	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>c.၁.၁။ နေရာဒေသအခြေပြုသော REDD+ ဆောင်ရွက်ချက်များထဲမှ တရားဝင်သစ်တောဧရိယာအပြင်ဘက်မှ သစ်တောများအပါအဝင် သဘာဝတောများကို လေ့လာမြေပုံထုတ်မှုများကို PaM အကောင်အထည်မဖော်မီ ကြိုတင်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း နှင့်/သို့မဟုတ် အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း ပြသသည့်</p>

<p>အလားအမျိုးမျိုးရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ၊ (အထူးသဖြင့် REDD+ ဒေသများအတွင်း/တစ်ဝိုက် အတွက် ရရှိနိုင်ပါက)၊</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ သစ်တောများ ပြောင်းလဲအသုံးပြု မရှိရန်၊ သွယ်ဝိုက်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်နိုင်ခြေများ လျှော့ချရန် ချမှတ်ထားရှိသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအား အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ ❖ - ဆောင်ရွက်ထားသော Mapping များ၊ ❖ - ပံ့ပိုးကူညီသော မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ❖ - သွယ်ဝိုက်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်နိုင်ခြေများ လျှော့ချရန် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများ (ဥပမာ လက်ရှိ စိုက်ပျိုးမြေများပေါ်တွင် အထွက်တိုးရန် ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ မြေအသုံးချမှုဇုန်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊ အစားထိုးအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်းများကို အားပေးခြင်း)၊ ❖ PaM များ၏ သဘာဝသစ်တောများအပေါ် သက်ရောက်မှုများဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ သို့မဟုတ် အရည်အသွေးစံပြု သတင်းအချက်အလက်များ/ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်များ (ဆိုလိုသည်မှာ တိုက်ရိုက် သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက် ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်း 		စာရွက်စာတမ်းမှတ်တမ်းများ ရှိသည့် ဆောင်ရွက်ချက်များ ရာခိုင်နှုန်း၊
	လိုက်နာကျင့်သုံး	င.၁.၂။ နေရာဒေသအခြေပြုသော REDD+ ဆောင်ရွက်ချက်များထဲမှ သဘာဝတောများ တိုက်ရိုက်ပြောင်းလဲအသုံးပြုခြင်းကို တားဆီးကာကွယ်ရန်နှင့် သွယ်ဝိုက်ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြေများကို လျှော့ချရန် ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ပြသသည့် စာရွက်စာတမ်းမှတ်တမ်းများ ရှိသည့် REDD+ ဆောင်ရွက်ချက် ရာခိုင်နှုန်း
	လိုက်နာကျင့်သုံး	င.၁.၃။ REDD+ PaM များကြောင့် သဘာဝတောများ သို့မဟုတ် အခြား ဂေဟစနစ်များ ဆုံးရှုံးခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ် အရေအတွက်နှင့် ဧရိယာ --- ဆ.၃.၁ နှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်မည့် အလားအလာရှိ၊
	လိုက်နာကျင့်သုံး	င.၁.၄။ REDD+ PaM များ၏ နောက်ဆက်တွဲ အကျိုးဆက်အဖြစ် သဘာဝတောများ (တိုက်ရိုက် သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက်) ပြောင်းလဲအသုံးပြုမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နစ်နာမှုများအတွက် တိုင်ကြားမှုများ လက်ခံရရှိသည့် အရေအတွက်နှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် အရေအတွက်

	ရှိ/မရှိ၊ ရှိပါက မည်သည့်နေရာဒေသတွင် ဖြစ်ပွားသနည်း။		
စံသတ်မှတ်ချက် C-၂။ REDD+ မူဝါဒများ နှင့် နည်းလမ်းများအား အစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်း (REDD+ မဟာဗျူဟာများ သို့မဟုတ် အစီအစဉ်များအဆင့်တွင် လည်းကောင်း၊ မူဝါဒ သို့မဟုတ် နည်းလမ်း တစ်ခုချင်းစီ အဆင့်တွင် လည်းကောင်း) သည် ၎င်းတို့၏ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုး သို့မဟုတ် ဆိုးကျိုး သက်ရောက် နိုင်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မှန်ကန်သော သတင်းအချက် အလက်များ ပေါ်တွင် အခြေခံသင့် ပါသည်။ ထိုအတွက် အချက်အလက် များ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း နှင့်အချက်အလက်အသစ် များကို စုဆောင်းခြင်းတို့	❖ REDD+အတွက် သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ၏ ပေါင်းစု သက်ရောက်မှုများအပါအဝင် လူမှုရေး နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက်ရောက် များ ဆန်းစစ်လေ့လာမှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ သတ်မှတ်ချက်များ သို့မဟုတ် ပြဋ္ဌာန်း ချက်များ ရှိပါက ဖော်ပြရန် (ဥပမာ EIA, SEA)	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ
	❖ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သက်ရောက် မှုများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် များ အလုံအလောက်ရရှိရန်နှင့် ယင်း တို့အား REDD+စီမံကိန်း ရေးဆွဲမှုတွင် အသုံးပြုရန် ချမှတ်ထားရှိသော အခြား လုပ်ငန်းစဉ်များဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊		
	❖ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များ အလုံအလောက်ရရှိရန် နှင့် ယင်း တို့အား REDD+စီမံကိန်း ရေးဆွဲမှု တွင် အသုံးပြုရန် ချမှတ်ထားရှိသော လုပ်ငန်း စဉ်များ နှင့်/သို့မဟုတ် ဥပဒေသတ်မှတ်ချက် များကို အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	C.၂.၁။ REDD+ PaM များအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် လူမှုရေး နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများ* ဆန်းစစ်လေ့ လာမှုအရေအတွက်၊ အဆင့်အလိုက် (ဥပမာ နိုင်ငံအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်၊ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်သည့် နေရာအဆင့်)နှင့် လွှမ်းခြုံသည့် ဧရိယာအလိုက် ခွဲခြား၍
		လိုက်နာကျင့်သုံး	C.၂.၂။ လူမှုရေး နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများ* ဆန်းစစ်လေ့လာမှုများထဲမှ အောက်ပါတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍

<p>လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာမှုများတွင် ဆက်စပ်သက်ရောက်မှုများ (Cumulative effects)၊ landscape တစ်ခုလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် သက်ရောက်မှုများနှင့် သွယ်ဝိုက်သက်ရောက်မှုများကိုလည်း ထည့်သွင်းဆန်းစစ်သင့်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ - ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ဆန်းစစ်လေ့လာချက်များ၊ ❖ - ဆန်းစစ်လေ့လာခဲ့သည့် သက်ရောက်မှုအမျိုးအစားများ၊ ❖ - စုဆောင်းခဲ့သည့် အချက်အလက်များ၊ ❖ - PaM ဒီဇိုင်းအတွင်းသို့ သတင်းအချက်အလက်များ ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းခြင်း (ဥပမာ နေရာနှင့် နည်းစနစ်များ) 		<p>ကောင်းမွန်သော အလေ့အထစံနှုန်းများကို လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့ကြောင်း မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ရှိသည့် ဆန်းစစ်လေ့လာမှုရာခိုင်နှုန်း -</p> <ul style="list-style-type: none"> - အချက်အလက်စုဆောင်းခြင်းနှင့် စိစစ်လေ့လာခြင်း (ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများနှင့် ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် အရေးကြီးသော နေရာများအပေါ် သက်ရောက်နိုင်မှုများ၊ ဆက်စပ်သက်ရောက်မှု/ထိခိုက်မှုများ(cumulative effects)၊ ကုန်းတွင်းနယ်မြေ တစ်ခုလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် (landscape-scale) သက်ရောက်မှုများနှင့် သွယ်ဝိုက်သက်ရောက်မှုများကို စိစစ်လေ့လာခြင်းအပါဝင်)၊ - ရရှိနိုင်ခြေရှိသည့် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများကို လုံလောက်စွာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း (စံသတ်မှတ်ချက် c.၄ တွင် ဖော်ပြထားသော ဦးစားပေး အကျိုးကျေးဇူးများကို အဓိကဦးတည်၍)၊ - ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိသည့် အကျိုးသက်ရောက်နိုင်ခြေများပေါ် အခြေခံ၍ PaM ဆောင်ရွက်ရမည့် နေရာများနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုများအတွက် တိကျရှင်းလင်းသော အကြံပြုချက်များ ပေးအပ်ခြင်း၊
<p>စံသတ်မှတ်ချက် c-၃။ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအား ရွေးချယ်ခြင်း၊ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်းနှင့်</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ အဆိုပြုထားသော REDD+ PaM ၏ သက်ရောက်နိုင်ခြေရှိသော လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုးများ နှင့် ဆိုးကျိုးများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ် ရန် ချမှတ်ထားရှိသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆိုင်ရာ 	<p>စီမံဆောင်ရွက်</p>	<p>ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ</p>

<p>အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့တွင် ဆိုးကျိုးများကို ရှောင်ရှားနိုင်မည့် သို့မဟုတ် အနည်းဆုံး ဖြစ်စေနိုင်မည့် အပြင် ကောင်းကျိုးများ တိုးပွားရရှိစေနိုင်မည့် နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ထိုအတွက် အချို့ PaM များကို အချို့ PaM များ ထက် ဦးစားပေးရခြင်းများ ရှိနိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် PaM များကို အပြန်အလှန်ဖြည့်စွက်ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ရခြင်း များ ရှိနိုင်ပါသည်။ REDD+ ၏ ကောင်းကျိုးသက်ရောက်မှုများကို တိုးပွားစေနိုင်မည့် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းများအား ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍများအားလုံးမှ အကျိုးသက်ဆိုင်</p>	<p>သတင်းအချက်အလက်များ (c-၂ ကိုလည်း ကြည့်ပါ)။</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+ PaM များအား ရွေးချယ်ခြင်း၊ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့အား ကောင်းကျိုးများ တိုးပွားစေပြီး ဆိုးကျိုးများ လျော့နည်းစေ သည့် နည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်စေနိုင်ရန် ချမှတ်ထားသည့် ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များ အကြောင်းနှင့် ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ပါဝင်ဆောင် ရွက်မှု (မည်သည့်အကျိုးသက်ဆိုင်သူ များ မည်သို့ ပါဝင်နေသည်/ ပါဝင်မည်) အကြောင်းသတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ REDD+ PaM များမှ အကျိုးကျေးဇူး များ တိုးပွားရန်/ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ များ လျော့ချရန် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ် ထားသည့် အခြားနည်းလမ်းများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ REDD+ PaM များအား ကောင်းကျိုးများ တိုးပွားစေပြီး ဆိုးကျိုးများ လျော့နည်းစေ သည့် နည်းဖြင့် ရွေးချယ်၊ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အစီအစဉ် ရေးဆွဲနိုင်စေမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်း 	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>c.၃.၁။ PaM စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်များထဲမှ လေ့လာဆန်းစစ်မှု၏ ရလဒ်များ/ အကြံပြုချက်များကို စီမံကိန်း အတွင်း ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းခဲ့ကြောင်း ပြသနိုင်သည့် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ် ရာခိုင်နှုန်း၊ ဥပမာ အောက်ပါနည်းလမ်းများဖြင့် -</p>
---	---	-------------------------	---

<p>သူများကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေသင့်ပါသည်။</p>	<p>အချက်အလက်များ (ဥပမာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဆန်းစစ်လေ့လာမှုများ၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ၊ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၊ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိသည့် အဓိကသက်ရောက်နိုင်ခြေများ၊ အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိရန်/ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ ရှောင်ရှားရန် အစီအစဉ်များအား ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်ခဲ့မှုများ သို့မဟုတ် ထပ်ဆောင်းဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများ)၊</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ PaM များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်မှ အကြံပြုချက်များ နှင့် ကိုက်ညီအောင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပုံများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ အဓိကကျသော အကျိုးကျေးဇူးများ နှင့်/ သို့မဟုတ် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် REDD+ PaM များ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ - ❖ - PaM များ ကိုယ်တိုင်၏ သက်ရောက်မှုများ၊ ❖ - ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို လျှော့ချ ရန်/ အကျိုးကျေးဇူးများ တိုးပွားရန် 		<p>က) ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို လျှော့ချရန်နှင့် ရရှိနိုင်ခြေရှိ သည့် အကျိုးကျေးဇူးများကို တိုးမြှင့်ရရှိစေရန် PaM များကို ရွေးချယ်ခြင်း၊ ဦးစားပေးခြင်း နှင့်/သို့မဟုတ် ပေါင်းစပ်ခြင်း၊</p> <p>ခ) PaM များ၏ ဒီဇိုင်းအတွင်း ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျှော့ချမှု/ အကျိုးကျေးဇူးများ မြှင့်တင်မှု အပိုင်းများကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျှော့ချရန်/ အကျိုးကျေးဇူးများ မြှင့်တင်ရန် ထောက်ပံ့ဖြည့်စွက်ပေးသည့် နည်းလမ်းများ မိတ်ဆက်ထည့်သွင်းခြင်း၊</p> <p>ဂ) အကျိုးကျေးဇူးများ မြှင့်တင်ရန်/ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ လျှော့ချရန် ရည်ရွယ်၍ နေရာဒေသများကို ရွေးချယ်ခြင်း (ဥပမာ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲတန်ဖိုး မြင့်မားသော ဒေသများ သို့မဟုတ် ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများ ရှိသည့် ဒေသများကို အဓိကဦးတည်ခြင်း)၊</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>င.၃.၂။ PaM စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်များထဲတွင် REDD+ မှ ကောင်းကျိုးရလဒ်များ တိုးပွားစေမည့် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍများအားလုံး ၏ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများထံမှ အမြင်များကို ရယူခဲ့ကြောင်း၊ ထိုအမြင်များကို စီမံကိန်းထဲတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ ကြောင်း ပေါ်လွင်အောင် ပြသနိုင်သည့် စာရွက်စာတမ်းများ ရှိသည့် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ် ရာခိုင်နှုန်း၊</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>င.၃.၃။ REDD+ ဆောင်ရွက်ချက်များထဲတွင် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်မှ ကောင်းကျိုးရလဒ်များ မြှင့်တင်ရန်နှင့် ဆိုးကျိုး</p>

	သီးခြားဆောင်ရွက်ချက်များ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ (အချို့သည် C-၄ နှင့် ထပ်နေပါသည်)		များ အနည်းဆုံးဖြစ်ရန် အကြံပြုချက်များကို လိုက်နာ၍ အကောင်အထည်ဖော်ကြောင်း ပြသနိုင်သည့် စာရွက်စာတမ်း များ ရှိသော ဆောင်ရွက်ချက် ရာခိုင်နှုန်း၊ ဥပမာ သဘောတူ ညီထားသော အကျိုးကျေးဇူး မြှင့်တင်မှု/ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျှော့ချမှု နည်းလမ်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ခြင်း၊
စံသတ်မှတ်ချက် C-၄။ REDD+ မူဝါဒများ နှင့် နည်းလမ်း များအား သင့်လျော်စွာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ ဒီဇိုင်းရေး ဆွဲခြင်းနှင့် အကောင် အထည်ဖော်ခြင်း တို့မှ တစ်ဆင့် ဦးစားပေး ပံ့ပိုးရမည့် အကျိုး ရလဒ် များထဲတွင် မြေယာ အခွင့် အရေးများကို မြှင့်တင်ခြင်း၊ ဆင်းရဲသော၊ ထိခိုက်လွယ် သော နှင့်/သို့မဟုတ် အား နည်းချို့တဲ့သော အုပ်စုများ ၏ ဘဝအဆင်ပြေ သာယာ ရေး မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများအတွက်	❖ လုပ်ငန်းစဉ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များ၊ ဥပမာ REDD+အတွက် ဦးစားပေး အကျိုးကျေးဇူးများကို မည်သို့ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်/ ဦးစား ပေးအဆင့်သတ်မှတ်သည်၊ နိုင်ငံ အဆင့် REDD+မဟာဗျူဟာတွင် မည်သို့ ထည့်သွင်း စဉ်းစားသည်၊ ❖ REDD+ PaM များအား ရွေးချယ်၊ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် ဦးစားပေးအဖြစ် သတ်မှတ်ဖော် ထုတ်ထားသော အကျိုးကျေးဇူးများကို အားပေးမြှင့်တင်နိုင်မည့် နည်းလမ်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အသုံးပြု သည့် ချဉ်းကပ်နည်းအကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊ အသုံးပြု သည့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ၊ သို့မဟုတ် PaM များနှင့် ဦးစားပေး အကျိုးကျေးဇူးများကြား ချိတ်ဆက်မှု များ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် များ ပါဝင်နိုင်ပါသည်	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>ရေရှည်လုပ်ကိုင် စားသောက် နိုင်သော အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှု လုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ ကျားမတန်း တူညီမျှမှုကို အားပေးခြင်း၊ လူမှု အသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း အေးချမ်း တည်ငြိမ်ရေး အားပေးခြင်း၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုး ကွဲများ သို့မဟုတ် ဂေဟစနစ် ဝန်ဆောင်မှုများ အတွက် တန်ဖိုး မြင့်မားသော ဒေသ များကို ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ခြင်း (အထူးသဖြင့် မြေနှင့်ရေသယံဇာတများကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် ခြင်း)၊ နေရင်းဒေသများ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု တစ်ဆက် တစ်စပ်တည်းရှိမှု တိုးတက် စေခြင်း၊ ကုန်းမြေ ထိခိုက် ပျက်စီးမှု လျှော့ချခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်ကောင်း မွန်စေခြင်း၊ ညစ်ညမ်းမှု လျှော့ချခြင်း၊ အစိုးရဝန်ထမ်း</p>	<p>(ဥပမာ မည်သည့် PaM များသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ အတွက် ကောင်းကျိုးများ ရရှိစေမည် ဟု မျှော်မှန်းထားသနည်း၊ မြေဆီလွှာ ထိန်းသိမ်းမှုကို များစွာ အထောက် အကူပြုမည်ဟု မျှော်မှန်းထားသနည်း၊ စသည်)။</p> <p>(အချို့သည် C-၂၊ C-၃ တို့နှင့် ထပ်နေပါသည်။)</p>		
	<p>❖ ဦးစားပေးအဖြစ် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ် ထားသော အကျိုးကျေးဇူးများကို အား ပေးမြှင့်တင်နိုင်စေရန် PaM များအား မည်သို့ ရွေးချယ်၊ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော်ကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင် ခြေများ ဆန်းစစ်ချက်ပေါ် အခြေခံ၍ PaM များအား ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် PaM များအား အကောင် အထည်ဖော်ရန်အတွက် လမ်းညွှန်များ ပြုစုခြင်း၊ သို့မဟုတ် အချို့သော အကျိုးကျေးဇူးများအတွက် ဦးတည် ကာ PaM များ ရွေးချယ်ခြင်း/ ဒီဇိုင်း ဆွဲခြင်း၊ (ဥပမာ သဘာဝထိန်းသိမ်း</p>	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>C.၄.၁။ မြေယာအခွင့်အရေးများ/ ရှင်းလင်းသည့် မြေယာလုပ် ပိုင်ခွင့်များကို အားပေးမြှင့်တင်ခြင်း၊ --- ဂ.၂.၄ နှင့် ချိတ်ဆက်၊ --- ဂ.၂.၅ နှင့် ချိတ်ဆက်၊</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>C.၄.၂။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော/ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများ၏ ဘဝအဆင်ပြေသာယာရေးအပါအဝင် ရေရှည် လုပ်ကိုင် စားသောက်နိုင်သော အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများ - --- ဂ.၃.၄ နှင့် ချိတ်ဆက် (REDD+ ဒေသများရှိ စစ်တမ်းဖြေဆို သူများ ၏ ဘဝသာယာအဆင်ပြေကြောင်း ထင်မြင်ယူဆချက် များ (ကျား/မ၊ တိုင်းရင်းသား၊ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်အဆင့် အတန်း၊ စသည် အလိုက်ခွဲခြား၍))၊ --- REDD+ ဒေသများ၏ အတွင်းအပြင်ရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ ပျမ်းမျှ ဝင်ငွေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊</p>

<p>များ နှင့် ဒေသခံအကျိုးသက်ဆိုင်သူများအား (ဥပမာ တည်ဆဲဥပဒေများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်/ လိုက်နာရန်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်မှုတွင် ပါဝင်နိုင်ရန်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် မြေအသုံးချမှု အလေ့အထများကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန်) စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်းတို့ ပါဝင်မည် ဖြစ်သည်။</p>	<p>နယ်မြေများ စီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုကို ပံ့ပိုးအားပေးသည့် သို့မဟုတ် EAO များနှင့် ဆက်ဆံရေးများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် အားပေးသည့် PaM များ)၊</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ဦးစားပေးအကျိုးကျေးဇူးများ တိုးပွား စေရန် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော နည်းလမ်းများ အကောင်အထည်ဖော် မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ဥပမာ PaM များအား အကြံပြုထား သော နည်းစနစ်များ အသုံးပြုကာ သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးနေရာဒေသများတွင် အကောင်အထည်ဖော်နေခြင်း)၊ ❖ □ နိုင်ငံ/တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့် နှင့်/သို့မဟုတ် PaM တစ်ခုချင်းစီ အဆင့်တွင် ဦးစားပေးအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် REDD+ ရလဒ်များအကြောင်း အစီရင်ခံစာများ၊ ❖ - ဆင်းရဲသော၊ ထိခိုက်လွယ်သော နှင့်/သို့မဟုတ် ဖယ်ကြဉ်ခံရသော အုပ်စုများ၏ သက်သာချောင်ချိရေး၊ ❖ - ကျားမတန်းတူညီမျှမှု၊ ❖ - ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု၊ 	လိုက်နာကျင့်သုံး	<p>င.င.၃။ ကျားမရေးရာ တန်းတူညီမျှရေး -</p> <ul style="list-style-type: none"> --- ဃ.၁.၁ နှင့် ချိတ်ဆက် (REDD+ လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်သူများအား ကျား/မ ခွဲခြားဖော်ပြ)၊ --- ဂ.၃.၄ နှင့် ချိတ်ဆက် (ကျား/မအလိုက် ဘဝသာယာအဆင်ပြေမှုဆိုင်ရာ ထင်မြင်ယူဆချက်) --- အကျိုးကျေးဇူးများ ခွဲဝေမှုဆိုင်ရာ ဂ.၅ နှင့် ချိတ်ဆက် (အကျိုးကျေးဇူးခွဲဝေမှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို ရေးဆွဲနေဆဲ)၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	<p>င.င.၄။ လူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ အေးချမ်းတည်ငြိမ်မှု -</p> <ul style="list-style-type: none"> --- ခ.၃.၄ နှင့် ချိတ်ဆက် (EAO များနှင့် အတူ ရေးဆွဲသော စီမံကိန်းများ)၊ --- ဂ.၆.၁ နှင့် ချိတ်ဆက် (နစ်နာမှုများ ဖြေရှင်းပေးခြင်း)၊ --- PaM များမှ လူထုစောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေး၊ တရား ဥပဒေ စိုးမိုးရေး/ လေးစားလိုက်နာရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ ဥပမာ လူထုစောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေးအစီအစဉ်များမှ ဖော်ထုတ်ပေးသည့် တရားမဝင်လုပ်ဆောင်မှုများ အရေအတွက်၊ တရားစွဲဆိုနိုင်သည့် အမှု အရေအတွက်၊ --- REDD+ ဒေသ အတွင်း/အပြင်ရှိ တရားရုံးသို့ စွဲတင်သော မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ အမှုများ နှင့်/သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက် ပဋိက္ခ ဖြစ်ပွားမှုများ၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	<p>င.င.၅။ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ/ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှု တန်ဖိုး မြှင့်မားသော ဒေသများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု၊</p> <ul style="list-style-type: none"> --- နိုင်ငံ၏ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ လွှမ်းခြုံနိုင်မှု

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ - ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ သို့မဟုတ် ဂေဟစနစ် ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် တန်ဖိုးမြင့်မားသော ဒေသများ၊ ❖ - နေရင်းဒေသများ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ရှိမှုအခြေအနေ၊ ❖ - ကုန်းမြေထိခိုက်ပျက်စီးမှု၊ ❖ - ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှု ❖ - အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် ဒေသခံ အကျိုး သက်ဆိုင်သူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များ၊ ❖ - ဦးစားပေးအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော အကျိုးကျေးဇူးများ တိုးပွားစေရန် ချမှတ်ထားသော နည်းလမ်းများ အကောင်အထည်ဖော်မှုမှ ရလဒ်များ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ❖ - REDD+အား အကောင်အထည်ဖော်ပုံ နည်းလမ်းများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များ၊ ဆိုလိုသည်မှာ PaM များသည် ဦးစားပေးအကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိအောင် အထောက်အပံ့ပြုခြင်း/ အားပေးမြှင့်တင်ခြင်း၊ 	<p>အပြောင်းအလဲများ၊</p> <p>--- သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် KBA များ၏ အတွင်းအပြင်ဒေသများအပါအဝင် REDD+ ဒေသများရှိ သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှု/ အရည်အသွေး တိုးတက်လာမှုများ (အခြားအရေးပါသည့် နေရာများကို ဖော်ထုတ်သိရှိလျှင် ထည့်သွင်းနိုင်၊ ဥပမာ ခုတ်လှဲထုတ်ယူခြင်းမဟုတ်သည့် သစ်တောတန်ဖိုးများအတွက် အရေးကြီးသော နေရာများ၊ သစ်ပင်မျိုးကွဲများ/ အခြား ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ အများအပြား ရှိသည့် နေရာများ(NFI မှ))၊</p> <p>--- REDD+ PaM များမှ တစ်ဆင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေ သည့် ဦးစားပေး ထိန်းသိမ်း ရမည့် နေရာများ၏ ဧရိယာ (သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်၊ KBA/PA သို့မဟုတ် အလားတူဖြစ်နိုင်)၊</p> <p>--- နေရာဒေသအခြေပြု REDD+ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေ သည့် ဧရိယာအတွင်းအပြင်ရှိ NFI အကွက်များပေါ်ရှိ bio-diversity metrics များတွင် တွေ့ရသည့် အပြောင်းအလဲများ၊ ဥပမာ သစ်တောတွင်းရှိ စီးပွားရေးသုံး အဓိကအပင်မျိုးစိတ် များ (CITES စာရင်းတွင်ပါသော မျိုးစိတ်များအပါအဝင်) ပေါ် များစွာ ရှိမှု အခြေအနေ အပြောင်းအလဲများ၊</p>	<p>အပြောင်းအလဲများ၊</p> <p>--- သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် KBA များ၏ အတွင်းအပြင်ဒေသများအပါအဝင် REDD+ ဒေသများရှိ သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှု/ အရည်အသွေး တိုးတက်လာမှုများ (အခြားအရေးပါသည့် နေရာများကို ဖော်ထုတ်သိရှိလျှင် ထည့်သွင်းနိုင်၊ ဥပမာ ခုတ်လှဲထုတ်ယူခြင်းမဟုတ်သည့် သစ်တောတန်ဖိုးများအတွက် အရေးကြီးသော နေရာများ၊ သစ်ပင်မျိုးကွဲများ/ အခြား ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ အများအပြား ရှိသည့် နေရာများ(NFI မှ))၊</p> <p>--- REDD+ PaM များမှ တစ်ဆင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေ သည့် ဦးစားပေး ထိန်းသိမ်း ရမည့် နေရာများ၏ ဧရိယာ (သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်၊ KBA/PA သို့မဟုတ် အလားတူဖြစ်နိုင်)၊</p> <p>--- နေရာဒေသအခြေပြု REDD+ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေ သည့် ဧရိယာအတွင်းအပြင်ရှိ NFI အကွက်များပေါ်ရှိ bio-diversity metrics များတွင် တွေ့ရသည့် အပြောင်းအလဲများ၊ ဥပမာ သစ်တောတွင်းရှိ စီးပွားရေးသုံး အဓိကအပင်မျိုးစိတ် များ (CITES စာရင်းတွင်ပါသော မျိုးစိတ်များအပါအဝင်) ပေါ် များစွာ ရှိမှု အခြေအနေ အပြောင်းအလဲများ၊</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>c.၄.၆။ ပြန်လည်ပျိုးထောင်ခြင်း၊ ကုန်းမြေပျက်စီးမှု လျော့ချ ခြင်းနှင့် နေရင်းဒေသများ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းဖြစ်မှု၊</p> <p>--- သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများနှင့် KBA များ၏ အတွင်းအပြင်အပါအဝင် ကုန်းမြေပျက်စီးမှု/တိုက်စားမှု</p>

			<p>အန္တရာယ်ရှိသော ဒေသများရှိ REDD+ ကို အကောင်အထည်ဖော်နေသော ဒေသများရှိ ပြန်လည်ပျိုးထောင်ထားသော သစ်တောများ၏ ဟက်တာ (င.၄.၅ ကို ကြည့်ပါရန်)၊</p> <p>--- ကုန်းမြေပျက်စီးမှု/တိုက်စားမှု အန္တရာယ်ရှိသော ဒေသများတွင် ဆောင်ရွက်သော သစ်တောထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများ (ဥပမာ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများနှင့် ICCA များ တည်ထောင်မှု)</p> <p>(သတိပြုရန် - NFMS အလွှာများကို ထပ်ဆောင်းစီမံဆောင်ရွက်မှုအချို့မှ ဤညွှန်းကိန်းအောက်ရှိ သတင်းအချက်အလက်များကို ထပ်မံ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ မြေဆီလွှာတိုက်စားမှု အန္တရာယ် လျော့နည်းသွားမှုများ)။</p>
		<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>င.၄.၇။ ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှု လျှော့ချခြင်းနှင့် အခြား ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများကို အားပေးမြှင့်တင်ခြင်း၊</p> <p>--- REDD+ အကောင်အထည်ဖော်သော နေရာဒေသများရှိ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရရှိသော အိမ်ထောင်စုများ အရေအတွက်၊</p> <p>--- REDD+ ဒေသများရှိ ရေရှည်တည်တံ့စေသော စိုက်ပျိုးရေးအစီအစဉ်များ တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် အိမ်ထောင်စုများ အရေအတွက်/ လယ်တောများတွင် အသုံးပြုသော ဓာတ်မြေဩဇာ/ပိုးသတ်ဆေး ပျမ်းမျှသွင်းအားစုများဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ (စစ်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းမှုအပေါ်တွင် မူတည်နိုင်?)</p>

		လိုက်နာကျင့်သုံး	င.င.စ။ ဝန်ထမ်းများနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအား စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှု၊ --- ခ.င အောက်ရှိ ညွှန်ကြားမှုများအားလုံးနှင့် ချိတ်ဆက်၊ အထူးသဖြင့် ခ.င.၃၊ င.င (စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှု)။
စံသတ်မှတ်ချက် င-၅။ မြေအသုံး ချမှု သို့မဟုတ် စီမံအုပ်ချုပ်မှု စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲခြင်းနှင့် သက်ဆိုင် သော REDD+ မူဝါဒများ နှင့် နည်းလမ်းများအား စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးခြင်းနှင့် ပွင့်လင်း မြင်သာမှုကို အားပေးခြင်း တို့ဖြင့် ပံ့ပိုးကူညီပေးသင့် ပါသည်။ သို့မှသာ ပတ်ဝန်း ကျင် နှင့် လူမှုရေး ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များကို သင့် လျော်သလို ထည့်သွင်းစဉ်း စားနိုင်စေမည် ဖြစ်ပြီး အချက်အလက်များ၊ အသိ ပညာများ သို့မဟုတ်နားလည် သဘောပေါက်မှုများ မရှိခြင်း	❖ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း/ စီမံ အုပ်ချုပ်မှုအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်းတို့ ပါဝင်သော PaM များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု လိုအပ်ချက်များအား ဖော်ပြချက်၊ ❖ အဆိုပါလိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီရန် အထောက်အကူဖြစ်နိုင်သည့် ချမှတ် ထားသော မူဝါဒများ၊ ဆောင်ရွက်ချက် များ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစဉ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ဥပမာ NLUP၊ EITI၊ OneMap၊ MIMU၊ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေး ကော်မရှင်)၊ ❖ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း/ စီမံ အုပ်ချုပ်မှုအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်းတို့ ပါဝင်သော PaM များအား ပွင့်လင်း မြင်သာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ပတ် ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ရည်ရွယ် ချက်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန် လုံ လောက်သော စွမ်းရည်/ ဗဟုသုတများ	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

သို့မဟုတ် ရေတို စီးပွားရေး အကျိုးကျေးဇူးများကို ဦးစားပေးခြင်းတို့ကြောင့် လျှစ်လျူရှုထားခြင်းများ မဖြစ်ရအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။	ရှိစေရန် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများအကြောင်းသတင်းအချက်အလက်များ၊		
	❖ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း/ စီမံအုပ်ချုပ်မှုအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်းတို့ အတွက် စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုနှင့် ပွင့်လင်း မြင်သာမှုများကို အားပေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးထားသော၊ အသုံးပြုနေသော ပတ်ဝန်းကျင် သို့မဟုတ် လူမှုရေး ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက် သည့် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုများ ဆိုင်ရာ သင်တန်း များ ပေးထားခြင်းနှင့် လက်တွေ့အသုံးချခြင်း၊ ထုတ်ပြန်ထားသော၊ ကျင့်သုံးနေသော စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း ပွင့်လင်းမြင်သာရှိစေရေး လမ်းညွှန်များ၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	င.၅.၁။ REDD+ ဆောင်ရွက်ချက်များထဲတွင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင် ရန် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးမှုများ ထည့်သွင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု သို့မဟုတ် စီမံအုပ်ချုပ်မှု အစီအစဉ်ရေးဆွဲမှုများ ပါရှိသည့် ဆောင်ရွက်ချက်များ ရာခိုင်နှုန်း၊ အကြောင်းအရာအလိုက် ခွဲခြား၍ (ဥပမာ ပတ်ဝန်းကျင် သို့မဟုတ် လူမှုရေး ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီ ရယူတိုင်မှု၊ အများပါဝင်သော စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု)၊
	❖ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း/ စီမံအုပ်ချုပ် မှုအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော PaMများတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် စွမ်းရည် မြှင့်တင်မှုကို အားပေးရန်အတွက် REDD+ နှင့် သက်ဆိုင်သော နည်းလမ်းများအား	လိုက်နာကျင့်သုံး	င.၅.၂။ သက်ဆိုင်ရာစွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုအစီအစဉ်များတွင် တက်ရောက်ခဲ့သူများနှင့် တက်ရောက်သည့် နေ့ရက်ကို မြှောက်ထားသော အရေအတွက် --- ခ.၄.၄ နှင့် ချိတ်ဆက်
		လိုက်နာကျင့်သုံး	င.၅.၃။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အချက်များကို (ဥပမာ ဇန်သတ်မှတ်မှုများတွင်) ထည့်သွင်းစဉ်းစားထား သော မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်း သို့မဟုတ် စီမံအုပ်ချုပ်မှု အစီအစဉ်များ အရေအတွက်နှင့် လွှမ်းခြုံမှု (ဟက်တာဖြင့်) --- ခ.၃.၃ နှင့် ချိတ်ဆက်၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	င.၅.၄။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရရှိရေးနည်းလမ်းများ ကျင့်သုံး ထားသော မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်း သို့မဟုတ် စီမံအုပ်ချုပ်မှု

	<p>အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊</p> <p>❖ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း/ စီမံ အုပ်ချုပ်မှုအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်းတို့ နှင့်သက်ဆိုင်သော PaMများ၏ စီမံကိန်းများတွင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ရလဒ်များအကြောင်းသတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ - ဇန်သတ်မှတ်ချက်များသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်လွယ်သော ဒေသများ သို့မဟုတ် ဝမ်းရေးဖူလုံရန် အသုံးပြုဖို့ လိုအပ်သော နေရာဒေသများကို သင့်လျော်စွာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားသတ်မှတ်ထားခြင်း ရှိ/မရှိ၊</p>		<p>အစီအစဉ် ရေးဆွဲမှုများ လုပ်ဆောင်သော REDD+ ဆောင်ရွက်ချက်များ ရာခိုင်နှုန်း --- ၁.၁.၁ နှင့် ချိတ်ဆက်၊</p>
<p>စံသတ်မှတ်ချက် C-၆။ REDD+ ကျင့်သုံးမှုအား စဉ်ဆက် မပြတ် တိုးတက်စေရန် အတွက် အခြေခံ တစ်ခု အဖြစ် REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများကို စောင့် ကြည့်လေ့လာမှုတွင် (စီမံကိန်းရေးဆွဲသည့် အဆင့် အတွင်း သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်</p>	<p>❖ REDD+အတွက် ချမှတ်ထားရှိသော စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့် သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းမှု လုပ်ငန်းစဉ်များအကြောင်း ဖော်ပြချက်၊ အမျိုးသားသစ်တောစောင့်ကြည့်လေ့လာမှု စနစ်နှင့် SIS၊ နေရာအခြေပြု လုပ်ငန်းများစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော လုပ်ငန်း စဉ်များ အပါအဝင်၊</p>	<p>စီမံဆောင်ရွက်</p>	<p>ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ</p>

<p>ထားသည့် ရရှိနိုင်ခြေ ရှိသော အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား) စီမံချက် အား အကောင်အထည် မဖော်မီ မူလရှိနေသော အခြေအနေများ (baseline) နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကာ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုး သက်ရောက်မှုများကို ပုံမှန် စောင့်ကြည့်ခြင်း လုပ်ငန်း လည်း ပါဝင်သင့်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ REDD+၏ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများကို မျက် ခြည်မပြတ် မှတ်တမ်းတင်သည့် အစီ အစဉ်များ (baseline တစ်ခု ရရှိရန် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းအပါ အဝင်) အကြောင်း သတင်းအချက် အလက်များ၊ ❖ REDD+အတွက် ရှိနေသော သို့မဟုတ် အစီအစဉ်ရှိသော သုံးသပ်လေ့လာမှု/ ပြန်လှန်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်မှု လုပ်ငန်း စဉ်များအကြောင်း သတင်းအချက် အလက်များ၊ ဥပမာ REDD+ ကျင့်သုံး လုပ်ဆောင်မှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန် စေရန် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား မည်သို့ အသုံးပြုမည်နည်း၊ 		
	<ul style="list-style-type: none"> • လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက် ရောက်မှုများကို မျက်ခြည်မပြတ် မှတ်တမ်း တင်ခြင်းအပါအဝင် REDD+ အတွက် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှု လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ • REDD+အတွက် သုံးသပ်လေ့လာမှု/ ပြန်လှန်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်မှု လုပ်ငန်းစဉ် များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ် များ ဆိုင်ရာ 	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>င.၆.၁။ REDD+ ၏ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုး သက်ရောက်မှုများကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးသည့် REDD+ M&E မူဘောင်၏ ညွှန်ကိန်းများ သို့မဟုတ် အစိတ်အပိုင်းများ အရေအတွက်နှင့် အချက်အလက်များ စုဆောင်းသည့် အရေအတွက်၊</p>

	သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှုများ၊		
<p>အခြေခံစည်းမျဉ်း ၈။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် reversal *များ ဖြစ်နိုင်ခြေကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန် သို့မဟုတ် အနည်းဆုံးဖြစ်အောင် လျှော့ချနိုင်ရန် ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။</p> <p>‘reversal’ ဟူသည်မှာ REDD+ PaM တစ်ခုသည် ကနဦးတွင် အောင်မြင်မှု ရရှိသော် လည်း နောက်ပိုင်းတွင် မူလအခြေ အနေသို့ ပြန်ရောက်ကာ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ နှုတ်အတိုင်း ပြန်ဖြစ်သည့် အခြေအနေတစ်ခုကို ဖော်ညွှန်းပါသည်။ ထိုအခြေအနေ ကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သော အရာတစ်ခုကို ဥပမာပြရလျှင် REDD+ နည်းလမ်းတစ်ခုဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားသော သို့မဟုတ် မူလအခြေအနေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိအောင် ပြုစုပျိုးထောင်ထားသော သစ်တောတစ်ခု ပြန်လည် ပျက်စီးသွားခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ REDD+ PaM များ၏ အောင်မြင်မှုကို ပြောင်းပြန် ပြန်ဖြစ်စေသော reversal များသည် ပြင်ပပယောဂများ (ဥပမာ လူဦးရေတိုးခြင်း သို့မဟုတ် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု) ကြောင့် သို့မဟုတ် PaM များ၏ ဒီဇိုင်းတွင် အားနည်းချက်များ ပါရှိနေခြင်း ကြောင့် (ဥပမာ လုပ်ဆောင်ချက်အား ရေရှည်စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည့် ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေ မရှိခြင်း) ဖြစ်နိုင်ပါသည်။</p>			
စံသတ်မှတ်ချက် ၈-၁။ အဆိုပြုထားသော REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်း များ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်နိုင် ခြေများကို လေ့လာဆန်း စစ်သောအခါတွင် ကောင်း ကျိုးများ ရေရှည်မခံဘဲ ဆိုးကျိုးများ ပြန်လည်ဖြစ် ပေါ်နိုင်သည့် (non- permanence) အန္တရာယ်	<ul style="list-style-type: none"> ❖ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် သင့်လျော်သည့် reversal များနှင့်စပ်လျဉ်းသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်(များ) ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ဥပမာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအား ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြစ်စေရန် ဖွင့်ဆိုမှု၊ အခြားသော ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ပါးရေး လုပ်ဆောင်ချက်များမှ)၊ ❖ REDD+ PaM များအတွက် reversal များ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင် ခြေများကို ဆန်းစစ်လေ့လာရန် အသုံးပြုသော 	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>များကိုလည်း ထည့်သွင်းဆန်းစစ်သင့်ပါသည်။ ထိုသို့ဆန်းစစ်ရာတွင် မရည်ရွယ်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခြေရှိသော ဆွဲဆောင်အားပေးမှုများ (ဥပမာ မြေအသုံးချမှုမှ အကျိုး အမြတ် ပိုမို ဖြစ်ထွန်း လာခြင်းကြောင့်) အပြင် ရေရှည်တွင် ရန်ပုံငွေ ရရှိနိုင်မှု၊ ဥပဒေအရ အာမခံချက်ရှိမှု သို့မဟုတ် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် လူမှုစီးပွား ဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲ များ ကဲ့သို့သော ပြင်ပ ပယောဂများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အန္တရာယ်များ ကိုလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစားသင့်ပါသည်။</p>	<p>ချဉ်းကပ်နည်းများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ဆန်းစစ် လေ့လာမှုများအား မည်သို့ ဆောင်ရွက် နေသည်/ ဆောင်ရွက်မည် အပါအဝင်)၊</p> <p>❖ Non-permanence ဖြစ်နိုင်ခြေအန္တရာယ်များ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအား အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းနှင့် ရလဒ်များအကြောင်း သတင်း အချက်အလက်များ (ရေရှည်ရန်ပုံငွေပေးအပ် မှုနှင့် ဆက်နွှယ်သော အန္တရာယ်များ၊ မြေ ယာဥပဒေများ၊ မူဝါဒများ၊ စီမံကိန်းများ၊ သစ် တောနှင့် စိုက်ပျိုး ထုတ်ကုန်များအတွက် ဈေး ကွက်များနှင့် ဈေးနှုန်းများအပါအဝင် ဥပဒေ ကြောင်းအရာ အာမခံချက်ရှိမှု သို့မဟုတ် ပြင်ပမှ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုများ၊ စသည်)၊ ဥပမာ မည်သည့်အချိန်၊ မည်သည့် PaM များ/ မည်သည့်နေရာများအတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေ အန္တရာယ် ဆန်းစစ်လေ့လာချက်များအား မည်သို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့သနည်း၊ မည်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေအန္တရာယ်များကို သတ်မှတ်ဖော် ထုတ်နိုင်ခဲ့သနည်း၊</p>	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>စ.သ.၂။ မရည်ရွယ်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်စေသည့် ဆွဲဆောင်အားပေးမှု များ၊ ရေရှည်ရန်ပုံငွေရရှိနိုင်မှု၊ ဈေးကွက်များနှင့် ပြင်ပမှ အကြောင်းအချက်များနှင့် ဆက်နွှယ်သော ထိခိုက်ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေများ (ရှင်းလင်းတင်ပြထားသည့် စာသားထဲတွင် ပါရှိ သည့် အဓိကကျသည့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ) အပါအဝင် non-permanence ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ များကို ဖော်ထုတ်သိရှိရန် နှင့် စိစစ်လေ့လာရန် ဆောင်ရွက် သော ဆန်းစစ်မှုများ/လုပ်ငန်းစဉ်များ အရေအတွက်</p>
<p>စံသတ်မှတ်ချက် စ-၂။ Non-permanence ဖြစ်နိုင်ခြေ</p>	<p>❖ PaM များအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲ သည့် အဆင့်အတွင်း reversal များ</p>	<p>စီမံဆောင်ရွက်</p>	<p>ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ</p>

<p>အန္တရာယ်ကို ဖော်ထုတ် တွေ့ရှိသော နေရာများတွင် မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်း များအား သင့်လျော်သည့် ပုံစံဖြင့် ရွေးချယ်ခြင်း၊ ဒီဇိုင်း ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင် အထည်ဖော်ခြင်းတို့မှ တစ်ဆင့် ယင်းတို့အား ကိုင် တွယ်ဖြေရှင်းသင့်ပါသည်။</p>	<p>ဖြစ်နိုင်ခြေအန္တရာယ်များကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်ကာ ထိုအန္တရာယ်များကို လျှော့ချသည့် နည်းလမ်းများအား ဖော် ထုတ်ရန် ချမှတ်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ် (ရှိလျှင်) အကြောင်း သတင်းအချက် အလက်များ (သင့်လျော်သည့် PaM များ ရွေးချယ်ခြင်း၊ ဒီဇိုင်းဆွဲခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းများမှ တစ်ဆင့် အပါအဝင်) (စ-၁ နှင့် ထပ်နေပါသည်)။</p>		
	<p>❖ Reversal ဖြစ်နိုင်ခြေ အန္တရာယ်များကို လျှော့ ချသည့် နည်းလမ်းများအား သတ်မှတ်ဖွင့်ဆို သည့် လုပ်ငန်းစဉ် အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဆိုလိုသည်မှာ PaM များ ရွေးချယ်မှု၊ ဒီဇိုင်း ရေးဆွဲမှု၊ အကောင်အထည်ဖော်မှုအတွက် မည်သည့် အကြံပြုချက် အမျိုးအစားများ ပြုလုပ်မည်နည်း၊ reversal ဖြစ်နိုင်ခြေများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အဆိုပြုထားသော အခြားနည်းလမ်းများ ရှိပါသလား၊</p>	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>စ.၂.၁။ reversal ဖြစ်နိုင်ခြေများကို လျှော့ချရန် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင် မှုများ သို့မဟုတ် တွဲဖက်ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သည့် PaM များ ရာခိုင်နှုန်း၊ (reversal များ ဖြစ် ပေါ်နိုင်ခြေရှိကြောင်း ဆန်းစစ်တွေ့ရှိသည့် စုစုပေါင်း PaM အရေအတွက်ထဲမှ)၊ ဤညွှန်းကိန်းကို စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုချင်းစီအတွက် သီးခြားစီ အစီရင်ခံသင့် သည် (ဥပမာ NRS၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အဆင့် REDD+ စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု၊ စသည်)။</p>
	<p>❖ Reversal ဖြစ်နိုင်ခြေ အန္တရာယ်များကို လျှော့ ချရန် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော</p>	<p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p>စ.၂.၂။ အကောင်အထည်ဖော်စဉ်ကာလအတွင်း reversal များ ဖြစ်ပေါ် နိုင် ခြေများကို လျှော့ချရန် ဖော်ထုတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း မှတ်တမ်းများရှိသည့် PaM များ ရာခိုင်နှုန်း၊</p>

	<p>နည်း လမ်းများအား အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဆိုလိုသည်မှာ PaM များအား အကြံပြုချက်များနှင့်အညီ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ရှိ/မရှိ၊ အခြားအကြံပြုထားသော နည်းလမ်း များအား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ရှိ/မရှိ၊</p> <p>❖ Reversal များ ဖြစ်ပေါ် ခဲ့ခြင်း ရှိခဲ့ပါက ယင်း နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များ (အတိုင်းအတာ၊ နေရာဒေသ၊ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိ သော အကြောင်းရင်းများ)</p>	လိုက်နာကျင့်သုံး	စ.၂.၃။ ရေးဆွဲထားသော မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းအရေ အတွက်နှင့် လွှမ်းခြုံသည့် ဧရိယာ (ခ.၃.၂ နှင့် ချိတ်ဆက်)၊
<p>စံသတ်မှတ်ချက် စ-၃။ နိုင်ငံအဆင့် သစ်တောစောင့်ကြည့် လေ့လာမှု စနစ်ကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရာတွင် Reversal များကို ဖော်ထုတ်သိရှိ၍ စီမံကိုင်တွယ်နိုင်သော စနစ်မျိုး ဖြစ်အောင် ရေးဆွဲသင့်ပါသည်။</p>	<p>❖ အောက်ပါတို့အပါအဝင် အမျိုးသား သစ်တောစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုစနစ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ -</p> <p>❖ သစ်တောသယံဇာတများစာရင်းအပါအဝင် NFMS ၏ အစိတ်အပိုင်းများ/ ဒီဇိုင်း၊</p> <p>❖ လက်ရှိတွင် NFMS အား reversal ဖြစ်ပွားမှုများ (ဖြစ်ပွားနိုင်ခြေရှိသော reversal များ) ကို ထောက်လှမ်းသိ ရှိရန် အသုံးပြုနိုင်ပါမည်လား၊ အသုံး မပြုနိုင်သေးပါက အသုံးပြုနိုင်သည် အထိ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာ အောင်</p>	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

	<p>လုပ်ဆောင်ရန် အစီအစဉ် များ ရှိပါသလား၊ ရှိပါကမည်သို့နည်း၊</p> <p>❖ Reversal များ ပြဿနာအား စီမံ ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းများအတွက် လိုအပ်သော အချက်အလက်များ ရရှိနိုင်ရန် NFMS မှ/ နောက်ဆက်တွဲ အစီရင်ခံမှုနှင့် ဆန်းစစ်လေ့လာမှုများမှ သတင်းအချက်အလက်များကို အသုံး ပြုနိုင်ရန် စီစဉ်ထားသည့် နည်းလမ်း သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစဉ်ဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များ</p>		
	<p>❖ Reversal များကို ဖော်ထုတ်သိရှိရန်နှင့် ၎င်း တို့အား စီမံကိုင်တွယ်ရန်အတွက် NFMS စနစ် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များ၊ ဥပမာ မည်သည့် ဖြစ် ပွားမှု (ရှိခဲ့လျှင်) အမျိုးအစားများကို ဖော် ထုတ်တွေ့ရှိခဲ့ပြီး မည်သို့ စီမံကိုင်တွယ် သနည်း၊</p>	လိုက်နာကျင့်သုံး	စ.၃.၁။ ဖော်ထုတ်သိရှိသည့် reversal ဖြစ်ပေါ်မှု အရေအ တွက်နှင့် ထိခိုက်သည့် ဧရိယာ၊ နောက်ဆက်တွဲ စီမံအုပ် ချုပ်မှုလုပ်ငန်းများမှတစ်ဆင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခဲ့သည့် reversal အရေအတွက်/ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ဧရိယာ
စံသတ်မှတ်ချက် စ-၄။ Reversal များကို ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိ ရာမှ ရရှိခဲ့သော သင်ခန်းစာများအား အနာဂတ် မူဝါဒများ နှင့်	❖ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိသော reversal များ ဖြစ်ပွားရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများကို ဆန်းစစ်လေ့လာကာ အနာဂတ် PaM များတွင် အလားတူပြဿနာများကို ရှောင်ရှားနိုင်သည့် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရန် ချ မှတ်ထားသော	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

နည်းလမ်းများကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရာတွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားကာ ရေးဆွဲသင့်ပါသည်။	ဆန်းစစ်လေ့လာမှု/ ပြန် လှန်သုံးသပ်စစ်ဆေးမှုလုပ်ငန်းစဉ် အကြောင်းသတင်းအချက်အလက်များ၊		
	❖ Reversal များ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိမှုမှ ရရှိသည့် သင်ခန်းစာများနှင့် ယင်းတို့အား PaM များ၏ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲမှု နှင့်/သို့မဟုတ် အကောင် အထည်ဖော်မှုတွင် အပြောင်းအလဲများ ပြုလုပ်ရန် မည်သို့ အသုံးပြုကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	စ.၄.၁။ အနာဂတ်တွင် reversal များ ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရှောင်ရှား နိုင်ရန် PaM များ နှင့်/သို့မဟုတ် REDD+ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အရေအတွက်၊
<p>အခြေခံစည်းမျဉ်း ဆ။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအား ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ နေရာရွှေ့ပြောင်း ဖြစ်ပေါ်မှု*ကို ရှောင်ရှား နိုင်ရန် သို့မဟုတ် အနည်းဆုံးဖြစ် အောင် လျှော့ချနိုင်ရန် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။</p> <p>*ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှုများ နေရာရွှေ့ပြောင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်း (Displacement of emissions) ဆိုသည်မှာ REDD+ PaM တစ်ခုသည် ရင်းမြစ်တစ်ခု သို့မဟုတ် နေရာ တစ်နေရာမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု များကို အောင်မြင်စွာ လျှော့ချနိုင်သော်လည်း တစ်ချိန်တည်းတွင် အခြား ရင်းမြစ်တစ်ခု သို့မဟုတ် နေရာတစ်နေရာမှ ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှုများ တိုးလာစေသည့် အခြေအနေ ဖြစ်ပါသည်။</p>			
စံသတ်မှတ်ချက် ဆ-၁။ အဆိုပြုထားသော REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်း များ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်နိုင် ခြေများကို လေ့လာဆန်း စစ်သောအခါတွင်	❖ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဆီလျော်ကိုက်ညီသည့် displacement ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ချက်(များ) ဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များ၊ (ဥပမာ ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှုများအား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖြစ်စေရန် ဖွင့်ဆိုမှု၊ အခြားသော ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ပါးရေး လုပ်ဆောင်ချက်များမှ)၊	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ

<p>displacement of emission များ ဖြစ်နိုင်ခြေကို ထည့်သွင်းဆန်းစစ်သင့်ပါသည်။ ထိုသို့ဆန်းစစ်ရာတွင် မြေအသုံးချမှုများ သွယ်ဝိုက်ပြောင်းလဲနိုင်ခြေ (ဥပမာ မြေအသုံးချမှုသည် နေရာ တစ်နေရာမှ အခြားတစ်နေရာသို့ ကူးပြောင်း သွားခြင်း) နှင့် PaM တစ်ခု၏ မှန်လုံအိမ် ဓါတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှု စုစုပေါင်းအပေါ် သက်ရောက်မှု (ဥပမာ - သစ်တောပြုန်းတီးမှုအား အောင်မြင်စွာ လျှော့ချနိုင်သော PaM များ ပင်လျှင် မြေအသုံးချမှုသည် ကာဗွန်ကြွယ်ဝသော အခြားဂေဟစနစ်များသို့ ကူးပြောင်းသွားခြင်းမျိုး ရှိပါက ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများအပေါ် ဆိုးကျိုး သက်ရောက်မှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ သစ် ဆွေးမြေ သို့မဟုတ် သစ် အခြေခံသော</p>	<p>❖ REDD+ PaM များအတွက် displacement ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို ဆန်းစစ်လေ့လာ ရန် အသုံးပြုသော ချဉ်းကပ်နည်းများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ဆန်းစစ်လေ့လာမှုများအား မည်သို့ ဆောင်ရွက်နေသည်/ ဆောင်ရွက်မည် အပါအဝင်)၊</p> <p>❖ Displacement ဖြစ်နိုင်ခြေအန္တရာယ်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာမှုအား ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအချက်များ၊ ခွဲတမ်းစနစ်များ သို့မဟုတ်မြေယာနှင့်စပ်လျဉ်းသော မူဝါဒများ၊ သစ်တောမဟုတ်သော ဂေဟစနစ်များသို့ ဖိအားများ ပြောင်းလဲကျရောက်မှု၊ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု ရင်းမြစ်အမျိုးမျိုးကြား ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် မြေအသုံးချမှုများ သွယ်ဝိုက်ပြောင်းလဲမှုနှင့်ဆက်သွယ်သည့် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေများအပါအဝင်)၊ ဥပမာ အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ ဆန်းစစ်လေ့လာချက် များအား မည်သည့်အချိန်တွင် မည်သည့်PaM များ/ မည်သည့်နေရာများ၌ မည်သို့ ဆောင်</p>	<p></p> <p>လိုက်နာကျင့်သုံး</p>	<p></p> <p>ဆ.၁.၁။ မြေအသုံးချမှုများ သွယ်ဝိုက်ပြောင်းလဲမှု၊ သစ်တောမဟုတ်သော ဂေဟစနစ်များသို့ ဖိအားများ ပြောင်းလဲကျရောက်မှု၊ ရုပ်ကြွင်းလောင်စာများကဲ့သို့ မြေအခြေပြုခြင်း မဟုတ်သည့် ရင်းမြစ်များမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် displacement ဖြစ်နိုင်ခြေများအပါအဝင် displacement ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ (နှင့် ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသား ထဲတွင် ပါဝင်သည့် အဓိကထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ) ကို ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် လေ့လာစိစစ်ရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဆန်းစစ်လေ့လာမှု/ လုပ်ငန်းစဉ်များ အရေအတွက်၊</p>
--	---	---------------------------------	--

လောင်စာများ သို့မဟုတ် ထုတ်ကုန် ပစ္စည်းများကို အစားထိုး သော အရာများ ကိုယ်တိုင်က ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု မြင့်မားနေခြင်း) တို့ကို ထည့်သွင်း ဆန်းစစ်သင့် ပါသည်။	ရွက်ခွဲသနည်း၊ အဓိကဖော်ထုတ်တွေ့ရှိသော အန္တရာယ်များမှာ အဘယ်နည်း၊		
စံသတ်မှတ်ချက် ဆ-၂။ ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှုများ နေရာရွှေ့ပြောင်း ဖြစ်နိုင်ခြေ အန္တရာယ်ကို ဖော်ထုတ် တွေ့ရှိသော နေရာ များတွင် မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်း များအား သင့်လျော်သည့် ပုံစံဖြင့် ရွေးချယ်ခြင်း၊ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း တို့မှတစ်ဆင့် ယင်းတို့အား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း သင့်ပါသည်။	❖ PaM များအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲ သည့် အဆင့်အတွင်း displacement ဖြစ်နိုင်ခြေအန္တရာယ်များကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်ကာ ထိုအန္တရာယ်များကို လျှော့ချသည့် နည်းလမ်းများအား ဖော် ထုတ်ရန် ချမှတ်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ် (ရှိလျှင်) အကြောင်း သတင်းအချက် အလက်များ (သင့်လျော်သည့် PaM များ ရွေးချယ်ခြင်း၊ ဒီဇိုင်းဆွဲခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းများမှ တစ်ဆင့် အပါအဝင်) (ဆ-၁ နှင့် ထပ်နေပါသည်)။	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ
	❖ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု နေရာပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ် နိုင်ခြေ အန္တရာယ်များကို လျှော့ချသည့် နည်းလမ်းများအား သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုသည့်	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဆ.၂.၁။ displacement ဖြစ်နိုင်ခြေများကို လျှော့ချရန် ညှိနှိုင်း ပြင်ဆင်မှုများ သို့မဟုတ် တွဲဖက်ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်း များကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သည့် PaM များ ရာခိုင်နှုန်း၊ (displacement

	<p>လုပ်ငန်းစဉ် အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဆိုလိုသည်မှာ PaM များ ရွေးချယ်မှု၊ ဒီဇိုင်း ရေးဆွဲမှု၊ အကောင်အထည်ဖော်မှုအတွက် မည်သည့် အကြံပြုချက် အမျိုးအစားများ ပြုလုပ်မည်နည်း၊ displacement ဖြစ်နိုင်ခြေ များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အဆိုပြုထားသော အခြားနည်းလမ်းများ ရှိပါသလား၊</p> <p>❖ Displacement ဖြစ်နိုင်ခြေ အန္တရာယ်များကို လျှော့ချရန် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော နည်းလမ်းများအား အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဆိုလိုသည်မှာ PaM များအား အကြံပြုချက်များနှင့် အညီ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ရှိ/မရှိ၊ အခြားအကြံပြုထားသော နည်းလမ်းများအား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ရှိ/မရှိ၊</p> <p>❖ Displacement များ ဖြစ်ပေါ် ခဲ့ခြင်း ရှိခဲ့ပါက ယင်း နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များ (အတိုင်းအတာ၊ နေရာဒေသ၊ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိ သော အကြောင်းရင်းများ)</p>		<p>များ ဖြစ် ပေါ်နိုင်ခြေရှိကြောင်း ဆန်းစစ်တွေ့ရှိသည့် စုစုပေါင်း PaM အရေအတွက်ထဲမှ၊ ဤညွှန်းကိန်းကို စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုချင်းစီ အတွက် သီးခြားစီ အစီရင်ခံသင့် သည် (ဥပမာ NRS၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အဆင့် REDD+ စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု၊ စသည်)၊</p>
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ဆ.၂.၂။ အကောင်အထည်ဖော်စဉ်ကာလအတွင်း displacement များ ဖြစ်ပေါ် နိုင် ခြေများကို လျှော့ချရန် ဖော်ထုတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း မှတ်တမ်းများရှိသည့် PaM များ ရာခိုင်နှုန်း၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ဆ.၂.၃။ အစားထိုးလုပ်ကိုင်နိုင်သော/ ရေရှည်လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်း အစီ အစဉ် (င.၄.၂ နှင့်ချိတ်ဆက်)၊
		လိုက်နာကျင့်သုံး	ဆ.၂.၄။ ရေးဆွဲထားသည့် မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းများ အရေအတွက်နှင့် လွှမ်းခြုံသည့် ဧရိယာ (ခ.၃.၂ နှင့် ချိတ်ဆက်)၊

<p>စံသတ်မှတ်ချက် ဆ-၃။ နိုင်ငံအဆင့် သစ်တော စောင့်ကြည့် လေ့လာမှု စနစ်ကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရာတွင် မြေအသုံးချမှု သွယ်ဝိုက် ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှုများ နေရာ ရွှေ့ပြောင်း ဖြစ်ပေါ်မှုကို ဖော်ထုတ်သိရှိ၍ စီမံ ကိုင်တွယ်နိုင်သည့် စနစ် မျိုးဖြစ်အောင် ရေးဆွဲသင့်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ အောက်ပါတို့အပါအဝင် အမျိုးသား သစ်တောစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုစနစ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ - ❖ သစ်တောသယံဇာတများစာရင်းအပါအဝင် NFMS ၏ အစိတ်အပိုင်းများ/ ဒီဇိုင်း၊ ❖ လက်ရှိတွင် NFMS အား reversal ဖြစ်ပွားမှုများ (ဖြစ်ပွားနိုင်ခြေရှိသော displacement များ) ကို ထောက် လှမ်းသိ ရှိရန် အသုံးပြုနိုင်ပါမည် လား၊ အသုံးမပြုနိုင်သေးပါက အသုံးပြုနိုင်သည်အထိ တိုးတက် ကောင်းမွန်လာအောင် လုပ်ဆောင် ရန် အစီအစဉ်များ ရှိပါသလား၊ ရှိပါကမည်သို့နည်း၊ ❖ သွယ်ဝိုက်ပြောင်းလဲမှုများအပါအဝင် မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်းများကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းရင်း များအား မည်သို့ ဆန်းစစ်လေ့လာမည်နည်း၊ ❖ Displacement ပြဿနာအား စီမံ ဆောင်ရွက်မည့် နည်းလမ်းများအတွက် လိုအပ်သော အချက်အလက်များ ရရှိ နိုင်ရန် NFMS မှ/ နောက်ဆက်တွဲ အစီ ရင်ခံမှုနှင့် ဆန်းစစ်လေ့လာမှုများမှ သတင်းအချက်အလက်များကို အသုံး ပြုနိုင်ရန် စီစဉ်ထားသည့် နည်းလမ်း 	<p>စီမံဆောင်ရွက်</p>	<p>ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ</p>
--	--	----------------------	--

	သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစဉ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ		
	❖ Displacement များကို ဖော်ထုတ်သိရှိရန်နှင့် ၎င်း တို့အား စီမံကိုင်တွယ်ရန်အတွက် NFMS စနစ် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဥပမာ မည်သည့် ဖြစ်ပွားမှု (ရှိခဲ့လျှင်) အမျိုးအစားများကို ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိခဲ့ပြီး မည်သို့ စီမံကိုင်တွယ်သနည်း၊	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဆ.၃.၁။ ဖော်ထုတ်သိရှိသည့် displacement ဖြစ်ပေါ်မှု အရေအတွက်နှင့် ထိခိုက်သည့် ဧရိယာ၊ နောက်ဆက်တွဲ စီမံအုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်းများမှတစ်ဆင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခဲ့သည့် displacement အရေအတွက်/ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ဧရိယာ
စံသတ်မှတ်ချက် ဆ-၄။ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ ရွှေ့ပြောင်းဖြစ်ပေါ်မှုကို ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိရာမှ ရရှိခဲ့သော သင်ခန်းစာများအား အနာဂတ် မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်း များကို ဒီဇိုင်း ရေးဆွဲရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ ရေးဆွဲသင့် ပါသည်။	❖ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိသော displacement များ ဖြစ်ပွားရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း များကို ဆန်းစစ်လေ့လာကာ အနာဂတ် PaM များတွင် အလားတူပြဿနာများ ကို ရှောင်ရှားနိုင်သည့် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရန် ချ မှတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာမှု/ ပြန်လှန်သုံးသပ်စစ်ဆေးမှုလုပ်ငန်းစဉ် အကြောင်းသတင်းအချက်အလက်များ၊	စီမံဆောင်ရွက်	ရှင်းလင်းတင်ပြသည့်စာသားပုံစံဖြင့်သာ
	❖ Displacement များ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိမှုမှ ရရှိသည့် သင်ခန်းစာများနှင့် ယင်းတို့အား PaM များ၏ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲမှု နှင့်/သို့မဟုတ် အကောင် အထည်ဖော်မှုတွင် အပြောင်းအလဲများ ပြုလုပ်ရန် မည်သို့	လိုက်နာကျင့်သုံး	ဆ.၄.၁။ အနာဂတ်တွင် displacement များ ဖြစ်ပေါ်မှုကို ရှောင်ရှား နိုင်ရန် PaM များ နှင့်/သို့မဟုတ် REDD+ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အရေအတွက်၊

	<p>အသုံးပြုကြောင်း သတင်းအချက်အလက်များ၊</p> <p>❖ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိသည့် displacement များ၏ အကြောင်းရင်းခံများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ (ဥပမာ သစ်ခုတ်ခြင်း၊ မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်း၊ မူလအကြောင်းရင်းခံများ)၊</p>		
--	--	--	--

နောက်ဆက်တွဲ (၃) – NFI၊ NFMS နှင့် SIS တို့ကြား ချိတ်ဆက်၍ ရနိုင်ခြေရှိသော အလားအလာများ

SIS စနစ်အတွက် လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းမှ စတင်၍ NFI/NFMS နှင့် SIS စနစ်တို့ကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများကို ရှာဖွေခဲ့ကြပါသည်။

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သတင်းလိုအပ်ချက်အချို့ကို NFI/NFMS မှ တစ်ဆင့် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိပါသည်။ သို့သော် ထိုအတွက် အချက်အလက် စုဆောင်းခြင်း၊ အချက်အလက်များကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း သို့မဟုတ် နည်းစနစ်များ၊ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များနှင့် လိုက်နာရမည့်ကျင့်ဝတ်များကို ပြုစုခြင်းတို့တွင် အပိုထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်မှုများ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

NFI/NFMS မှတစ်ဆင့် သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် မည်မျှခက်ခဲမည်ဆိုသည့်အပေါ်တွင် မူတည်၍ သတင်းလိုအပ်ချက်များကို အုပ်စုနှစ်စု ခွဲထားပါသည်။

ဆွေးနွေးမှုများမှ ရလဒ်များကို အောက်ပါဇယားများတွင် တင်ပြထားပြီး အနာဂတ်တွင် ဆောင်ရွက်မည့် SIS ဒီဇိုင်းပုံစံ ရေးဆွဲခြင်း/ လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ SIS စနစ် (ပို၍ကျယ်ပြန့်စွာဆိုရလျှင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း) အတွက် သတင်းလိုအပ်ချက်များ၏ အရေးပါမှုများကို နှိုင်းယှဉ်၍ လည်းကောင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိရန် အားထုတ်ရမည့် အတိုင်းအတာပေါ်တွင် အခြေခံ၍လည်းကောင်း မည်သည့်သတင်းအချက်အလက်များကို စုစည်းတင်ပြမည်ဆိုသည်ကို ဦးစားပေးအဆင့်များ သတ်မှတ်၍ ဆောင်ရွက်ရနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။

(၁) NFI/NFMS အတွက် လက်ရှိရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်များအရ အနည်းငယ် အားထုတ်လုပ်ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခြေရှိသော သတင်းလိုအပ်ချက်များ

လိုအပ်သော အချက်အလက်	NFI/NFMS မှ ကူညီပံ့ပိုးပေးနိုင်ခြေ နှင့် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သည့် လုပ်ငန်းများ	ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အကြံပြုချက်
သစ်တောမူဝါဒ ရည်မှန်းချက်များ နှင့် ဆက်နွှယ်သော	NFI မှ တိုင်းတာသည့် ပါရာမီတာ အများအပြားကို ဤနေရာတွင် အသုံးပြုနိုင် ပါ သည်။ လုပ်ဆောင်ရန် ကျန်ရှိသည့် အဓိကလုပ်ငန်းမှာ	<ul style="list-style-type: none"> နောက်ဆုံးချမှတ်ထားသည့် သစ်တောမူဝါဒ စာရွက်စာတမ်း

<p>REDD+ ရလဒ်များ၊ ဥပမာ အမြဲတမ်း သစ်တောနယ်မြေ အတွင်း ရောက်ရှိ နေသော သစ်တော များ၏ ဧရိယာ၊ အရေးကြီးသည့် သစ်တောအမျိုး အစားများ (ဥပမာ ကျွန်းတော) ၏ ကြီးထွားနှုန်း၊ သစ်များ၏ အရေ အတွက်နှင့် အရည် အသွေး</p>	<p>အသုံးအဝင်ဆုံး ပါရာ မီတာများကို ရွေးချယ်ရန်နှင့် လေ့လာ တွေ့ရှိရသည့် အပြောင်းအလဲများကို REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးနိုင်မည့် သင့်လျော်သည့် နည်းလမ်းတစ်ခုကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ် ပေးရန် ဖြစ်သည် (ကျွမ်းကျင်သူများမှ ဆောင်ရွက်သည့် အရည်အသွေးစံပြု ဆန်းစစ်လေ့လာမှု သို့မဟုတ် အရေ အတွက်စံပြု လေ့လာစိစစ်မှုတစ်ခု ဖြစ် နိုင်ပြီး ရှေ့ယခင်က ရှိခဲ့သည့် ဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲမှု ပုံစံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့် ခြင်း သို့မဟုတ် နေရာဒေသအလိုက် အကောင်အထည်ဖော်သည့် PaM များ အတွက်ဆိုလျှင် REDD+ ကို အကောင်အ ထည်ဖော်နေသော နေရာများနှင့် REDD+ လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေခြင်း မရှိ သည့် နေရာများ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။</p>	<p>များထဲမှ ရည်မှန်းချက်များကို ထုတ်နှုတ်ခြင်း၊</p> <ul style="list-style-type: none"> • SIS တွင် အသုံးပြုရန်အတွက် သေးငယ်သည့်/ နိုင်ငံနင်းနင်း လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် NFI ပါရာ မီတာများကို ရွေးချယ်ခြင်း၊ • အပြောင်းအလဲများကို REDD+ နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးနိုင်မည့် နည်းလမ်း ကို ရွေးချယ်ခြင်း (SIS သတင်း စနစ်၏ ပထမကာလအပိုင်းအခြား အတွက် အရည်အသွေးစံပြု ဆန်း စစ်လေ့လာမှုသည် အသင့်လျော် ဆုံးဖြစ်ဖွယ်ရှိပါသည်။)
<p>ရာသီဥတုပြောင်းလဲ မှု လျော့ပါးရေး မူဝါဒရည်မှန်းချက် များနှင့် ဆက်နွှယ် သည့် REDD+ ရလဒ်များ</p>	<p>NFMS မှ အချက်အလက်များပေါ်တွင် အခြေခံ၍ အမျိုးသားမှန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် REDD+ အစီ ရင်ခံတင်ပြခြင်းများအတွက် ဆီလျော် သည့် သတင်းအချက်အလက်များ (FREL နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ သစ်တောများမှ ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှုများ) ပြုစုသွားမည်ဖြစ် သည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ဤအဆင့်တွင် မည်သည်ကိုမျှ ထပ်မံဆောင်ရွက်ရန် မလိုသေးပါ။ အစီရင်ခံတင်ပြမှုစက်ဝန်းများ၏ အချိန်ကာလကဲ့သို့သော logistic ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို နောက် ပိုင်းတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရ ပါမည်။
<p>ရာသီဥတုပြောင်းလဲ မှုနှင့် လိုက်လျော ညီထွေဖြစ်စေရေး မူဝါဒရည်မှန်းချက် များနှင့် ဆက်နွှယ် သည့် REDD+ ရလဒ်များ</p>	<p>ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီ ထွေဖြစ်စေရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒစာရွက်စာ တမ်းများတွင် သစ်တောများ (သို့မဟုတ် သီးခြားသစ်တောဧရိယာများ/ သစ်တော အမျိုးအစားများ) နှင့်စပ်လျဉ်းသော ရည် ရွယ်ချက်များ သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားမည် ဆိုပါ က</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရေး မူဝါဒစာရွက်စာတမ်းများကို လေ့လာဆန်းစစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များ/ လုပ်ဆောင် ချက်များကို ရှာဖွေရပါမည်။ • အကယ်၍ သစ်တောနှင့်စပ်လျဉ်း သော ရည်ရွယ်ချက်များ သို့မဟုတ်

	<p>REDD+ သည် အဆိုပါရည်ရွယ်ချက်များ/လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကူညီပံ့ပိုးနိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ ပြသရန်အတွက် REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် ပေါင်းစပ်၍ NFMS အချက်အလက်များကို အလွယ်တကူ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။</p>	<p>လုပ်ဆောင်ချက်များ ရှိပါက REDD+ မှ ပါဝင်ကူညီနိုင်မှုများ ကို ပြသနိုင်မည့် နည်းလမ်းကို ရွေးချယ်ရပါမည်။</p>
<p>ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ မူဝါဒ ရည်မှန်းချက်များနှင့် ဆက်သွယ်သော REDD+ ရလဒ်များ</p>	<p>လက်ရှိအစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော NFI ပါရာမီတာအချို့ (ဥပမာ မြေဆီလွှာ အတွင်းရှိ အော်ဂဲနစ်ကာဗွန်) သည် ဆီလျော်အသုံးတည့်နိုင်ပြီး NFI ဒီဇိုင်း တွင် ဆီလျော် အသုံးတည့်မည့် ပါရာ မီတာများ (ဥပမာ ဖြစ်ပွားလျက် ရှိသည့် မြေဆီလွှာတိုက်စားမှု၊ ရေအရည်အသွေး) ထပ်မံ ထည့်သွင်းနိုင်ပါသည်။ သို့သော် နမူနာသိပ်သည်းဆ (sample density) သည် REDD+ ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကောက်ချက်ဆွဲနိုင်လောက်သည့် အတိုင်းအတာအထိ မြင့်မားခြင်း မရှိဟု ယူဆနိုင်ဖွယ်ရှိ ပါသည်။</p> <p>အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ် သည့် ဧရိယာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်ထားသည်များ ရှိလျှင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်ရေးအတွက် အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း အတိုင်း REDD+ သည် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းရာတွင် (ဥပမာ သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် မူလအတိုင်းပြန်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း) ပါဝင်ကူညီနေကြောင်း ပြသနိုင်ရန်အတွက် NFMS မှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • SIS အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ NFI ပါရာမီတာများကို အသုံးပြု နိုင်မည့် အခြေအနေကို သိရှိရန် အတွက် NFI sample density ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဆန်းစစ်ခြင်း (ဦးစားပေးအဆင့် နိမ့်ပါသည်)။ • အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ဧရိယာများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များ (ဥပမာ ရေဝေရေလဲဒေသ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဧရိယာများ) သို့မဟုတ် ထိုကဲ့သို့ သော အချက်အလက်များကို ပြုစုစုဆောင်းရန် အစီအစဉ်များ ECD သို့မဟုတ် FD တွင် ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ခြင်း • အကယ်၍ အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ဧရိယာ များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အချက် အလက်များ ရှိပါက ထိုဧရိယာများ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရာတွင် REDD+ မှ ပါဝင်ကူညီနိုင်မှုများ ကို ပြသနိုင်မည့် နည်းလမ်းကို ရွေးချယ်ရပါမည်။

<p>ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှု တန်ဖိုး မြင့်မားသော ဧရိယာများအပေါ် REDD+ ၏ သက်ရောက်မှုများ (အထူးသဖြင့် မြေဆီလွှာနှင့် ရေ အရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း)။</p>	<p>အထက်ဖော်ပြပါ အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ဧရိယာများနှင့် များစွာ ဆက်စပ်နေပါသည်။ အဓိကကျ သည့် သစ်တောဂေဟစနစ် ဝန်ဆောင်မှု များ ပေးနေသော ဧရိယာများကို စနစ် တကျ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားပြီးဖြစ် လျှင် အဆိုပါဧရိယာများအပေါ် REDD+ ၏ သက်ရောက်မှုများကို ပြသရန် အတွက် NFMS မှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ECD သို့မဟုတ် FD တွင် အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ဧရိယာများဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ရှိ/မရှိနှင့် ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုး မြင့်မားသော ဧရိယာများကို ကိုယ်စားပြုမည့် နေရာများအား စဉ်းစားပေးနိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ရပါမည်။ • အရေးကြီးသည့် ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးနေသော နေရာများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို ပေးနိုင်သော သို့မဟုတ် ပြုစုပေးနိုင်သော အခြားသင့်လျော်သည့် dataset များ ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ရပါမည် (ဥပမာ အနာဂတ်တွင် အရေးကြီး သည့် NTFP များကို ပံ့ပိုးပေးသည့် နေရာများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ် ရန် NFI ကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်း အတွက် သင့်လျော်သည့် နေရာများဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ MTE တွင် ရှိကောင်းရှိနိုင်သည်။) • အကယ်၍ ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင် မှု တန်ဖိုး မြင့်မားသော ဧရိယာများ အကြောင်း သင့်လျော်သည့် အချက်အလက်များ ရှိလျှင် သို့မဟုတ် ပြုစုထုတ်ပြန်နိုင်မည် ဆိုလျှင် အဆိုပါဧရိယာများအပေါ် REDD+ ၏ သက်ရောက်မှုများကို ပြသနိုင်မည့် နည်းလမ်းတစ်ခုကို ရှာဖွေရပါမည်။
<p>ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ဆိုင်ရာ မူဝါဒ ရည်မှန်းချက်များ နှင့်</p>	<p>REDD+ သည် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများအတွက် အဓိကကျသည့် နေရာများရှိ သစ်တော များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း သို့မဟုတ် မူလအတိုင်းပြန်ဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းလုပ်ဆောင်ခြင်းတို့တွင် ပါဝင်</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများအတွက် အရေးကြီးသော ဧရိယာများကို ဖော်ပြ သည့် မည်သည့် မြေပုံများကို အစိုးရမှ အသိအမှတ်ပြုကြောင်း လေ့လာဆန်းစစ်ရပါမည်။

<p>စပ်လျဉ်းသည့် REDD+ ရလဒ်များ</p>	<p>ကူညီနေကြောင်း ပြသရန်အတွက် NFMS မှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုနိုင် ပါသည်။</p> <p>လက်ရှိ NFI ဒီဇိုင်းတွင် အပင်မျိုးကွဲများ ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါ သည်။</p> <p>သစ်တောဖွဲ့စည်းပုံ ပါရာမီတာ များမှ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ဆိုင်ရာ အချက် အလက်များကို တွက်ထုတ်ယူသည့် နည်းစနစ်များကို ပြုစုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှုအချို့ လိုအပ်ပါလိမ့်မည် (ဥပမာ စံကိုက်ချိန် ညှိခြင်း (calibration)၊ အမြဲတမ်းနမူနာ ကွက်များ)၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ စုဆောင်းရေး အတွက် ဆိုလျှင် များစွာ ပိုမို အားထုတ် ရန် လိုမည်ဖြစ်ပြီး NFI အတွင်း ထည့်သွင်းရန် ခက်ခဲမည်ဖြစ်သည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အဆိုပါဧရိယာများ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှုတွင် REDD+ ၏ ပါဝင်ကူညီမှုများကို ပြသနိုင်မည့် နည်းလမ်းတစ်ခုကို ရွေးချယ်ရ ပါမည်။ • NFI sample density သည် အပင် မျိုးကွဲများဆိုင်ရာ အချက်အလက် များကို SIS အတွက် ညွှန်ကိန်း အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်မည့် အတိုင်း အတာ ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ရမည်။ • သစ်တောဖွဲ့စည်းပုံပေါ်တွင် အခြေပြု၍ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ဆိုင်ရာ ညွှန်ကိန်းများကို ပြုစုနိုင်ရေး အတွက် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်မည့် အတိုင်းအတာကို ဆန်းစစ်ရမည်။
<p>နေရင်းဒေသများ တစ်ဆက်တစ်စပ် တည်းရှိမှုအပေါ် REDD+ ၏ သက်ရောက်မှုများ</p>	<p>လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေရပ်ဒေသ များ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ရှိမှုအတွက် အရေးပါသော နေရာဒေသများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အစပ်အဟပ်မိသော dataset မရှိသေးပါ။ သို့သော် ထိုနေရာ ဒေသများကို လေ့လာထားသည့် လေ့လာ မှုများ ရှိခဲ့လျှင် အဆိုပါနေရာများရှိ သစ်တောများကို ထိန်းသိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် မူလအနေ အထားသို့ ပြန် လည်ရောက်ရှိအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ REDD+ ၏ သက် ရောက်မှုများကို ပြသနိုင်ရန်အတွက် NFMS မှ အချက်အလက်များကို အလွယ် တကူ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သင့်လျော်သည့် နည်းစနစ်တစ်ခုကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါက NFMS မှ အချက်အ လက်များကို တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းရှိမှု အညွှန်းကိန်း (connectivity index) တွက် ချက်ရာတွင်လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • နေရင်းဒေသများ တစ်ဆက် တစ်စပ်တည်း ဖြစ်မှု အတွက် အရေးပါသော နေရာများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်နိုင်သော သို့မဟုတ် နေရင်းဒေသများ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ဖြစ်မှု အညွှန်းကိန်း တွက်ချက်နိုင်သော သင့်လျော်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လိုအပ်သော အချက်အလက်များ (ဥပမာ နေရင်းဒေသအမျိုးမျိုး ပျံ့နှံ့တည်ရှိနေပုံဆိုင်ရာ အချက် အလက်များ) ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ရ ပါမည်။ နမူနာယူနိုင်မည့် ဒေသ တွင်းရှိ အခြားနိုင်ငံများမှ လုပ် ဆောင်ထားသည့် လုပ်ငန်းများ ရှိနိုင်ကြောင်းကို သတိပြုရပါမည် (ဥပမာ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ သစ်တောများ အစိတ်စိတ် အပိုင်း ပိုင်းဖြစ်ခြင်း ဆိုင်ရာ အညွှန်းကိန်း အတွက် စဉ်းစားသုံးသပ်ပုံများ)။

		<ul style="list-style-type: none"> • နေရင်းဒေသများ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ဖြစ်မှု အတွက် အရေးပါသော နေရာများ၏ မြေပုံများကို ရေးဆွဲရန်၊ သို့မဟုတ် နေရင်းဒေသများ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းဖြစ်မှု အညွှန်းကိန်း တွက်ချက်ရန် အားထုတ်လုပ် ဆောင်ရွက်မည့် အတိုင်းအတာကို ဆန်းစစ်ရပါမည်။
ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့် ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ပါးရေး မူဝါဒများ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် REDD+ ရလဒ်များ	အကယ်၍ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ပါးရေးအတွက် အရေးပါသော သစ်တောဧရိယာများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသည်များ ရှိလျှင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်ရေးအတွက် အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း REDD+ သည် အဆိုပါ ဧရိယာများရှိ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ ကို ထိန်းသိမ်းရာတွင် (ဥပမာ သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် မူလအတိုင်းပြန်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း) ပါဝင်ကူညီနေကြောင်း ပြသနိုင်ရန် အတွက် NFMS မှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။	<ul style="list-style-type: none"> • ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ပါးရေး မူဝါဒစာရွက်စာတမ်းများတွင် သစ်တောများနှင့် စပ်လျဉ်းသော ရည်ရွယ်ချက်များ သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်ချက်များ ပါဝင်ခြင်း ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ရပါမည်။ • သစ်တောနှင့် စပ်လျဉ်းသော ရည်ရွယ်ချက်များ သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်ချက်များ ရှိနေလျှင် REDD+ ၏ ပါဝင်ကူညီမှုကို ပြသနိုင်မည့် နည်းလမ်းတစ်ခုကို ရွေးချယ်ရပါမည်။
ကုန်းမြေထိခိုက် ပျက်စီးခြင်းနှင့် သဲကန္တာရ ဖြစ်ခြင်း ဆိုင်ရာ မူဝါဒ ရည်မှန်းချက်များနှင့် ဆက်သွယ်သည့် REDD+ ရလဒ်များ၊	သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းသော ဧရိယာများ သို့မဟုတ် သဲကန္တာရဖြစ်ခြင်း နှင့် ကုန်းမြေထိခိုက်ပျက်စီးခြင်း အန္တရာယ်ရှိသော သစ်တောဧရိယာများ ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်ပါက ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်ရေးအတွက် အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း REDD+ သည် အဆိုပါ ဧရိယာများရှိ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းရာတွင် (ဥပမာ သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> • သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းသော ဧရိယာများ သို့မဟုတ် သဲကန္တာရဖြစ်ခြင်း နှင့် ကုန်းမြေထိခိုက်ပျက်စီးခြင်း အန္တရာယ်ရှိသော သစ်တောဧရိယာများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ထားခြင်း ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ရပါမည် (IUCN နှင့် FD မှ ပြုစုထားသည့် သစ်တော များ မူလအခြေအနေ ပြန်လည်ရောက်ရှိအောင် ပျိုးထောင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများပြ မြေပုံအတွက် အသုံးပြုသည့် အချက်အလက်များ

	<p>သို့မဟုတ် မူလအတိုင်းပြန်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက် (ခြင်း) ပါဝင်ကူညီနေကြောင်း ပြသနိုင်ရန်အတွက် NFMS မှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။</p> <p>သစ်တောများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအတန်းအစား ကျဆင်းမှုကို ဆန်းစစ်မည့် နည်းစနစ် များကို NFI အတွက် ပြုစုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် အားစိုက်ထုတ်မှုအချို့ လိုအပ် ပါလိမ့်မည်။</p>	<p>သည် ဤနေရာတွင် အသုံးဝင်နိုင်ပါသည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • ထိုကဲ့သို့သော ဧရိယာများဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ရှိပါက ၎င်းတို့ ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရာ တွင် REDD+ မှ ပါဝင်ကူညီမှုကို ပြသနိုင်မည့် နည်းလမ်းတစ်ခုကို ရွေးချယ်ရပါမည်။ • NFI အကွက်များရှိ သစ်တောများ ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ အတန်းအစားကျဆင်း မှုကို ဆန်းစစ်ရန် နည်းစနစ်များ ပြုစုနိုင်ရေး လိုအပ်မည့် အားထုတ် လုပ်ကိုင်မှု အတိုင်းအတာကို ဆန်း စစ်ရပါမည်။
သဘာဝတောများ ၏ ဖုံးလွှမ်းမှုနှင့် အရည်အသွေးတို့ နှင့် စပ်လျဉ်းသော REDD+ ရလဒ်များ	<p>NFI နှင့် NFMS တို့သည် သဘာဝတော များ ဖုံးလွှမ်းမှု၏ အပြောင်းအလဲများ၊ အနာဂတ်အလားအလာများ ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ အလွယ်တကူ ပုံဖော် ပေးနိုင်ပါသည်။ သို့သော် သဘာဝတော များနှင့် သစ်တောစိုက်ခင်းများကြား ခွဲခြားနိုင်ရန် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ လိုအပ်ပါသည်။</p> <p>မူလအခြေအနေ ပြန်ရောက်အောင် ပြန်လည်ပျိုးထောင် ထားသော သစ်တောများအတွက် ဆိုလျှင် အထူးခက်ခဲနိုင်ခြေရှိပါသည်။ ‘သဘာဝ တော’ ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို NFI သစ်တောအမျိုးအစားများပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ဖွင့်ဆိုမည်ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိပါ သည် (ဥပမာ သစ်တောစိုက်ခင်းအဖြစ် အမျိုးအစားသတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသော သစ်တောဧရိယာများအားလုံးကို သဘာဝ တောဟု ယူဆနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် သစ်တောအမျိုးအစားတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသော သစ်တောများ အားလုံးသည် သဘာဝတော မဟုတ်ဟု ယူဆနိုင်ပါသည်။)။ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် များသည် ‘သစ်တောများအပြင်ဘက်ရှိ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ‘သဘာဝတော’ အတွက် အလုပ် ဖြစ်မည့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ ကို အဆိုပြုတင်ပြပြီး ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှု (c) နှင့် ဆက်စပ်၍ အသုံးပြုသင့်သည့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့် ဆိုချက်ကို အများသဘောတူညီ ချက် ရယူသတ်မှတ်ရပါမည် (REDD+ လုပ်ငန်းစဉ် အတွင်း အပြင်နှစ်မျိုးစလုံးတွင် အခြား သော mapping လုပ်ငန်းများ၊ စာရင်းအင်းများအတွက် တွဲဖက် အသုံးပြုနိုင်ရန် လိုအပ်သည့် အချက်ကိုလည်း မမေ့မလျော့ ရှိရပါမည်)။ • သဘာဝတောများ ဖုံးလွှမ်းမှုကို တိုင်းတာခြင်းနှင့် အစီရင်ခံတင်ပြ ခြင်းအတွက် နည်းလမ်းတစ်ခုကို ရွေးချယ်ရပါမည်။ • NFI/NFMS မှတစ်ဆင့် သဘာဝ တောများ၏ အရည်အသွေးကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမည့် နည်း စနစ်များ ပြုစုရေးအတွက် အား စိုက်ထုတ်ရမည့် အတိုင်းအတာကို ဆန်းစစ်ရပါမည်။

	<p>သစ်ပင်များ' အတွက်လည်း အကျိုးဝင် သည့် ဖွင့်ဆိုချက်များ ဖြစ်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း သတိပြုရပါမည်။</p> <p>သဘာဝတောများ၏ အရည်အသွေး ပြောင်းလဲမှုများ (ဥပမာ အတန်းအစား ကျဆင်း/ အနည်းငယ်ကျဆင်း/ ကျဆင်းခြင်းမရှိ) ကို NFI/NFMS မှတစ်ဆင့် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရန်အတွက် အသုံးပြုရမည့် နည်းစနစ်များကို ထပ်မံပြုစုရန် လိုအပ်နိုင်ပါသည်။</p> <p>NFI/NFMS အချက်အလက်များကို REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ နှင့်/သို့မဟုတ် သစ်တောမဟုတ်သည့်ကုန်းမြေဖုံးလွှမ်းမှု/ မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် ပေါင်းစပ်လိုက်မည်ဆိုလျှင် သဘာဝတောများ၏ အရည်အသွေးနှင့် ဖုံးလွှမ်းမှုအပေါ် REDD+ PaM များ၏ သက်ရောက်မှု (အထူးသဖြင့် REDD+ PaM များသည် သဘာဝတောများကို ပြောင်းလဲအသုံးပြုမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း မရှိကြောင်း ပြသနိုင်ရန်) ကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရန် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထိုအတွက် အသုံးပြုရမည့် နည်းစနစ် များကို ထပ်မံပြုစုရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည် (ဥပမာ ဧရိယာများတွင် သဘာဝတော များ ပြောင်းလဲအသုံးပြုသည့် ဖြစ်ရပ် များ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိရပါက အကြောင်း ရင်းများကို ဆန်းစစ်လေ့လာရန် လုပ်ငန်း လမ်းညွှန်များ ပြုစုခြင်း၊ အဆင့်များ (thresholds) သတ်မှတ်ခြင်း)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • သဘာဝတောများအပေါ် REDD+ PaM များ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု ကို ဆန်းစစ်နိုင်မည့် နည်းစနစ်များ ပြုစုနိုင်ရေး အားစိုက်ထုတ်ရမည့် အတိုင်းအတာကို အကဲဖြတ်ရပါ မည်။ အထူးသဖြင့် REDD+ PaM များကို အသုံးပြု၍ သဘာဝတော များကို ပြောင်းလဲအသုံးပြုသည့် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ထုတ်သိရှိရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လုပ်ဆောင်ရ ပါမည်။ • သဘာဝတောများအပေါ် REDD+ PaM များ၏ သက်ရောက်မှုကို ဆန်းစစ်တိုင်းတာရန် နည်းလမ်း တစ်ခုကို ရွေးချယ်ရပါမည်။
--	---	--

(၂) အသုံးပြုမည့်နည်းစနစ်များ ပြုစုခြင်း၊ NFI/NFMS ဒီဇိုင်းကို ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်ခြင်း
 နှင့်/သို့မဟုတ် ရန်ပုံငွေ များ ထပ်ဆောင်းပံ့ပိုးခြင်းတို့တွင် များပြားသည့် အင်အားစိုက်ထုတ်မှုများ
 ပြုလုပ်၍ ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်မည့် သတင်းလိုအပ်ချက်များ

လိုအပ်သော အချက်အလက်	NFI/NFMS မှ ကူညီပံ့ပိုးပေးနိုင်ခြေ နှင့် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သည့် လုပ်ငန်းများ	ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အကြံပြုချက်
စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်များ နှင့်စပ်လျဉ်းသော REDD+ ရလဒ်များ	NFI နှင့် NFMS နှစ်ခုစလုံးတွင် လူမှု စီးပွားဆိုင်ရာ အပိုင်းကဏ္ဍကို ထည့်သွင်းရန် လတ်တလော အစီအစဉ် မရှိ သေးပါ။ ထိုအပိုင်းသာ ပါဝင်မည် ဆိုပါက SIS အတွက် သင့်လျော်မည့် ပါရာမီတာများကို ထည့်သွင်းရန် လွယ်ကူမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ အိမ်ထောင်စု များ၏ ဝင်ငွေများ၊ NTFP များကို လက်လှမ်းမီမှု၊ အဓိက အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှု လုပ်ငန်းများ၊ ပတ်ဝန်းကျင် နှင့်ဆက်သွယ်သော ကျန်းမာရေးကိစ္စ များ ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ဖြစ်ပါ သည်။ ရလဒ်များ၏ ခိုင်မာမှုအတွက် sample density ၏ သက်ရောက်မှုများ ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်ပါ လိမ့်မည်။	<ul style="list-style-type: none"> • NFI/NFMS တွင် လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ အပိုင်းကို ထည့်သွင်းသင့်ကြောင်း တင်ပြဆွေးနွေးရာတွင် SIS နှင့် SoI အတွက် အချက်အလက်များ လိုအပ်သောကြောင့်ဟူသည့် အကြောင်းပြချက်ကိုလည်း ထည့်သွင်းတင်ပြနိုင်ပါသည်။ • လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ အပိုင်းကို ထည့်သွင်းနိုင်ပြီဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိပြီး အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသည့် ပါရာမီတာ များ သဘောတူ ထည့်သွင်းနိုင်ရေး ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရပါမည်။
ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြီး ထိခိုက်လွယ်သော နှင့်/သို့မဟုတ် ပစ်ပယ်ခံရသော အုပ်စုများ၏ ဘဝအဆင်ပြေရေး၊ သက်သာချောင်ချိရေး အပေါ် REDD+ ၏ အကျိုး သက်ရောက်မှုများ၊	အထက်ဖော်ပြပါ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်များနှင့် များစွာဆက်စပ်မှု ရှိပါသည်။ NFI သို့မဟုတ် NFMS အတွက် လူမှုစီးပွား ဆိုင်ရာ အပိုင်းကဏ္ဍကို ပြုစုမည်ဆိုပါက အချက်အလက်များကို အုပ်စုအလိုက် ခွဲခြား၍ အလွယ်တကူ ကောက်ယူနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါး သော၊ ထိခိုက်လွယ်သော နှင့်/သို့မဟုတ် ပစ်ပယ်ခံရသော အုပ်စုများ၏ ဘဝအဆင်ပြေမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အပြောင်း	<ul style="list-style-type: none"> • လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ အပိုင်းကို ထည့်သွင်းနိုင်ပြီဆိုလျှင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော၊ ထိခိုက်လွယ်သော၊ ပစ်ပယ်ခံရသော အုပ်စုများ ၏ အဓိပ္ပာယ်များကို ဖွင့်ဆိုသတ်မှတ် ပြီး SIS အတွက် အုပ်စုအလိုက် ခွဲခြားကောက်ယူထားသော အချက်အလက်များ အသုံးဝင်နိုင် မည့် နယ်ပယ်များအတွက် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ရပါမည်။

	အလဲများ ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်မည်ဖြစ် သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော၊ ထိခိုက် လွယ်သော၊ ပစ်ပယ်ခံရသော အုပ်စုများ အတွက် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ လိုအပ် ပါလိမ့်မည်။	
ကျားမတန်းတူညီ မျှရေးဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် REDD+ ရလဒ်များ	NFI သို့မဟုတ် NFMS တွင် လူမှုစီးပွား ဆိုင်ရာ အပိုင်းကဏ္ဍကို ထည့်သွင်းမည် ဆိုလျှင် အချက်အလက်များကို ကျား/မ အလိုက် ခွဲခြားကောက်ယူနိုင်အောင် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲနိုင်ပါသည်။	<ul style="list-style-type: none"> • လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ အပိုင်းကို ထည့်သွင်းနိုင်ပြီဆိုလျှင် ကျား/မ ခွဲခြားကောက်ယူထားသော အချက်အလက်များ အသုံးဝင်နိုင် မည့် နယ်ပယ်များအတွက် ပေါင်း စပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။
သစ်တော စီမံအုပ် ချုပ်မှု၏ ပွင့်လင်း မြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံ မှုနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော REDD+ ရလဒ်များ၊	NFI နှင့် NFMS နှစ်ခုစလုံးတွင် အုပ်ချုပ် ရေး ဆိုင်ရာ အပိုင်းကဏ္ဍကို ထည့်သွင်း ရန် ယခုအချိန်အထိ အဆိုပြုထားခြင်း မရှိသေးပါ။ သို့သော် နောင်တွင် ထို အပိုင်းကို ထည့်သွင်းရန် နည်းပညာအရ ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိပါသည်။ ဥပမာ သစ်တော အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု ညွှန်ကိန်းများ (ဥပမာ တရားမဝင် သစ်ခုတ်ခြင်း၊ မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၏ စီမံ အုပ်ချုပ်ရေးအရ လက်လှမ်းမီနိုင်မှု) ကို သတ်မှတ်ရန်အတွက် ကမ္ဘာ့ဘဏ်/ FAO/Chatham House မူဘောင်တို့ကို အသုံးပြုခြင်း၊	<ul style="list-style-type: none"> • NFI/NFMS တွင် အုပ်ချုပ်ရေး ဆိုင်ရာအပိုင်းကို ထည့်သွင်းသင့် ကြောင်း တင်ပြဆွေးနွေးရာတွင် SIS အတွက် အချက်အလက်များ လိုအပ်သောကြောင့်ဟူသည့် အကြောင်းပြချက်ကိုလည်း ထည့်သွင်းတင်ပြနိုင်ပါသည်။ • အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အပိုင်းကို ထည့်သွင်းနိုင်ပြီဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင် ခြေရှိပြီး အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝသည့် ပါရာမီတာများ သဘောတူ ထည့်သွင်းနိုင်ရေး ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းရပါမည်။
ဌာနေတိုင်းရင်းသား များ၏ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်၊ မိရိုး ဖလာ အစဉ်အလာ များနှင့်စပ်လျဉ်း သော REDD+ ရလဒ်များ၊	NFI သို့မဟုတ် NFMS တွင် လူမှုစီးပွား ဆိုင်ရာ အပိုင်းကဏ္ဍကို ထည့်သွင်းမည် ဆိုလျှင် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဆိုင်ရာ ညွှန်ကိန်းများ (ဥပမာ သစ်တော၏ ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးများ) သို့မဟုတ် မိရိုး ဖလာအစဉ်အလာများဆိုင်ရာ ညွှန်ကိန်း များ (ဥပမာ မိရိုးဖလာမြေအသုံးချမှုများ) ကို ထည့်သွင်းဒီဇိုင်းရေးဆွဲနိုင်ပါသည်။	<ul style="list-style-type: none"> • လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ အပိုင်းကို ထည့်သွင်းနိုင်ပြီဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင် ခြေရှိပြီး အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝသည့် ပါရာမီတာများ သဘောတူ ထည့်သွင်းနိုင်ရေး ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းရပါမည်။

<p>ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ မူလအတိုင်း ပြန်လည်ထုတ်လွှတ်မှု သို့မဟုတ် ကာဗွန်ပမာဏ တိုးမြှင့်လာပြီးမှ မူလအတိုင်း ပြန်လည်လျော့ကျ သွားမှု (reversals) တို့ ဖြစ်ပွားခြင်း၊</p>	<p>reversal များ ဖြစ်ပေါ်မှုကို ဖော်ထုတ် သိရှိရန် NFMS အချက်အလက်များကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်များ (ဥပမာ လူတို့ဖန်တီး၍ မဟုတ်ဘဲ ‘သဘာဝ’ အကြောင်းများ ကြောင့် ဖြစ်ပွားသော reversal များကို ထည့်သွင်းသင့်ပါသလား?) နှင့် အသုံးပြု မည့် နည်းစနစ်များကို ပြုစုရန် လိုအပ် ပါသည်။ နိုင်ငံအဆင့်အတွက် နည်းစနစ် များ ပြုစုခြင်းသည် အောက်အဆင့်များ အတွက် ပြုစုခြင်းထက် ပိုမို လွယ်ကူ ပါသည်။ ကာဗွန်ပမာဏ တိုးမြှင့်ခြင်း အတွက် နည်းစနစ်များ ပြုစုခြင်းသည် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ လျော့ချခြင်း ထက် ပိုမိုလွယ်ကူနိုင်ဖွယ် ရှိပါသည်။ (လျော့ချနိုင်ခဲ့သည့် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ် မှုများ မူလအတိုင်း ပြန်ဖြစ်လာမှုကို အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိ၍ ပုံမှန်တိုးလာသည့် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု များ (business-as-usual emissions) သို့မဟုတ် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများကို ဆက်လက်လျော့ချနိုင်မှုမရှိတော့ခြင်းများ နှင့် မည်သို့ ခွဲခြားသိရှိနိုင်မည်နည်း)။ PaM တစ်ခုချင်းစီအတွက် လုပ်ဆောင် သည့် M&E စနစ်မှ နေရာဒေသအလိုက် အခြေခံအချက်အလက်များ (area specific baselines) ရရှိအောင် ကူညီ ပေးနိုင်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အသုံးပြုမည့် နည်းစနစ်များကို ပြုစုရန်နှင့် အကောင်အထည်ဖော် ရန် အားစိုက်ထုတ်ရမည့် ပမာဏ ကို ဆန်းစစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ရန်ပုံငွေ များကို ရှာဖွေသတ်မှတ်ရပါမည်။ • ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (စ) ကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန် အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝ သည့် အချက်အလက်များ ရရှိ နိုင်လောက်သည့် အတိုင်းအတာ အထိ reversal များ ဖြစ်ပွားမှုကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်သော အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်များနှင့် နည်းစနစ်များ/ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များကို ပြုစုရ ပါသည်။
<p>reversal များကို ဖြစ်ပွားစေသည့် အကြောင်းများ</p>	<p>reversal များကို ဖြစ်ပွားစေသည့် အကြောင်းရင်းများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်နိုင်သည့် နည်းစနစ်တစ်ခုကို ပြုစုရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပြီး အခြား ရင်းမြစ်များမှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုရန် လိုအပ်နိုင်ပါသည် (ဥပမာ သစ်တောမဟုတ်သည့် မြေဖုံးလွှမ်းမှု/</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အသုံးပြုမည့် နည်းစနစ်များကို ပြုစုရန်နှင့် အကောင်အထည်ဖော် ရန် အားစိုက်ထုတ်ရမည့် ပမာဏ ကို ဆန်းစစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ရန်ပုံငွေ များကို ရှာဖွေသတ်မှတ်ရပါမည်။ • reversal များကို ဖြစ်ပွားစေသည့် အကြောင်းရင်းများကို လေ့လာစိ

	<p>မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက် များ၊ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော် သည့် နေရာအဆင့်တွင် ကောက်ယူ သော စစ်တမ်းများမှ အချက်အလက် များ)။</p> <p>မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ဖြစ်ပွားလာလျှင် ဖြစ်ပွားစေသည့် အကြောင်းရင်းများ စတင်ဆန်းစစ်ရ မည်ဟူသည့် အဆင့်များ (Thresholds) သတ်မှတ်ထားသင့်ပါသည်။</p>	<p>စစ်ရန်အတွက် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ချက်များနှင့် နည်းစနစ်များ/ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များကို ပြုစု ရပါမည်။ အနည်းဆုံးအနေဖြင့် အရေးကြီးသည့်၊ ကြီးမားသည့် ဖြစ်ရပ်များအတွက် ဆောင်ရွက်ရ မည်ဖြစ်သည်။</p>
<p>ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ နေရာရွေ့ပြောင်းဖြစ်ပေါ်မှုများနှင့် ဖြစ်စေသည့် အကြောင်းများ</p>	<p>ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ နေရာရွေ့ပြောင်း ဖြစ်ပေါ်မှုကို ဖော်ထုတ်သိရှိရန် NFMS အချက်အလက်များကို အသုံးပြု နိုင်ပါသည် (နိုင်ငံခြားကျော် ဖြစ်ပွားမှု များမှလွဲ၍)။ သို့သော် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ချက်များ နှင့် အသုံးပြုမည့် နည်းစနစ် များကို ပြုစုရန် လိုအပ်ပါသည်။ စိစစ် လေ့လာမှု ပြုလုပ်ရန်အတွက် အခြား ရင်းမြစ်များမှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုရန် လိုအပ်နိုင်ပါသည် (ဥပမာ သစ်တောမဟုတ်သည့် မြေဖုံးလွှမ်းမှု/ မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက် များ၊ PaM များမှ အဓိကရွေးချယ်ထား သည့် မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ အချက် အလက်များ)။ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ နေရာရွေ့ပြောင်းဖြစ်ပေါ်သည့် နေရာဒေသများကို ဖော်ထုတ်သိရှိရန်အတွက် time series အချက်အလက်များကို စက်ဖြင့်အလိုအလျောက် စိစစ်လေ့လာ ခြင်း (automated analysis) စနစ်ကို အသုံးပြုနိုင်ပြီး ဆက်လက်လေ့လာ သုံးသပ်သွားသင့်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အသုံးပြုမည့် နည်းစနစ်များကို ပြုစုရန်နှင့် အကောင်အထည်ဖော် ရန် အားစိုက်ထုတ်ရမည့် ပမာဏ ကို ဆန်းစစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ရန်ပုံငွေ များကို ရှာဖွေသတ်မှတ်ရပါမည်။ • ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ နေရာရွေ့ပြောင်းဖြစ်ပေါ်မှုကို ဖြစ်ပွားစေ သည့် အကြောင်းရင်းများကို ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် လေ့လာစိစစ် ရန်အတွက် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် များနှင့် နည်းစနစ်များ/ လုပ်ငန်း လမ်းညွှန်များကို ပြုစုရပါမည်။ အနည်းဆုံးအနေဖြင့် အရေးကြီး သည့်၊ ကြီးမားသည့် ဖြစ်ရပ်များ အတွက် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၄) - မြန်မာနိုင်ငံရှိ REDD+ M&E နှင့် SIS သတင်းစနစ်ကြား ချိတ်ဆက်၍ရနိုင်ခြေရှိသော အလားအလာများ

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

အခြားနိုင်ငံအတော်များများမှာကဲ့သို့ပင် မြန်မာနိုင်ငံသည် REDD+ PaM များ အကောင်အထည်ဖော်မှုကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေး၊ အကဲဖြတ်သုံးသပ်သည့် စနစ်တစ်ခု ထားရှိဆောင်ရွက်နိုင်ရေး နည်းလမ်းများကို စဉ်းစားသုံးသပ်နေပါသည်။ REDD+ အတွက် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေး၊ အကဲဖြတ်သုံးသပ်မှု (M&E) စနစ်တစ်ခုကို အောက်ပါတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းရရှိရန်အပါအဝင် ရည်ရွယ်ချက်အချို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြပါသည် -

- **PaM များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သည့် အချိန်ကာလနှင့်အတိုင်းအတာသည်** မဟာဗျူဟာများနှင့် စီမံကိန်းများတွင် မျှော်မှန်းထားသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ (ဥပမာ မူဝါဒစာတမ်းများတွင် ချမှတ်ထားသော ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မီခြင်း ရှိ/မရှိ)၊
- **PaM များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် သဘောတူချမှတ်ထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ သို့မဟုတ် စံချိန်စံညွှန်းများအတိုင်း** လိုက်နာဆောင်ရွက်နေခြင်း ရှိ/မရှိ (ဥပမာ FPIC လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော PaM များအတွက် ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်နေခြင်း ရှိ/မရှိ)၊
- **PaM များမှ ရည်မှန်းထားသည့် ရလဒ်များ** ထွက်ပေါ်လာခြင်း ရှိ/မရှိ (ဥပမာ ထင်းခုတ် သည့် နှုန်းနှင့် ယင်းနှင့် ဆက်စပ်သည့် သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းမှုအဆင့်များ လျော့နည်းသွားခြင်း ရှိ/မရှိ) နှင့်
- **လေ့လာတွေ့ရှိရသည့် အောင်မြင်မှုများ သို့မဟုတ် ကျရှုံးမှုများကို** ဖြစ်ပေါ်စေသည့် အကြောင်းအချက်များ (ဥပမာ မြေအသုံးချသူများသည် စီမံကိန်းရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းစဉ် မှ တစ်ဆင့် သဘောတူညီထားသော ဇန်သတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ပါ က ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် အကြောင်းရင်းများကို ဖော်ထုတ်ခြင်း)

REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှု၏ အားသာချက်များနှင့် အားနည်းချက်များကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်နိုင်ရန်အတွက် အဆိုပါသတင်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ သို့မှသာ အခက်အခဲများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်ပြီး အောင်မြင်မှုများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

လတ်တလောတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+ အတွက် M&E စနစ်ကို အသေးစိတ် (စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရမည့် ပါရာမီတာများ/ အကြောင်းအရာများ၊ တာဝန်ခွဲဝေမှုများ၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ

အစီအမံများ၊ စသည်) ရေးဆွဲနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ (ဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ၊ အဖွဲ့အစည်း များ အားကောင်းခိုင်မာရေးတို့ကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်မည့် နိုင်ငံအဆင့် PaM များကဲ့သို့မဟုတ် ၁) နေရာဒေသအလိုက် ဆောင်ရွက်သွားမည့် PaM များအတွက် မြေပြင်တွင် လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်မည့်သူများက ၎င်းတို့၏ လုပ်ဆောင်မှုများ၊ သက်ဆိုင်ရာ ရလဒ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ကောက်ယူစုဆောင်း၍ အစီရင်ခံတင်ပြလိမ့် မည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။ အစိုးရဘက်မှဆိုလျှင် PaM တစ်ခုချင်းစီကို ဦးဆောင်သည့် အဖွဲ့အစည်း(များ) က အချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးရန် တာဝန်ရှိမည်ဖြစ်ပြီး အချက်အလက်များ အတည်ပြုရေးအတွက် ဒေသခံ CSO များကို ဖိတ်ကြား၍ သင့်လျော်သလို ဆောင်ရွက်နိုင် ပါသည်။

REDD+ M&E စနစ်နှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုသတင်းစနစ် (SIS) တို့ကြား အကျိုးရှိစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အလားအလာရှိသည့် နယ်ပယ်များ

SIS စနစ်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် UNFCCC ဆုံးဖြတ်ချက်များအရ နိုင်ငံများသည် အောက်ပါသတင်း အချက်အလက်များကို အစီရင်ခံတင်ပြရန် လိုပါသည် -

- **ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများအတွက် စီမံဆောင်ရွက်နေပုံ** - (ဥပမာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက် မှုများအတွက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန် မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအမံများ၊ စွမ်းဆောင်ရည်များနှင့် အရင်းအမြစ်များ ရှိနေသနည်း သို့မဟုတ် ရှိလာအောင် ဆောင်ရွက်နေသနည်း)၊
- **ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လိုက်နာကျင့်သုံးပုံ** - (ဆိုလိုသည်မှာ REDD+ PaMs များကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သောအခါတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ နှင့်အညီ အမှန်တကယ် ဆောင်ရွက်နေခြင်း ရှိ/မရှိ၊ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိရန်နှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန်ဟူသည့် မျှော်မှန်းရလဒ်များကို မျှော်မှန်းထားသည့်အတိုင်း ပြည့်မီအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ)။

REDD+ M&E စနစ်နှင့် SIS စနစ်အတွက် သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းရာတွင် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အကျိုးများနိုင်သည့် အလားအလာသည် ဒုတိယကဏ္ဍဖြစ်သည့် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုများကို 'လိုက်နာကျင့်သုံးပုံ' နှင့် ပို၍ ဆက်နွှယ်မှု ရှိပါသည်။

REDD+ PaM များ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ရလဒ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ သည် SIS စနစ်အတွက် နည်းလမ်းနှစ်မျိုးဖြင့် အသုံးဝင်နိုင်ပါသည် -

- PaM များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်နေကြောင်း (ဥပမာ နေရာဒေသအရသော်လည်းကောင်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ကျင့်သုံးသည့်

အလေ့အထများအရသော်လည်းကောင်း) နှင့် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကောင်း ကျိုးရလဒ်များ ရရှိကြောင်း တိုက်ရိုက်ပြသနိုင်ခြင်း၊

- **အခြားအချက်အလက်ရင်းမြစ်များမှ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် များကို အဓိပ္ပါယ်ပြန်ဆိုကောက်ယူရာတွင်** အထောက်အပံ့ဖြစ်စေခြင်း၊ ဥပမာ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု၊ လူမှုရေးတည်ငြိမ်မှု၊ ရေအရည်အသွေး၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၊ စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လေ့လာတွေ့ရှိရသည့် အပြောင်းအလဲများတွင် REDD+ PaM များက တစ်ဖက် တစ်လမ်းမှ အထောက်အကူပြုခဲ့ခြင်း ရှိ/မရှိ လေ့လာဆန်းစစ်ရာ၌ ကူညီပေးနိုင်ခြင်း၊

များသောအားဖြင့် M&E စနစ်နှင့် SIS စနစ် နှစ်ခုစလုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် တူညီသော သတင်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ REDD+ PaM များတွင် (သီးနှံသစ် တောရောနှောစိုက်ပျိုးသော စနစ်များ သို့မဟုတ် သစ်တောစိုက်ခင်းများ ထူထောင်ရန် သို့မဟုတ် ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်မှုကို အားပေးမြှင့်တင်ရန်၊ စသည်အတွက်) ကျင့်သုံးသော အလေ့အထများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များ သည် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုကို အများဆုံးလျှော့ချနိုင်သည့်/ ကာဗွန်ပမာဏကို အများဆုံး တိုးမြှင့် နိုင်သည့် အလေ့အထများ၊ ကျင့်သုံးမှုများကို ဖော်ထုတ်သိရှိရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ PaM များ၏ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုများတွင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်ထားကြောင်း လက်တွေ့ပြသရန်အတွက် လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်သဖြင့် စနစ်နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် အသုံးဝင်သော သတင်းအချက် အလက်များ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင်မူ M&E အချက်အလက်များကို SIS အတွက် ပိုမို အသုံးဝင်စေရန် မှတ် တမ်းတင်ထားသော ပါရာမီတာများကို အနည်းငယ်ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲပေးနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ REDD+ M&E တွင် အချို့သော PaM များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော သို့မဟုတ် PaM များမှ အကျိုးကျေးဇူးခံစားရသော လူအရေအတွက် (ဥပမာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော စိုက်ပျိုးရေးအလေ့ အထများကို လေ့ကျင့်ပေးသည့် သင်တန်းများ ရရှိခဲ့သူ အရေအတွက် သို့မဟုတ် လောင်စာ သက်သာသော မီးဖိုများ ပံ့ပိုးပေးခဲ့သူအရေအတွက်) ကို စုဆောင်းခြင်းများ ရှိနိုင်ပါသည်။ ထို အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ အရေအတွက်ကို မှတ်တမ်းတင်သည့်ပါရာမီတာများတွင် အသက် အရွယ်၊ ကျား/မ သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတို့ကို ထပ်ဆောင်းထည့်သွင်း မှတ်တမ်းတင် မည်ဆိုပါက ရလဒ်များကို လူအုပ်စုအလိုက်ခွဲခြားပြီး နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်မည်ဖြစ်သဖြင့် အဆိုပါ အချက်အလက်များသည် SIS စနစ်အတွက် တန်ဖိုး ပိုမို မြင့်မားလာနိုင်ပါသည်။

ဤစာတမ်းတွင် REDD+ M&E နှင့် SIS စနစ်ကြား ချိတ်ဆက်မှုများကို အဓိကထားဆွေးနွေးထား သော်လည်း REDD+ အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်နေသည့် အခြေအနေတွင် အမျိုးသားသစ်တော

သယံဇာတ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း (NFI) နှင့် အမျိုးသားသစ်တောသယံဇာတ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းစနစ် (NFMS) တို့မှ သတင်းအချက်အလက်များကို ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုးနှင့် အသုံးပြုနိုင်သည့် အလားအလာမှာလည်း ကြီးမားပါသည်။ (FAO နှင့်ပူးပေါင်း၍ သီးခြားပြုစုထားသော NFI/NFMS/SIS ကြား ချိတ်ဆက်မှုများအား ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို ဖတ်ရှုပါရန်)။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်ပယ်များတွင် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ အရင်းအမြစ်များနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များသည် လတ်တလော၌ အကန့်အသတ်ရှိနေပြီး အားပြုနိုင်မည့် သတင်းစနစ်များနှင့် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှုအစီအစဉ်များ လည်းနည်းပါးနေသေးသည့် အခြေအနေတွင် REDD+ M&E၊ SIS စနစ်နှင့် NFI/NFMS တို့ကြား ပူးပေါင်းချိတ်ဆက်၍ အကျိုးအရှိဆုံး အသုံးပြုနိုင်ရေးကိစ္စသည် အလွန်ပင် အရေးကြီးပါသည်။

- “REDD+ ဆိုင်ရာ ကျင့်သုံးမှုအလေ့အထများ စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်စေရေး၏ အခြေခံအဖြစ် REDD+ မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရာတွင် အကောင်အထည်မဖော်သေးခင်ကာလက အခြေခံအချက်အလက်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ပုံမှန်စောင့်ကြည့် မှတ်တမ်းတင်ခြင်းများ ထည့်သွင်းပြုလုပ်သင့်ပါသည်။” (စံသတ်မှတ်ချက် C-၆)
- “ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ နှိုင်းယှဉ်ခြင်း/ နေရာရွှေ့ပြောင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းများကို ဖော်ထုတ်သိရှိရာမှ ရရှိသည့် သင်ခန်းစာများကို အနာဂတ် မူဝါဒများနှင့် နည်းလမ်းများအား ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရာတွင် ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းသင့်ပါသည်။” (စံသတ်မှတ်ချက် စ-၄ နှင့် ဆ-၄)။

အောက်ဖော်ပြပါဇယားများတွင် REDD+ M&E နှင့် SIS စနစ်နှစ်ခုစလုံးအတွက် တစ်ပြိုင်နက် တည်းကောက်ယူစုဆောင်းနိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက် အမျိုးအစားများ၊ ထိုအချက်အလက်များက ထိုစနစ်များအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ခြေရှိသည့် ပုံစံများ၊ အချက်အလက် များ စုဆောင်းရန် စိုက်ထုတ်ကြိုးပမ်းရမည့် အတိုင်းအတာပေါ်မူတည်၍ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် နည်းလမ်းများ၊ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအတွက် အကြံပြုချက်များကို တင်ပြ ထားပါသည်။ SIS နှင့် REDD+ M&E တို့အတွက် ဒီဇိုင်းပုံစံများကို ရေးဆွဲရာတွင် ကာလတိုနှင့် ကာလလတ်တွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်များ သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ရာ ထိုအတွက် အနာဂတ်တွင် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်သောအခါ အသုံးဝင်နိုင်မည့် အချက်အလက်များကို တင်ပြပေးရန် ရည်ရွယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

**(က) သတင်းအချက်အလက် အမျိုးအစား - REDD+ PaM များကို
အကောင်အထည်ဖော်သည့် နေရာဒေသများ**

REDD+ PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် အတိုင်းအတာမှာ အမျိုးမျိုးရှိမည်ဖြစ်ပါ သည်။ အချို့လုပ်ဆောင်ချက်များ (ဥပမာ ဥပဒေများကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်း) သည် တစ်နိုင်ငံ လုံးအတိုင်းအတာဖြင့် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပြီး အချို့မှာမူ (ဥပမာ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောအသစ်များ ထူထောင်ခြင်း) စနစ်တကျ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားသည့် နေရာဒေသများ တွင်သာ အကောင်အထည်ဖော်သွားရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘REDD+ ကို ဆောင်ရွက်နေ သည့် ဒေသနှင့် ဆောင်ရွက်နေခြင်းမရှိသည့်ဒေသ’ ဟူ၍ ခွဲခြားရန် ကြိုးပမ်းခြင်းသည် များစွာ အဓိပ္ပါယ်ရှိမည်မဟုတ်ပါ။ မည်သည့်နေရာဒေသများတွင် မည်သည့် လုပ်ငန်းများကို ဆောင် ရွက်နေသနည်း သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပြီနည်းဟူသည်ကို သိရှိခြင်းသည် REDD+ M&E နှင့် SIS စနစ်နှစ်ခုစလုံးအတွက် အလွန်ပင် အသုံးဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

SIS အတွက် မည်သို့ အသုံး ဝင်နိုင်သနည်း	REDD+ M&E အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင် သနည်း	အချက်အလက်စုဆောင်းနိုင် မည့် နည်းလမ်းများ	ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အား အဆိုပြုချက်
<ul style="list-style-type: none"> အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိရန်နှင့် ထိခိုက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန် အတွက် နေရာဒေသ အလိုက် ဆောင်ရွက် ရသော REDD+ PaM များကို သင့်လျော် သည့် နေရာဒေသ များတွင် ဆောင်ရွက် နေခြင်း ရှိ/မရှိ ပြသ နိုင်ပြီးအကျိုးကျေးဇူး များ ရရှိမှု အတိုင်း အတာကို ဆန်းစစ် နိုင်စေမည် ဖြစ်သည် (ဥပမာ သက်ဆိုင်ရာ PaM များမှတစ်ဆင့် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း ထားသော နေရာများ ထဲတွင် အထူးကာ ကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ဧရိယာ 	<ul style="list-style-type: none"> PaM များအကောင် အထည်ဖော်နေမှု သည် ရေးဆွဲထား သည့် အစီအစဉ် များအတိုင်း တိုး တက်မှု ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးနိုင်မည်။ စိန် ခေါ်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း ရန် လိုအပ်မည့် နေရာများကို ဖော် ထုတ် သိရှိနိုင်မည်။ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ် မှုများ လျော့ချခြင်း သို့မဟုတ် ကာဗွန် ပမာဏတိုးမြှင့်ခြင်း နှင့် PaM များ အကောင်အထည် ဖော်မှုကြား ချိတ် ဆက်မှုကို ဆန်းစစ် နိုင်မည် (ဥပမာ အထူးအောင်မြင်မှု 	<p>အားစိုက်ထုတ်မှု များစွာ မလိုအပ်ဘဲ လုပ်ဆောင်နိုင် မည့် နည်းလမ်း</p> <p>PaM များ ဆောင်ရွက်နေ သည့် နေရာဒေသများ အကြောင်း အချက်အလက် များကို စီမံအုပ်ချုပ်ရေးဌာန မျာအဆင့်တွင် (ဥပမာ Excel format ဖြင့်) မှတ် တမ်းတင်နိုင်ပါသည်။ ထို Excel format ကို အနည်း ငယ်မျှ အားထုတ်ရုံဖြင့် offline interactive map တစ်ခုအဖြစ်လည်းကောင်း အတန်အသင့်အားထုတ်၍ (အများပြည်သူ ကြည့်ရှုနိုင် အောင် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင် သည့်) အွန်လိုင်း interactive map အဖြစ်လည်းကောင်း ပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> ကာလတို (သို့) ကာလလတ်တွင် နေရာဒေသ အတိအကျကို မှတ်တမ်း တင် ရန် ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ် ပြီး ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိပါက အသုံးပြု မည့် နည်းလမ်း ကို ရှာဖွေဖော် ထုတ်ရပါမည်။ မဖြစ်နိုင်ပါက SIS အတွက် သင့် လျော်သည့် အချက်အလက် များကို ရရှိနိုင် မည့် အခြား နည်းလမ်းများ ရှာဖွေရပါမည်။

<p>မည်မျှ ပါဝင်ကြောင်း ဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့်))</p> <ul style="list-style-type: none"> • လေ့လာတွေ့ရှိရသည့် ပတ်ဝန်းကျင် နှင့် လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲ များနှင့် PaM များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မှု တို့ကြား ချိတ်ဆက်မှု ကို ဆန်းစစ်နိုင်စေ မည်။ (ဥပမာ အိမ်ထောင်စု သန်းခေါင်စာရင်း အချက်အလက်များ ကို ဒေသခံများ၏ သက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးရန် ဆောင်ရွက်သည့် PaM များ၏ တည်နေရာကို ဖော်ပြသော အချက်အလက်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ခြင်းဖြင့်) 	<p>ရရှိသည့် PaM အမျိုးအစားများကို ဖော်ထုတ်သိရှိရန် သို့မဟုတ်အချို့ PaM များသည် အချို့ဒေသများတွင် အခြား ဒေသများထက် ပိုမို ထိရောက်အလုပ်ဖြစ်ခြင်းများ ရှိလျှင် ဖော်ထုတ်သိရှိရန်)</p>	<p>အားနည်းချက် - မြေပုံများသည် ကြည်လင်ပြတ်သားမှု အားနည်းပါက REDD+ ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ (ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (က)၊ (င) နှင့် (ဆ)) နှင့် စပ်လျဉ်းသော မေးခွန်း အများစုအတွက် အဖြေရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။</p> <p>အတန်အသင့် အားထုတ်ရန် လိုအပ်မည့် နည်းလမ်း</p> <p>နေရာဒေသကို အခြေပြု ဆောင်ရွက်သည့် REDD+ PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်နေသူများအား မြေပုံတစ်ခုပေါ်တွင် ၎င်းတို့လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသည့် နေရာအတိအကျကို မှတ်တမ်းတင်ပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။ ထိုအတွက် စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုအချို့ လိုအပ်နိုင်သလို အသုံးပြုရန် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်မည့် နည်းပညာ (ဥပမာ mapping app တစ်ခုအသုံးပြုခြင်း သို့မဟုတ် စာရွက်ပေါ်မှ မြေပုံများကို ဒစ်ဂျစ်တယ်ပုံစံ ပြောင်းလဲခြင်း) ကို သတ်မှတ်ပေးရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။</p>	
---	---	--	--

(ခ) သတင်းအချက်အလက်အမျိုးအစား - PaM များ အကောင်အထည်ဖော်မှု အတိုင်းအတာ

REDD+ PaM များကို မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ အကောင်အထည်ဖော်ပြီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြသည့် အချက်အလက်များသည် ၏ နေရာဒေသများဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ပိုမို အသုံးဝင်လာအောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါသည်။ (အထူးသဖြင့် နေရာဒေသများကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော မှတ်တမ်းများသည် ကြည်လင်ပြတ်သားမှုအားနည်းလျှင် ဖြစ်သည်။ ဥပမာ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးဌာနများအဆင့်တွင် မှတ်တမ်းတင်ခြင်းကြောင့် - အထက်တွင် ကြည့်ပါရန်)။ ထို့ပြင် REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှုသည် တိုးတက်မှု ရှိ/မရှိ ခြုံငုံသိရှိနိုင်ရန်လည်း အဆိုပါအချက်အလက်များက ကူညီပေးနိုင်ပါသည်။ မှတ်တမ်းတင်ရမည့် ပါရာမီတာများကို ရွေးချယ်ရာတွင် PaM အမျိုးအစားပေါ်တွင် မူတည်၍ သင့်လျော်သည့် ပါရာမီတာကို ရွေးချယ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားသော သို့မဟုတ် ပြန်လည်ပျိုးထောင်ထားသော သစ်တောအရေအတွက်၊ အခြားထွန်ယက်စိုက်ပျိုးမှုအလေ့အထများကို လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးထားသော လယ်သမားအရေအတွက်၊ လူထုပါဝင်ရေးဆွဲသော မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းဖြင့် အသုံးပြုနေသော မြေဟက်တာပေါင်း၊ ပြည်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင်ကို လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်အောင် ကူညီပံ့ပိုးပေးထားသော အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်၊ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

SIS အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင်သနည်း	REDD+ M&E အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင်သနည်း	အချက်အလက်စုဆောင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများ	ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များအား အဆိုပြုချက်
<ul style="list-style-type: none"> PaM များကို ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေး အဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း များသည် တွဲဖက်ရရှိ ရန် မျှော်မှန်းထားသော အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိအောင် အထောက်အပံ့ပြု/မပြု ရှိ/မရှိ ပြသပေးနိုင်ပါသည်။ (အထူးသဖြင့်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်း 	<ul style="list-style-type: none"> PaM များအကောင်အထည်ဖော်နေမှုသည် ရေးဆွဲထားသည့် အစီအစဉ်များအတိုင်း တိုးတက်မှု ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးနိုင်မည်။ စိန်ခေါ်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း ရန် လိုအပ်မည့် နေရာများကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်မည်။ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ လျော့ချခြင်း 	<p>အားစိုက်ထုတ်မှု များစွာ မလိုအပ်ဘဲ လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် နည်းလမ်း</p> <p>REDD+ PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်နေသူများသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ၎င်းတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို မှတ်တမ်းပြုစုထားဖို့ လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ (ဥပမာ တာဝန်ခံမှုဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များ၊ ပုံမှန် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်း</p>	<ul style="list-style-type: none"> အစီရင်ခံတင်ပြရန် တာဝန် များသတ်မှတ် ပေးပြီး အဆိုပြု PaM များ အတွက် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင် ချက် ပါရာမီတာများကို ရွေးချယ်ရပါမည်။

<p>ဖွင့်ဆိုချက်တွင် ဦးစားပေးအဖြစ် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသော အကျိုးကျေးဇူးများ အတွက် ဖြစ်ပါသည်)</p> <ul style="list-style-type: none"> • နေရာဒေသဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ တွင် အားစိုက်ထုတ်ဆောင်ရွက်သည့် ပမာဏကို တိုင်းတာမှုတစ်ခု ထပ်ပေါင်း ထည့်ပေးခြင်းဖြင့် (အထက်တွင် ကြည့်ပါ ရန်) REDD+ PaM များ ကို သင့်လျော်သည့် နေရာများတွင် အကောင်အထည်ဖော် နေခြင်း ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်ရာတွင် လည်း ကောင်း၊ PaM များ အကောင်အထည်ဖော်နေမှုနှင့် လူမှု-စီးပွားနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲများကြား ချိတ်ဆက်မှုများကို လေ့လာစိစစ်ရာတွင်လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်မည့်အချက်အလက်များ ပိုမို များပြားလာစေမည်။ 	<p>သို့မဟုတ် ကာဗွန် ပမာဏတိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် PaM များ အကောင်အထည်ဖော်မှုကြား ချိတ်ဆက်မှုကို ဆန်းစစ်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်မည့် သတင်းအချက်အလက် များ ပိုမို များပြားလာစေပါမည်။</p>	<p>တိုးတက်မှု အစီရင်ခံခြင်းများအတွက်) ဤအချက်အလက်များကို PaM များ ဆောင်ရွက်နေသည့် နေရာဒေသများ ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ဗဟိုမှ စုဆောင်းနိုင်ပါသည်။ သို့သော် အချက်အလက် များကို စနစ်တကျနှင့် အကျိုးရှိရှိ စုစည်းပေါင်းစပ် နိုင်ရန်အတွက် အစီရင်ခံ တင်ပြရမည့် ပါရာမီတာ များ၏ စံအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ချက်များကို သဘောတူ သတ်မှတ်ရန် လိုအပ် ကြောင်း သတိပြုသင့်ပါသည်။</p>	
--	--	--	--

(ဂ) သတင်းအချက်အလက်အမျိုးအစား - PaM များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်မှုရှိသည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ

PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများသည် အခန်းကဏ္ဍအမျိုးမျိုးမှ ပါဝင်ပတ်သက်နိုင်ပါသည်။ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှု သို့မဟုတ် အခြား ပံ့ပိုးမှုများ ၏

အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ PaM လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် လုပ်ခလစာဖြင့် အလုပ် လုပ်နေသူများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု သို့မဟုတ် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ် များတွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးနိုင်ပါသည်။ ၎င်းတို့ ဒေသတွင် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုအတွက် သဘောတူညီမှု ပေးနိုင်သည် သို့မဟုတ် သဘောမတူကြောင်း ပြောနိုင်သည်။ စည်းမျဉ်း စည်း ကမ်းအသစ်များ သို့မဟုတ် စီမံကိန်းအသစ်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်သည် (သို့မဟုတ် မလိုက်နာဘဲ နေနိုင်သည်)။ လူထုအခြေပြုစီမံအုပ်ချုပ်မှု သို့မဟုတ် လူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်မှုများတွင် တာဝန်ဝတ္တရားအသစ်များကို ထမ်းဆောင်နိုင်သည်။ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း နှင့် အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘ပါဝင်ပတ်သက်မှုရှိသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ’ အားလုံး၏ အရေအတွက်ကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းသည် အဓိပ္ပါယ်ရှိမည်မဟုတ်ပါ။ မည်သည့် ပါဝင်ပတ်သက်မှုအမျိုးအစား များသည် မှတ်တမ်းတင်ရန် အသင့်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ရာတွင်မူ မည်သည့် PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်နေသနည်း၊ ကိန်းဂဏန်းများကို မည်သို့ အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်ထား သနည်းဟူသည့်ပေါ်တွင် မူတည်ပါလိမ့်မည်။ ဤနေရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အရေးကြီး သည့်အချက်မှာ REDD+ M&E တွင် အဆင့်မြင့်အကောင်အထည်ဖော်ရေး စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲ သည့်အဆင့်ကိုပါ ထည့်သွင်းသင့်/မသင့်ဟူသော အချက် ဖြစ်ပါသည် (ဥပမာ နေရာဒေသတစ်ခု တွင် အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် PaM များကို ရွေးချယ်သော သို့မဟုတ် သီးခြား လုပ်ဆောင် ချက်တစ်ခုချင်းစီအတွက် နေရာရွေးချယ်သော အဆင့်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်/ဌာနအဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၏ အခန်းကဏ္ဍများကို သတ်မှတ်သောအဆင့်)။ ဤစနစ်တွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းသည် PaM များအတွက် အားပေးထောက်ခံမှု ရရှိသဖြင့် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြေ မြင့်မားလာစေရေးအတွက်သာမက REDD+ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ (အထူးသဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (ဃ)) ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရေးအတွက်လည်း အလွန်အရေးကြီးပါသည်။

SIS အတွက် မည်သို့ အသုံး ဝင်နိုင်သနည်း	REDD+ M&E အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင်သနည်း	အချက်အလက်စုဆောင်းနိုင် မည့် နည်းလမ်းများ	ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အား အဆိုပြုချက်
<ul style="list-style-type: none"> REDD+ PaM များ အတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲ ရာတွင် အကျိုးသက် ဆိုင်သူများ၏ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ကို ဖော်ပြနိုင်သော အချက် 	<ul style="list-style-type: none"> REDD+ PaM များ၏ အောင် မြင်နိုင်မှု အလားအလာ ကို ညွှန်ပြနိုင် သည့် အချက် တစ်ချက် 	<p>အားစိုက်ထုတ်မှု များစွာ မလိုအပ်ဘဲ လုပ်ဆောင်နိုင် မည့် နည်းလမ်း</p> <p>REDD+ PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်သူ များသည် ပုံမှန်လုပ်ဆောင်</p>	<ul style="list-style-type: none"> အစီရင်ခံတင် ပြရန် တာဝန် များ သတ်မှတ် ပေးပြီး အဆိုပြု PaM များ အတွက် မှတ် တမ်းတင်ရမည့်

<p>အလက်များကို ရရှိစေမည်ဖြစ်သည် (ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (ဂ)၊ (ဃ) တို့နှင့် အများဆုံး သက်ဆိုင်မှု ရှိပါသည်။)</p> <ul style="list-style-type: none"> • PaM များမှတစ်ဆင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ကို ပံ့ပိုးပေးသော အကျိုးကျေးဇူးများ အကြောင်း အချက်အလက်များကို ရရှိစေမည်။ ဥပမာ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှု၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း မှ လုပ်ငန်းများ အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှု (ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှု (ဃ)၊ (င) တို့နှင့် သက်ဆိုင်)။ • PaM များအတွက် အကျိုးသက်ဆိုင်သူ များ၏ ပါဝင်ကူညီမှု အကြောင်း အချက် အလက်များ ရရှိစေမည် (ထိုသို့ ပါဝင်ကူညီမှု များအတွက် မျှဝေပေး ရန် သဘောတူညီထား သော အကျိုးကျေးဇူး များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်း အချက်အလက် များနှင့် ပေါင်းစပ်အသုံး ပြုရန် ဖြစ်သည်။) (ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (ဂ)၊ (ဃ)၊ (င) တို့နှင့် သက်ဆိုင်)။ • PaM များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ရလဒ် များကို စောင့်ကြည့် 	<p>ဖြစ် သည့် အကျိုး သက်ဆိုင်သူ များ၏ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု နှင့် ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း အဖြစ် ခံယူလုပ်ဆောင် မှုအဆင့်တို့ကို ဆန်းစစ်နိုင် မည် ဖြစ်သည်။</p>	<p>ရသည့် လုပ်ငန်းတစ်ခု အဖြစ်ဖြစ်စေ၊ တာဝန်ခံမှု ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များ အရဖြစ်စေ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ပုံစံ အချို့ကို မှတ်တမ်းတင်ထား ရှိဖို့ လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ (ဥပမာ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှု အစီအစဉ်များ၊ အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်သူ များ၏ စာရင်း၊ လုပ်သား များကို ပေးရသည့် လုပ်ခ ငွေများ သို့မဟုတ် ငွေကြေး မဟုတ်သည့် အခြားပုံစံများ ဖြင့် ပေးအပ်ခြင်းများကို မှတ်သားထားသည့် မှတ်တမ်းများ)။ ဤသတင်း အချက်အလက်များကို ဗဟို မှ ကောက်ယူ စုဆောင်းနိုင် ပါသည်။</p> <p><i>အတန်အသင့် အားထုတ်ရန် လိုအပ်မည့် နည်းလမ်း</i></p> <p>REDD+ PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်နေသူ များအား ၎င်းတို့၏ အကျိုး သက်ဆိုင်သူများ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းများကို သင့်လျော် သည့် စံသတ်မှတ်ချက်များ (ဥပမာ ကျား/မ၊ တိုင်းရင်း သားလူမျိုးစု၊ မြေယာ လုပ်</p>	<p>အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ ပါဝင်ပတ်သက်မှု အမျိုးအစား များကို ဆုံးဖြတ် သတ်မှတ်ရမည် ဖြစ်သလို အုပ်စုအလိုက် ခွဲခြားမှတ်တမ်း တင်ရန် အသုံးပြုရမည့် စံ သတ်မှတ်ချက် များကိုလည်း ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ပေးရပါ မည်။</p>
---	---	---	--

<p>စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အစီရင်ခံတင်ပြခြင်းတို့တွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူ များ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအကြောင်း အချက်အလက်များကို ရရှိစေမည် (ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (ခ)၏ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု အပိုင်းနှင့် သက်ဆိုင်)</p> <ul style="list-style-type: none"> • လေ့လာတွေ့ရှိရသည့် လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲများ (ဥပမာ သန်းခေါင် စာရင်း အချက်အလက် များမှ) သည် PaM များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ချိတ်ဆက်မှု ရှိ/မရှိ ဆန်းစစ်နိုင်မည်။ 		<p>ပိုင်ခွင့်အခြေအနေ၊ နေထိုင်မှု အခြေအနေ၊ အဓိက သက်မွေးမှု လုပ်ငန်း၊ စသည်) နှင့် အညီ အုပ်စု များခွဲခြား၍ မှတ်တမ်းတင် ပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်ပါ သည်။ ထို့ပြင် အကျိုးသက် ဆိုင်သူများ၏ တိုက်ရိုက် မဟုတ်သည့် ပါဝင်ပတ် သက်မှု ပုံစံများ နှင့်စပ်လျဉ်း သည့် အချက်အလက်များ ကို စုစည်းပေးရန်လည်း တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခု ကို သွယ်ဝိုက်၍ ထောက်ခံ ပံ့ပိုးသည့် မြေအသုံးချသူ များ (ဆိုလိုသည်မှာ လုပ် ဆောင်မှုကို ကန့်ကွက်ခဲ့ ခြင်း မရှိဘဲ ထိုလုပ်ဆောင်မှု နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များ ကိုလည်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြသူများ)၊ သဘောတူ ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခု၏ အကျိုး သက်ရောက်မှုကို ခံရသည့် မြေအသုံးချသူ အရေအ တွက်၊ စသည်။</p>	
---	--	--	--

(ဃ) သတင်းအချက်အလက်အမျိုးအစား - REDD+ PaM များမှတစ်ဆင့် အားပေးမြှင့်တင်သော အလေ့အထများ

REDD+ PaM အများအပြားအတွက် ထိရောက်မှုရှိ/မရှိနှင့်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိဟူသည် ၎င်းတို့ ကျင့်သုံးသော သို့မဟုတ် အားပေးမြှင့်တင်သော ကျင့်သုံးမှု/အလေ့အထများပေါ်တွင် မူတည်နေပါသည်။ ဥပမာ သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ် လုပ်ကိုင် မှု၊

သီးနှံသစ်တောရောနှော စိုက်ပျိုးသည့်စနစ်၊ ထင်းစိုက်ခင်းများ ပျိုးထောင်ခြင်း၊ မီးသွေး ထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင် ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့တွင် မည်သည့် အလေ့ အထများကို ကျင့်သုံးရန် အားပေးသနည်းဟူသည့်အချက်ပေါ်တွင် မူတည်ပါသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံတွင် PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်မည့်သူများအား မည်သည့် အလေ့အထကောင်း များကို အားပေးမြှင့်တင်သင့်သည် သို့မဟုတ် ကျင့်သုံးရမည်ဟူ၍ သတ်မှတ်ပေးသည့် လမ်းညွှန် ချက်များ ထုတ်ပေး/မပေးဆိုသည်မှာ ရှင်းလင်းစွာ မသိရသေးပါ။ သို့သော် (ရန်ပုံငွေ ပံ့ပိုးပေး မည့် အဖွဲ့အစည်းပေါ်တွင် မူတည်၍) ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ချရေး နည်းလမ်းများတွင် အချို့သော အလေ့အထကောင်းများကို ထည့်သွင်းပေးနိုင်ပါသည် (ဥပမာ GCF သို့မဟုတ် ကမ္ဘာ့ဘဏ် တို့မှ ရန်ပုံငွေပံ့ပိုးလျှင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု မူဘောင်များထဲတွင် ထည့် သွင်းနိုင်သည်။) ကျင့်သုံးနေသော အလေ့အထများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို စုဆောင်းမည်ဆိုလျှင် ထိုအချက်အလက်များကို အသုံးပြု၍ ပါရာမီတာများနှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ချက်များကို တစ်ပြေးညီဖြစ်အောင် စံသတ်မှတ်ပေးခြင်းဖြင့် ရလဒ်များကို စုစည်းခြင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

SIS အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင်သနည်း	REDD+ M&E အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင် သနည်း	အချက်အလက်စုဆောင်းနိုင် မည့် နည်းလမ်းများ	ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အား အဆိုပြုချက်
<ul style="list-style-type: none"> • REDD+ မှ အကျိုး ကျေးဇူးများ တိုး မြှင့် ရရှိရန်နှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင် ခြေများ ရှောင် ရှားနိုင်ရန် လုပ် ဆောင်သည့် နည်းလမ်းများ အကြောင်း အချက်အလက် များ ရရှိနိုင်ပါ မည်။ (ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှု (က)၊ (ဂ) နှင့် (င)) • REDD+ PaM များ ရေရှည် ဆောင် ရွက် သွားနိုင်ရန် 	<ul style="list-style-type: none"> • REDD+ ကို အကောင်အထည် ဖော်နေသူများ သည် PaM များ အား ရေရှည်လုပ် ဆောင်သွားနိုင်မှု (သို့) ထိရောက်မှု တိုးတက်စေရန် အကြံပြုထား သည့် (သို့) လုပ်ဆောင် ရမည်ဟု စည်း ကမ်းသတ်မှတ် ထားသည့် အလေ့ အထများကို လိုက် နာလုပ်ဆောင်နေ ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးနိုင်မည်။ 	<p>အားစိုက်ထုတ်မှု များစွာ မလိုအပ်ဘဲ လုပ်ဆောင်နိုင် မည့် နည်းလမ်း</p> <p>PaM များမှ ရရှိနိုင်သော အကျိုးအပြစ်များကို လက်ရှိ ဆန်းစစ်ထားချက်များ၊ အနာဂတ်တွင် ထပ်မံပြုလုပ်မည့် ဆန်းစစ်ချက်များပေါ်တွင် အခြေခံ၍ PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်နေသူ များအား လိုက်နာကျင့်သုံး ရမည့် အလေ့အထကောင်း များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်းညွှန် ချက်များ(PaM တစ်ခုချင်းစီအ လိုက်) ပေးနိုင်သည် (ဖြစ်နိုင် ပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက် မှုများကို</p>	<ul style="list-style-type: none"> • REDD+ M&E တွင် အလေ့အထ ကောင်းများ အကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း ကို ထည့်သွင်း ရန် ဖြစ်နိုင် ခြေ ရှိ/မရှိ ဆုံးဖြတ် ရပါမည်။ • ဖြစ်နိုင်ခြေရှိ ပါက မည်သည့် အလေ့အထ ကောင်းများကို M&E တွင် ဦးစား ပေးထည့်သွင်း ရမည်ဆို သည်ကို ဆုံးဖြတ်ရပါမည်။

<p>လုပ်ဆောင်သည့် နည်းလမ်းများ အကြောင်း အချက်အလက် များ ရရှိပါမည် (ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (စ) နှင့် (ဆ))။</p> <ul style="list-style-type: none"> • PaM များ အကောင်အထည်ဖော်နေမှု နှင့် လူမှု-စီးပွား နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာအပြောင်းအလဲများကြား ချိတ်ဆက်မှုများ ကို လေ့လာစိစစ်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်မည့်အချက် အလက်များ ပိုမိုများပြားလာစေမည်။ 	<ul style="list-style-type: none"> • ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ လျော့ချခြင်း သို့မဟုတ် ကာဗွန်ပမာဏတိုးမြှင့်ခြင်း နှင့် PaM များ အကောင်အထည်ဖော်မှုကြား ချိတ်ဆက်မှုကို ဆန်းစစ်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်မည့် သတင်းအချက်အလက် များ ပိုမို များပြားလာစေပါမည်။ (ဥပမာ အလွန်အောင်မြင်သည့် သို့မဟုတ် မအောင်မြင်သည့် အလေ့အထများကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်ရန်)။ 	<p>နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့်ကိုက်ညီအောင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းထားချက်တွင် ပါရှိသည့် ဦးစားပေးအကျိုးကျေးဇူးများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ လမ်းညွှန်ချက် များ ပေးသင့်သည်။။ အချို့နေရာများတွင် လက်ရှိ သတ်မှတ်ပေးထားသည့် အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများပေါ်တွင် အခြေခံ၍ လမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အကောင်အထည်ဖော်နေသူများကို လမ်းညွှန်အကြံပြုထားသည့် အလေ့အထများအား ကျင့်သုံးနေခြင်း ရှိ/မရှိ သက်သေအထောက်အထားများနှင့် တကွရှင်းလင်းတင်ပြသည့် ပုံစံဖြင့် အစီရင်ခံရန် တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။</p> <p><i>အတန်အသင့် အားထုတ်ရန် လိုအပ်မည့် နည်းလမ်း</i></p> <p>အလေ့အထကောင်းများကို အစီရင်ခံတင်ပြခြင်းတွင် စံသတ်မှတ်ထားသည့် ပါရာမီတာများ/ မေးခွန်းများနှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ ပေး၍ တင်ပြစေခြင်းဖြင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်မှု ပိုမိုစေပြီး စုစည်းခြင်းနှင့် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်းတို့ကို ပိုမို လွယ်ကူစွာ ပြုလုပ်နိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အလေ့အထကောင်းများကို အစီရင်ခံတင်ပြရာတွင် အသုံးပြုရမည့် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ၊ စံပါရာမီတာများ နှင့်/ သို့မဟုတ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို ပြုစုပေးမည်ဆိုလျှင် လက်တွေ့အသုံးဝင်/မဝင် ဆုံးဖြတ်ရပါမည်။
--	---	---	--

		<p>(ဥပမာ သီးနှံသစ်တော ရော နှောစိုက်ပျိုးသည့် စနစ်ကို အားပေးသော PaM တစ်ခုကို အကောင်အထည်ဖော်နေသူ အား ၎င်းတို့ ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်ကို အစီ ရင်ခံတင်ပြပေးရန် တောင်း ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရန် အားပေးသည့် အပင်မျိုးစိတ်များသည် ထို ဒေသနှင့် သင့်လျော်သည့် မျိုးစိတ်များ ဖြစ်ကြောင်း သေချာအောင် လုပ်ဆောင် နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုနည်း လမ်းကို လယ်သမားများ အောင်မြင်စွာ လက်ခံကျင့်သုံး နိုင်ကြောင်း သေချာစေရန် အတွက်မူ လယ်သမားများကို ပို့ချသော သင်တန်းများ၏ ပုံစံ၊ ပို့ချသောကြောင်း အရာများနှင့် ဘာသာစကား တို့ကို အစီရင်ခံ တင်ပြပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။)</p>	
--	--	--	--

**(င) သတင်းအချက်အလက် အမျိုးအစား - REDD+ PaM များမှ လိုက်နာကျင့်သုံးသော
 လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ**

PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်သူများအား PaM များမှတစ်ဆင့် အားပေးမြှင့်တင်သင့်သည့်
 မြေအသုံးချမှုနှင့် အခြားသော ကျင့်သုံးမှု/အလေ့အထများအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များအပြင်
 အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ ပါဝင်စေမှု၊ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆန်းစစ်မှု၊ စွမ်းဆောင်ရည် လိုအပ်
 ချက်များ လေ့လာဆန်းစစ်မှု၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် နောက်ဆုံးရအချက်အလက်များ အသုံးပြု မှု
 သို့မဟုတ် အကျိုးကျေးဇူးခွဲဝေပေးမှုကဲ့သို့သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စများ
 အတွက်လည်း လမ်းညွှန်မှုများ ပေးနိုင်ပါသည်။ အချို့သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်

များကို ပြုစုနေပြီဖြစ်သည်။ ဥပမာ FPIC အတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းချက်ထဲတွင် အခြား သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းပိုင်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်အချို့ ပါရှိပြီး ၎င်းတို့အတွက် လမ်းညွှန်ချက် များ ပြုစုထားခြင်း မရှိသေးပါ။ ဥပမာ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ မူလအခြေအနေသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိသွားနိုင်ခြေများ (reversal risks) ကို ဆန်းစစ်ခြင်း သို့မဟုတ် PaMများကို စီမံကိန်း ရေးဆွဲသည့် အဆင့်တွင် သဘာဝတောများကို လေ့လာမြေပုံထုတ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

SIS အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင်သနည်း	REDD+ M&E အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင် သနည်း	အချက်အလက်စုဆောင်းနိုင် မည့် နည်းလမ်းများ	ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အား အဆိုပြုချက်
<ul style="list-style-type: none"> PaM များသည် ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှုများ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ဆိုင်ရာ အပိုင်း များနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိစေရန်ဆောင် ရွက်သော နည်း လမ်းများအ ကြောင်း အချက် အလက်များ ရရှိနိုင်ပါမည် (ဥပမာ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှု (ခ) အရ ပွင့်လင်း မြင်သာမှုဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက် များ၊ (ဃ) အရ လူထုပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု ဆိုင်ရာ သတ်မှတ် ချက်များ၊ (င) အရ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်နိုင် 	<ul style="list-style-type: none"> REDD+ ကို အကောင်အထည် ဖော်နေသူများ သည် PaM များ အား အများလက်ခံ နိုင်မှု၊ ရေရှည်လုပ် ဆောင်သွားနိုင်မှု၊ ထိရောက်မှုတို့ တိုးတက်စေရန် အကြံပြုထားသည့် (သို့) လုပ်ဆောင် ရမည်ဟု စည်း ကမ်းသတ်မှတ် ထားသည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို လိုက်နာလုပ် ဆောင်နေ ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေး နိုင်မည်။ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ် မှုများ လျော့ချခြင်း သို့မဟုတ် ကာဗွန် ပမာဏတိုးမြှင့်ခြင်း နှင့် PaM များ အကောင်အထည် 	<p>အားစိုက်ထုတ်မှု များစွာ မလို အပ်ဘဲ လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် နည်းလမ်း</p> <p>အကျိုးအပြစ် ဆန်းစစ်ချက် ရလဒ်များ၊ ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှုများကို နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီ အောင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ရှင်းလင်းထားချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ PaM များကို အကောင်အထည်ဖော် နေသူများအား PaM များ အတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း နှင့် အကောင်အထည်ဖော် ခြင်းများတွင် အသုံးပြုရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များကို ပေးနိုင် ပါသည်။ (PaM အမျိုးအစား အများအပြားအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းပိုင်း ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များသည် ဆင်တူနိုင်သော်လည်း နေရာ</p>	<ul style="list-style-type: none"> REDD+ M&E တွင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စ များအကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြ ခြင်းကို ထည့်သွင်း ရန် ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိ/မရှိ ဆုံးဖြတ် ရပါမည်။ မည်သည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို M&E တွင် ဦးစား ပေးထည့်သွင်းရ မည်ဆိုသည်ကို ဆုံးဖြတ်ရပါမည်။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို အစီရင်ခံတင်ပြ ရာတွင် အသုံးပြုရ မည့် လမ်းညွှန် မေးခွန်းများ၊ စံ ပါရာမီတာများ နှင့်/ သို့မဟုတ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ချက်များကို ပြုစု

<p>ခြေများအတွက် ကြိုတင်ကာကွယ် ရမည့် အရာများ)</p>	<p>ဖော်ပြမှုကြား ချိတ် ဆက်မှုကို ဆန်းစစ် ရာတွင် အသုံးပြု နိုင်မည့် သတင်း အချက်အလက် များ ပိုမို များပြား လာစေပါမည်။ (ဥပမာ PaM များ၏ အောင်မြင်မှုကို အနည်းနှင့် အများ ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ပေး နေသည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်း များကို ဖော် ထုတ်သိရှိ နိုင်ရန်)။</p>	<p>ဒေသအလိုက် ဆောင်ရွက် သည့် PaM များနှင့် နိုင်ငံ အဆင့်တွင် ဆောင်ရွက်သည့် PaM များကြား လမ်းညွှန် ချက်များ ကွဲပြားဖို့ လိုအပ် ကောင်း လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ ထို့နောက် အကောင်အထည် ဖော်နေသူများကို လမ်းညွှန် အကြံပြုထားသည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများအား လိုက်နာ ကျင့်သုံးနေ ခြင်း ရှိ/မရှိ သက်သေအထောက်အထား များနှင့်တကွ ရှင်းလင်းတင်ပြ သည့် ပုံစံဖြင့် အစီရင်ခံရန် တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။</p> <p>အတန်အသင့် အားထုတ်ရန် လိုအပ်မည့် နည်းလမ်း</p> <p>လိုက်နာရန် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အစီရင်ခံတင်ပြ ခြင်းတွင် စံသတ်မှတ်ထား သည့် ပါရာမီတာများ/ မေးခွန်းများနှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့် ဆိုချက်များ ပေး၍ တင်ပြစေ ခြင်းဖြင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်မှု ပိုမို စေပြီး စုစည်းခြင်းနှင့် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်း တို့ကို ပိုမို လွယ်ကူစွာ ပြုလုပ် နိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။ (ဥပမာ အကောင်အထည် ဖော်သူများကို FPIC လုပ်ငန်း စဉ်များအတွင်း သတင်း အချက်အလက်များကို ပံ့ပိုး ပေးသည့် အချိန်၊ အသုံးပြု သည့် ဘာသာစကားနှင့် ပံ့ပိုး</p>	<p>ပေးမည်ဆိုလျှင် လက်တွေ့ အသုံး ဝင်/မဝင် ဆုံး ဖြတ်ရပါမည်။</p>
--	---	--	---

		ပေးသည့် ပုံစံ တို့ကို အစီရင်ခံ တင်ပြရန် တောင်းဆိုနိုင် သည်။ သို့မဟုတ် စီမံကိန်း မရေးဆွဲမီ သဘာဝတော များနှင့် လက်ရှိ မြေအသုံးချ မှုများကို လေ့လာမြေပုံထုတ် ရန်အတွက် အသုံးပြုသည့် အချက်အလက်ရင်းမြစ်များ နှင့် နည်းစနစ်များကို အစီရင်ခံတင်ပြရန် တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။)	
--	--	---	--

**(စ) သတင်းအချက်အလက်အမျိုးအစား - REDD+ PaM များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်
လူမှုရေး ဆိုင်ရာ ရလဒ်များ**

REDD+ PaM များမှ အမှန်တကယ် ရရှိသော လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရလဒ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များသည် ရရှိလာသည့် အကျိုးကျေးဇူးများအကြောင်း ဒေသခံအကျိုးသက်ဆိုင်သူများ နှင့်/သို့မဟုတ် ရန်ပုံငွေပံ့ပိုးသူများထံ အသိပေးရန် (ထောက်ခံ ပံ့ပိုးမှုများ ပိုမို ရရှိနိုင်ရေး) အတွက် လည်းကောင်း၊ လိုက်လျောညီထွေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ စီမံ လုပ်ကိုင်ရန် (adaptive management) အတွက်လည်းကောင်း အလွန်တန်ဖိုးရှိသော အချက်အ လက်များ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ရလဒ်များကို ဖော်ပြသည့် သတင်းအချက်အလက်များသည် လုပ်ဆောင်မှုများကို ဖော်ပြသည့် အချက်အလက်များထက် ရရှိရန်နှင့် စိစစ်လေ့လာရန် ပိုမို ခက်ခဲပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရလဒ်များကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန်အတွက် ကိုယ်စားပြုနိုင်သော အချက်အလက်များကို အကြိမ်ကြိမ် ကောက်ယူစုဆောင်းရန် လိုအပ်တတ် သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် လေ့လာတွေ့ရှိရသော အပြောင်းအလဲများသည် အကောင်အ ထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော PaM များကြောင့် (အနည်းဆုံး တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်) ဖြစ် ပေါ်လာခြင်း ဟုတ်/မဟုတ် သို့မဟုတ် အခြား (ပြင်ပမှ) အကြောင်းအချက်များက ပိုမို အရေးပါ နေခြင်း ရှိ/မရှိ လေ့လာစိစစ်မှု ပုံစံအချို့ကို ပြုလုပ်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ နောက်ထပ်စိန် ခေါ်မှုတစ်ခုမှာ နေရာဒေသအမျိုးမျိုး သို့မဟုတ် PaM အမျိုးမျိုးအတွက် ရလဒ်ညွှန်းကိန်းများ (outcome indicators) ကို တစ်ပြေးညီဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ရန် လွယ်ကူမည်မဟုတ်ပါ။ ဥပမာ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ တန်ဖိုးများ သို့မဟုတ် သစ်တောများ ပကတိအတိုင်း မပျက်မယွင်းရှိနေမှု (intactness) တို့အတွက် သင့်လျော်သည့် ညွှန်းကိန်းများသည် ဒေသတစ်ခုနှင့်တစ်ခုကြား ကွဲ

ပြားနိုင်ပြီး PaM များမှ ရရှိနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးများ သို့မဟုတ် PaM များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများမှာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အနည်းနှင့်အများ ကွာခြားမည်သာ ဖြစ်သည်။ လုပ်ဆောင်ချက်အလိုက် သီးခြားညွှန်ကိန်းများကို အသုံးပြုမည်ဆိုလျှင်ပင် လုပ်ဆောင်ချက်အသီးသီးအတွက် သတင်းအချက်အလက်များကို စုစည်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ ရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော် PaM များကို အကောင်အထည်ဖော်နေသူများအားလုံးတွင် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိ သည့်၊ သင့်လျော်သည့်၊ အဓိပ္ပါယ်ရှိသည့် ညွှန်ကိန်းများကို သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုရန် လိုအပ်သည့် စွမ်းဆောင်ရည်များ အဆင်သင့် ရှိချင်မှရှိပေလိမ့်မည်။

REDD+ ရလဒ်များကို M&E ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသည့် နည်းစနစ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အရင်းအမြစ်အကန့်အသတ်ရှိခြင်းတို့ကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် အကြံပြုထားသည့် နည်းလမ်းအချို့ရှိပါသည် -

- ဆောင်ရွက်ထားသည့် စစ်တမ်းများ သို့မဟုတ် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေးအစီအစဉ်များ မှ အချက်အလက်များကို အသုံးပြုခြင်း၊
- အချက်အလက်များ စုဆောင်းရာတွင် ဒေသခံပြည်သူများကို စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် ဖြစ်စေ၊ ငွေကြေး သို့မဟုတ် ငွေကြေးမဟုတ်သည့် အခြားပုံစံများဖြင့် ဆုကြေးများ ပေးအပ်၍ ဖြစ်စေ ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေခြင်း၊
- PaM လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အချက်အလက်ကောက်ယူစုဆောင်းမှုကိုပါ တစ်ပါတည်း ထည့်သွင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း (ဥပမာ သစ်တောတွင်း ကင်းလှည့်ထိန်းသိမ်းခြင်း ဆောင်ရွက်သူများသည် မျိုးစိတ်တွေ့ရှိမှုများ (species sightings) ကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် တိုးချဲ့ပညာပေးအရာရှိများသည် အိမ်ထောင်စုများ အတွက် အကြံဉာဏ်များပေးရင်း တစ်ချိန်တည်းတွင် အိမ်ထောင်စု၏ လူမှုစီးပွားအခြေ အနေကို မေးမြန်းနိုင်ပါသည်)၊
- သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို စီမံဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် အချက်အလက်များကို စုဆောင်းရင်း လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရလဒ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များ စုဆောင်းခြင်းကို တစ်ပေါင်းတည်း ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဥပမာ ကာဗွန်ပမာဏနှင့် စပ်လျဉ်းသော အချက်အလက်များ သို့မဟုတ် စွမ်းဆောင်ရည်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များသည် အကျိုးအမြတ်ခွဲဝေခြင်း၊ လိုက်လျောညီထွေပြင်ဆင်ပြောင်းလဲ စီမံခန့်ခွဲခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုများကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း တို့ အတွက် လိုအပ်သော အခြေခံအချက်အလက်များ ဖြစ်သည်။

- အတိအကျ တိုက်ရိုက်တိုင်းတာခြင်းများထက် တိုင်းတာရလွယ်ကူသော proxy အချက်အလက်များကို အသုံးပြုခြင်း (ဥပမာ သဘာဝဝန်းကျင်နှင့် ဂေဟဗေဒစနစ်အပေါ် သက်ရောက်မှုရှိသော မျိုးစိတ်များ (keystone species) ၏ ပမာဏကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေး ရန် ကြိုးပမ်းခြင်းထက် သစ်တောများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ မပျက်မယွင်းရှိမှု (structural intactness) ကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းက ပိုမို လွယ်ကူနိုင်ပါသည်။)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခြေကျခိုင်မာသည့် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေးအစီအစဉ်များ ရှားပါးနေမှု ကြောင့် ရလဒ်များကို အဓိကထား မှတ်တမ်းတင်သည့် SIS စနစ်၏ အစိတ်အပိုင်းများအတွက် REDD+ M&E စနစ်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ရနိုင်သည့် အလားအလာများကို အကောင်းဆုံး အသုံးပြုနိုင်ရေးသည် အလွန်ပင်အရေးကြီးမည်ဖြစ်ပါသည်။

SIS အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင်သနည်း	REDD+ M&E အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင်သနည်း	အချက်အလက်စုဆောင်းနိုင် မည့် နည်းလမ်းများ	ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အား အဆိုပြုချက်
<ul style="list-style-type: none"> • ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများဆိုင်ရာ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည့်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်ရလဒ်များ အကြောင်း အချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည်။ (ဥပမာ မူဝါဒ ရည်မှန်းချက်များ ကို ပံ့ပိုး ကူညီမှု များ (ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (က) နှင့်အရ)၊ အကျိုးအပြစ် ဆန်းစစ်ချက် များတွင် တွေ့ရှိ ထားသော အဓိက ကျသည့် 	<ul style="list-style-type: none"> • PaM များ၏ အောင်မြင်မှု ကို ခြိမ်းခြောက်နိုင်သော လူမှု ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများ ကို ဖော်ထုတ် နိုင်ပြီး လိုက်လျောညီထွေ ပြင်ဆင် ပြောင်းလဲ စီမံလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို ရရှိစေပါမည်။ 	<p>အတန်အသင့် အားထုတ်ရန် လိုအပ်မည့် နည်းလမ်း</p> <p>ရှိနှင့်ပြီးဖြစ်သော ရင်းမြစ်များ (ဥပမာ သန်းခေါင်စာရင်း အချက်အလက်များ၊ GAD (သို့) မှ DALMS မှတ်တမ်းများ) မှ ရရှိနိုင်မည့် သို့မဟုတ် REDD+ လုပ်ငန်းစဉ်၏ အခြားသတ်မှတ် ချက်များ (ဥပမာ ကာဗွန်စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း၊ အကျိုးကျေးဇူးများ ခွဲဝေခြင်း၊ တာဝန် ခံမှု) နှင့် တစ်ပေါင်းတည်း ပြုစု နိုင်မည့် ကျယ်ပြန့်စွာ အသုံးပြု နိုင်သော စံညွှန်းကိန်းအချို့ကို ဖော်ထုတ်နိုင်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် PaM တစ်ခု၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံ ၏ ဦးစားပေးအဖြစ် ရရှိလိုသည့် အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် တူညီ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • REDD+ M&E တွင် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရလဒ်များအကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြခြင်းကို ထည့်သွင်းရန် ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိ/မရှိ ဆုံးဖြတ်ရပါမည်။ • ရှိပါက မည်သည့် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများသည် အတန်အသင့်အားစိုက်ထုတ်ရုံဖြင့် ထည့်သွင်းနိုင်မည် ဆိုသည်ကို ဆန်းစစ်ပြီး ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ညွှန်ကိန်းများ စာရင်း မူကြမ်းကို ပြုစု၍ ဦးစားပေး များကို

<p>ထိခိုက် ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေ များကို ရှောင်ရှား နိုင်မှု (သို့) နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီစေရန် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ရှင်းလင်းချက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးအကျိုး ကျေးဇူးများ ရရှိမှု (ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှု (င) အရ)</p>		<p>တိုက်ဆိုင်နေနိုင်ပါသည် (ဥပမာ သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှုကို တိုး တက်စေရန် ရည်ရွယ်သော PaM များ၏ ရည်မှန်းရလဒ်များသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (ခ) ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လည်း သက်ဆိုင်နေနိုင်ပါသည်။ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ရှင်း ရှင်းလင်းလင်း ဖြစ်စေရန် ရည် ရွယ်သော PaM များ၏ အဓိက ရလဒ်များထဲတွင် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှု (ဂ)၊ (င) တို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အကျိုးကျေးဇူး များ ပါဝင်နိုင်ပါသည်။</p> <p><i>အားထုတ်မှုများစွာ လိုအပ်မည့် နည်းလမ်း</i></p> <p>လက်ရှိ အချက်အလက် စုဆောင်းမှုများ (အထက်တွင် ကြည့်ပါရန်) ထဲတွင် မပါဝင် သေးသည့် အရေးကြီးသော လူမှု ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ မျှော်မှန်းရလဒ်များကို သိရှိ အောင် ဖော်ထုတ်ပြီး PaM များ အကောင်အထည်ဖော်နေသူများ ကို အဆိုပါရလဒ်များအတွက် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေး၊ အစီရင်ခံ နိုင်သည့် နည်းလမ်းများ ရှာဖွေ လုပ်ဆောင်နိုင်အောင် ကူညီခြင်း ဖြစ်ပါသည် (၎င်းတို့ ရွေးချယ် နိုင်ရန် ညွှန်ကိန်းများကို အဆိုပြု ပေးနိုင်ပါသည်။)</p>	<p>ဆုံးဖြတ် ရွေးချယ်ရပါမည်။</p>
--	--	---	-------------------------------------

**(ဆ) သတင်းအချက်အလက်အမျိုးအစား - အောင်မြင်ရခြင်း သို့မဟုတ် ကျရှုံးရခြင်း
အကြောင်းရင်းများ**

စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းမှန်သမျှ၏ နောက်ဆုံးပန်းတိုင်မှာ အနာဂတ်တွင် ကျင့်သုံးသွားမည့် အလေ့အထများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရေးအတွက် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခု ၏ အောင်မြင်မှု သို့မဟုတ် ကျရှုံးမှုကို ဖြစ်စေသော အကြောင်းရင်းများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ် ရန် ဖြစ်ပါသည်။ SIS စနစ်အတွက်လည်း အလားတူပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ SIS စနစ်မှ အချက်အလက်များအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကို လိုက်နာကျင့်သုံးနေခြင်းမရှိ သို့မဟုတ် REDD+ ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်း ပြသပါက ယင်းတို့ကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အကြောင်းရင်းများကို ဖော်ထုတ်ရန် အရေးကြီးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု များကို ကျင့်သုံးရာတွင် အောင်မြင်မှုများ ရရှိသည်ဆိုလျှင်လည်း ရရှိသည့် သင်ခန်းစာများပေါ်တွင် အခြေပြု၍ ကောင်းသထက်ကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ရှေ့ပိုင်းရှိ အပိုင်း (က) မှ (င) အထိ တင်ပြခဲ့သော သတင်းအချက်အလက်အမျိုး အစားများအားလုံးသည် လေ့လာတွေ့ရှိရသည့် အောင်မြင်မှု သို့မဟုတ် ကျရှုံးမှု ပုံစံများ၏ နောက်ကွယ်မှ အကြောင်း တရားများကို ဖော်ထုတ်ရာတွင် အသုံးဝင်နိုင်သော အချက်အလက်များ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခု၏ ရလဒ်များကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် အကြောင်းအချက်များထဲတွင် ပြင်ပမှ အကြောင်းအချက် သို့မဟုတ် M&E အတွက် ရွေးချယ်ထားသော ပါရာမီတာများမှ မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခြင်း မရှိသည့် အကြောင်းအချက်များလည်း မြောက်များစွာ ရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်မှု ပိုရှိ သော နည်းလမ်းဖြင့် စုဆောင်းထားသည့် အချက်အလက်များဖြင့် ထပ်ဆောင်းဖြည့်စွက်ပေး မည်ဆိုလျှင် အကျိုးရှိနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ လူများကို တွေ့ဆုံမေးမြန်း၍ လွတ်လပ်စွာ ဖြေဆိုနိုင် သော မေးခွန်းများ (open questions) မှတစ်ဆင့် အမြင်များကို စုဆောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ပေး ထားသော စာရင်းထဲမှ ဆက်စပ်သက်ဆိုင်နိုင်ခြေရှိသော အကြောင်းအချက်များကို ရွေးချယ် ခိုင်းခြင်း နည်းလမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။

SIS အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင်သနည်း	REDD+ M&E အတွက် မည်သို့ အသုံးဝင်နိုင် သနည်း	အချက်အလက်စုဆောင်းနိုင် မည့် နည်းလမ်းများ	ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အား အဆိုပြုချက်
<ul style="list-style-type: none"> အနာဂတ်တွင် ကာ ကွယ်စောင့် ရှောက် မှုများအတွက် ‘စီမံ ဆောင်ရွက်မှု’ များ ကို မည်သည့် နေရာ များ၌ 	<ul style="list-style-type: none"> ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုင်ရာ ရလဒ်များ ရရှိနိုင်ရန် PaM များကို အကောင်အထည်ဖော် 	<i>အတန်အသင့်အား ထုတ်ရန် လိုအပ်မည့် နည်းလမ်း</i> အောင်မြင်မှုနှင့် ကျရှုံးမှုများ ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိသည့် ပုံစံ	<ul style="list-style-type: none"> REDD+ M&E တွင် အကြောင်း ရင်းများ စိစစ် လေ့လာခြင်းကို ထည့်သွင်းရန်

<p>ပိုကောင်း အောင် လုပ်ဆောင် နိုင်မည်ဆိုသည်ကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင် မည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • အခြား များနှင့်နှိုင်း စာလျှင် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှု များနှင့်အညီ လုပ် ဆောင်ရန် ပိုမို လွယ်ကူသည့် PaM အမျိုးအစားများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ် ၍ 'ထိခိုက်ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေ' အလွန် များ ပြားကြောင်း တွေ့ရှိ ရသည့် PaM များကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲ ရန် အဆိုပြုနိုင် ပါသည်။ 	<p>ရာတွင် ကျင့်သုံးသည့် အလေ့အထများနှင့် PaM များကို (ဦးစားပေး) ရွေးချယ်မှုအား ပို ကောင်းအောင် မည်သို့ ပြုလုပ်ရမည် ဆို သည်ကို ဖော်ထုတ် သိရှိနိုင်ပါမည်။</p>	<p>များကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင် ရန် ရရှိနိုင်သည့် M&E အချက်အလက်များကို စိစစ်လေ့လာပြီး PaM များ တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသည့် အကျိုးသက် ဆိုင်သူများထံမှ အမြင်များ ကို ထပ်ဆောင်း ရယူနိုင်ပါသည်။</p>	<p>ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိ/ မရှိ ဆုံးဖြတ်ရ ပါမည်။ ဖြစ်နိုင် ခြေရှိပါက တာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးပြီး နည်းလမ်းများ ချမှတ်ပေး ရပါမည်။</p>
---	--	---	--